

Ustanovitelj: občinske konference SZDL 'esenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KРАНJ, sobota, 21. 11. 1970

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik. In sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Pomoč in varstvo ostarelim

Republiška konferenca socialistične zveze je v sodelovanju z republiškim sekretariatom za zdravstvo in socialno varstvo, republiškim odborom rdečega križa in višjo šolo za socialne delavce pričela v Sloveniji koordinirano akcijo za pomoč in varstvo ostarelih ljudi. Ustanovila je tudi sekcijo za razvijanje solidarnosti. Predlagala je, da v vseh slovenskih občinah ustanovijo koordinacijske odbore za razvijanje solidarnosti.

Na pobudo občinske konference socialistične zveze v Kranju je bilo v sredo dopoldne širše posvetovanje o problematiki pomoči in varstva ostarelih ljudi v občini. Na posvetovanju, ki so se ga udeležili predstavniki različnih organizacij in ustanov, so ugotovili, da so v občini pravzaprav že 1971. leta začeli sistematično preučevati vprašanja. Center za socialno delo je namreč že izdelal analizo o številu in položaju ostarelih ljudi v občini. Podatki kažejo, da je v občini okrog 5600 ljudi starejših od 60 let. Dobra polovica le-teh dobiva pokojnino, ki pa je v večini premajhna za pokritje vseh potreb. Razen tega v občini okrog 400 prebivalcev prejema socialno podporo v vrednosti okrog milijon novih dinarjev na leto. Prav tako pa občina iz proračuna nameni vsako leto precejšnja sredstva za oskrbo ostarelih prebivalcev v domovih.

Na posvetu je bilo tudi pojasnjeno, da že potekajo priprave za gradnjo doma za ostarele na Planini. Po predračunu bi dom, ki bi bil hkrati center za organiziranje različnih oblik pomoči ostarelim, veljal okrog 12 milijonov dinarjev. Za zdaj je zagotovljen okrog 7 milijonov novih dinarjev, ustrezni organi pa si prizadevajo, da bi zagotovili še preostalih pet milijonov in da bi čimprej začeli z gradnjo.

Na posvetu so sprejeli akcijski program za pomoč ostarelim ljudem in sklenili, da se bodo v akcijo solidarnosti vključile tudi druge organizacije in samoupravne skupnosti v občini. Poudarili so, da bi problematiko pomoči ostarelim morale vključiti v svoj petletni program tudi krajevne skupnosti v občini. Med drugim pa so predlagali, da bi v občini povečali povprečne socialne podpore od 280 na 350 novih dinarjev in temu ustrezno spremenili tudi občinski odlok.

Akcijo za razvoj solidarnosti bo vodila socialistična zveza, vanjo pa bodo vključene vse družbene strukture v občini. Na posvetu so imenovali tudi 21-članski koordinacijski odbor, ki bo v prihodnje delal na teh vprašanjih. Predsednik koordinacijskega odbora je predsednik občinske konference SZDL Tone Volčič.

O pomoči oziroma varstvu ostarelim ljudem so razpravljali že tudi v nekaterih drugih gorenjskih občinah. Tudi tod bodo sprejeli akcijske programe in imenovali koordinacijske odbore ali podobne organe za razvijanje solidarnosti.

A. Zalar

Nesluten obseg katastrofe v V. Pakistanu

Kot poročajo časopisne agencije dobiva tragedija v delti Gangesa od ure do ure vse grozljivejši obseg. Številke, ki jih navajajo neuradni ocenjevalci so prav fantastične. Govori se, da je v ciklonu, ki je divjal prejšnji teden, umrlo do dva milijona ljudi ali 90 odstotkov prebivalstva na tem področju. Pomoč preživelim ljudem prihaja

od vseh strani, do sedaj je največ poslala LR Kitajska. Vendar pa zelo malo od te pomoči pride do prizadetega prebivalstva, saj je Vzhodni Pakistan še vedno brez vseh zvez s svetom.

Republiški odbor Rdečega križa Slovenije je naslovil na prebivalce poziv, naj pomagajo prebivalcem Pakistana.

Več posojil kmetom

Kot smo že na kratko poročali, je bilo v torek na Gorenjski kreditni banki v Kranju posvetovanje o kreditno-hranilni službi pri kmetijskih in gozdarskih organizacijah. Obširneje so obravnavali tudi regresiranje obresti za investicijska posojila zasebnim kmetom.

Predstavniki iniciativnega odbora pri republiški gospodarski zbornici so povedali, da je poslovanje hranilno-kreditne službe na Gorenjskem razmeroma dobro urejeno. To se med drugim kaže v tem, da je doslej zbrala več kot 10 milijonov dinarjev hranilnih vlog kmečkega prebivalstva, medtem ko so v vsej Sloveniji nabrali 76 milijonov.

V zadnjem času hranilne vloge naraščajo, krediti kmetom se večajo, manjša pa se delež zbranega denarja, ki ga kmetijske zadruge uporabljajo za svoja obratna sredstva. V tem pogledu dosega še posebno ugodne rezultate kreditno-hranilna služba v škofjeloški zadrugi.

Kredit kmetijskim zadrugam, ki dosega sedaj 44 odstotkov hranilnih vlog, pa se bo moral v prihodnje še zmanjšati, če bodo hoteli dobiti regres za kredite kmetom. Novi predpisi namreč določajo, da kreditno-hranilna služba dobi iz republiških in občinskih sredstev povrnjenih 5 odstotkov obresti, če kmetom da posojilo s 3-odstotno obrestno mero ter če pri tem vsaj četrtino hranilnih vlog nameni za investicijske kredite kmetom in če delež zadržnega posojila ni večji od tretjine.

V zvezi s temi novimi predpisi pa na Gorenjskem nastaja problem, ker so kmetje več kot polovico posojil dobili iz drugih virov, za katere ni predvideno regresiranje obresti. Gorenjska kreditna banka je preko zadrug dala 3,2 milijona, GG Bled pa pol milijona dinarjev posojila. Ker imajo kmetje bančni kredit po obrestni meri 5 odstotkov, so s tem prikrajšani. Zato so se na omenjenem posvetu zavzeli za to, da bi tudi za ta posojila skušali dobiti ustrezen regres, tako da bi lahko kmetom zaračunali le 3-odstotne obresti.

sl

Ljubitelji zimskih športov!

Specializirani oddelek blagovnice Kokra — Kranj vam nudi veliko izbiro opreme za zimski šport

Obiščite nas!

Blagovnica KOKRA — KRANJ

Nova proga: Ljubljana — Zürich

Devetnajstega novembra je na prvi linijski progi Beograd — Ljubljana — Zürich poletelo Jatovo letalo. S to letalsko zvezo, letalo bo letelo dvakrat na teden, bo Slovenija pove-

zana z dobrnim delom zahodne Evrope. Vozovnica iz Ljubljane do Züricha velja 422 din, za naše delavce v tujini pa velja 50-odstotni popust.

V Kranju bo republiška revija glasbenikov

V sredo, 25. novembra, ob 17. uri bo v koncertni dvorani delavskega doma glasbena revija najboljših orkestrov, komornih ansamblov in solistov učencev glasbenih šol Slovenije. Koncertni spored bodo izvajali mladi glasbeniki iz naslednjih glasbenih šol: Kranja, Sempetra pri Gorici, Vrhnike, Ljubljana Vič-Rudnik, Ajdovščine, Postojne, Kamnika, Trzin, Škofje Loke, Centra za glasbeno vzgojo Kopa, Izole, Jesenic, Radovljice, Centra za glasbeno vzgojo Maribor in Akademije za glasbo v Ljubljani.

Pokrovitelj te pomembne kulturne prireditve je predsednik skupščine občine Kranj Slavko Zalokar.

Prireditve, katere namen je prikazati dosežke na področju instrumentalne in solopeske vzgoje, ni pomembna samo zaradi glasbene vzgoje, temveč usmerja mladega človeka v svet splošne kulturne estetske vzgoje. V razvoju sodobne družbe pa je ta vzgoja nadvse pomembna, če želimo, da bo sodobni človek v tempu hitrega razvoja tehnike ohranil v sebi čut za lepoto in človekovo notranje uravnesje. Glasbene šole vliivajo v mladega človeka polno samozavesti, saj ga uvajajo

v javne nastope in seznanjajo z dosežki kulturnega razvoja v svetu.

Nastop mladih reproduktivcev je za Kranj nadvse pomemben dogodek. Upamo, da bodo ljubitelji glasbene umetnosti, tokrat še posebej zaradi vseširšega pomena glasbene vzgoje, s svojim polnoštevilnim obiskom te glasbene revije, prispevali svoj delež. S tem pa nudili tudi vso moralno podporo nastopajočim mladim glasbenikom.

P. Lipar

PRIZNANI
MESNI
IZDELKI
KLAVNICE
RADOVLIJCA

odloj vedno
v trgovinah in mesnicah

veletrgovine
SPECERIJA
BLED

občan sprašuje

V Gorjah, Lescah in v Podnartu imajo mrliške vežice, medtem ko jih na Bledu in v Radovljici še ni. O tem so menda že razpravljali na krajevni skupnosti v Radovljici in na Bledu in tudi v drugih organih v občini. Zanima me, kako je s tem vprašanjem in kdaj lahko pričakujemo, da bodo tudi v Radovljici in na Bledu mrliške vežice?

Komunisti in izobraževanje

V sredo je bilo v Kranju posvetovanje o idejnopolitičnem usposabljanju komunistov, ki se ga je razen predstavnikov medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko, predstavnikov delavskih univerz in sekretarjev občinskih konferenc ZKS z Gorenjske udeležil tudi član sekretariata CK ZKS Stane Kranjc.

Na posvetovanju so ugotovili, da je idejnopolitično izobraževanje komunistov še vedno pomanjkljivo in da odigrajo lahko pri tem izobraževanju izredno pomembno vlogo delavske univerze in tako imenovana »teoretična marksistična jedra«, iz katerih naj bi se razvili tudi bodoči predavatelji. Izobraževanje je izredno pomembno za mlade komuniste, katerim bi morali starejši člani posredovati praktične izkušnje in teoretična znanja. Na posvetovanju so prav tako ugotovili, da odnos družbenopolitičnih organizacij

do izobraževalnih ustanov ni vedno najboljši. Moramo se namreč zavedati, da te ustanove niso potrebne samo ZK in ostalim družbenim organizacijam, ampak celotni družbeni skupnosti. Dogaja se, da organizacije prenašajo breme izobraževanja z ramena na rame.

Udeleženci razgovora so prav tako menili, da za prepotrebno idejnopolitično izobraževanje primanjkuje temeljne literature, pisane v poljudni in razumljivi obliki. Mogoče je prav tu eden od vzrokov, da se komunisti do posameznih temeljnih družbenih vprašanj ne opredeljujejo, saj ostaja njihovo znanje na ravni informacije, poglobljenega študija pa ni. Prevladalo je mnenje, da idejnopolitično izobraževanje in usposabljanje ne sme biti privesek splošnega izobraževanja, ampak njegov neločljivi in nepogrešljivi del.

-jk

KRANJ

Ko so na četrtkovi seji kranjske občinske skupščine razpravljali o osnutku izhodišč za resolucijo o dolgoročnem ekonomskopolitičnem razvoju Slovenije, so poudarili, da je to šele začetek razprav. Izrazili so željo, da bi Ermin Keržičnik, namestnik direktorja inštituta za ekonomska raziskovanja, še sodeloval pri razpravah, ki bodo v prihodnje v občini.

Pri občinski konferenci zveze mladine se je večeraj popolne sestali koordinacijski odbor za sodelovanje z JLA in drugimi specializiranimi organizacijami. Razpravljali so o programu sodelovanja.

A. Z.

RADOVLJICA

Na odseku ceste Bled-Bohinj so že približno eno leto postavljene table o zoženju ceste. Table so postavili zaradi manjših udorov na cest. Odborniki občinske skupščine menijo, da bi te table že lahko odstranili, če bi Cestno podjetje udore izravnilo z asfaltno maso.

Znano je, da so blejski hoteli v letošnjih devetih mesecih zabeležili ugoden turistični promet. Posebno poleti so blejske hotele zasedli številni tuji gostje. Po mnenju nekaterih pa pomenijo za Bled veliko reklamo tudi različni seminarji, simpoziji in podobno. Tako je bilo samo v Golf hotelu lani 75 različnih pomembnih seminarjev.

A. Z.

Letos za 29. november

V vseh gorenjskih občinah se že pripravljajo na praznovanje 29. novembra — dneva republike. Praznik bodo počastili z različnimi prireditvami, akademijami, proslavami in otvoritvami komunalnih in drugih objektov.

V radovljiški občini so minulo soboto na Rečiški cesti na Bledu že odprli samopostrežno trgovino, v ponedeljek pa so na Bledu odprli novo bencinsko črpalko. —

Prihodnji teden bodo odprli še nekatere pomembne objekte. Tako je v sredo ob 11. uri predvidena otvoritev novega obrata ZITO v Lescah, ob 15. uri pa otvoritev novega mostu čez Savo Bohinjko v Bodečcah. V četrtek, 26. novembra, ob 11. uri bodo odprli novo šolo v Lescah, ob 15. uri pa bo slovesna otvoritev asfaltirane ceste Sebenje-Zasip. 27. novembra ob 11. uri, kot smo že pisali, bo ot-

voritev turistično poslovne stavbe v Bohinju, potem pa bo sledil ogled na novo urejene ceste Jereka — Stara Fužina. — V počastitev dneva republike pa bodo v radovljiški občini tudi različne prireditve. V sredo, 25. novembra, bodo v graščini v Radovljici odprli razstavo skulptur Toneta Svetine. Po otvoritvi pa bo Tone Svetina (predvidoma v kino dvorani v Radovljici) imel predavanje z naslovom NOB in slovenski narod. 26. novembra je v villi Bled predvidena slovesna predpremiera sovske serije filmov po scenariju Ivana Ribiča. — 27. novembra ob 17. uri pa bodo v Radovljici podelili odlikovanja najzaslužnejšim družbenopolitičnim delavcem v občini. Ob tej priložnosti bo občinski odbor ZZB NOV v počastitev 25-letnice osvoboditve in v znak priznanja za urejevanje borbovskih vprašanj podelil posameznikom, družbenopolitičnim in delovnim organizacijam ter drugim okrog 80 diplom. — V občini pa bodo prihodnji teden v različnih krajih v počastitev 29. novembra proslave in akademije.

A. Z.

Delovanje SZDL v mestu

V ponedeljek in torek, 16. in 17. novembra, je bilo v Kranjski gori posvetovanje o delovanju krajevnih organizacij socialistične zveze delovnega ljudstva v mestu. Povsot je organizirala republiška konferenca SZDL Slovenije skupno s konferenco SZDL Ljubljana, udeležili pa so se ga predsedniki in tajniki občinskih konferenc v naše republike.

Iz obsežnega gradiva in bogate razprave v treh ločenih skupinah je bila osnovna težnja uresničevanja dokumenta SZDL danes, za prilagojevanje te naše najmožnejše organizacije sodobnim tokovom družbenega in ekonomskega razvoja in ob vsem tem konkretno delovanje osnovnih organizacij v mestu. Praksa že več let nazaj namreč kaže, da je dejavnost krajevnih organizacij v mestu domala preživela nekdanje oblike. Specializirane organizacije v mestu so razširile svojo dejavnost z reševanjem komunalnih, socialnih in drugih težav občanov. Čeprav je res, da je in mora ostati SZDL osrednja sila v združevanju občanov in uresničevanju njihovih težav v splošnem družbenem razvoju, pa je vendarle res, da so prav krajevni komunalni in drugi problemi združevali občane. Vsaj v dosednji praksi. Zato je bilo posvetovanje namenjeno iskanju novih oblik dela, ki naj bi tem organizacijam v novih pogojih zagotavljale pravo vsebino.

Ob tem je bilo največ govora o pretoku mnenj, stališč in vplivov krajevnih organizacij SZDL tako v vertikalnem kakor tudi v horizontalnem pogledu. Prav tako je bilo mnogo razprav okrog nove oblike delovanja teh organizacij po delegatskem sistemu in drugih organiza-

cijskih priležnostih, ki naj bi povečali aktivnost osnovnih organizacij SZDL.

Končna stališča dvodnevne posveta bodo pretresala še občinske konference SZDL pred njihovo uveljavitvijo v republiškem merilu.

K. M.

Seminar za vodstva SZDL

Občinska konferenca socialistične zveze v Radovljici bo v ponedeljek in torek pripravila v Mladinskem domu v Bohinju seminar za vodstva krajevnih organizacij socialistične zveze in za člane izvršnega odbora občinske konference SZDL.

V ponedeljek bodo na seminarju govorili o izvajanju in uresničevanju programa občinske konference SZDL letos in o usklajevanju stališč za akcijski program občinske konference in krajevnih organizacij socialistične zveze v prihodnjem letu. Razpra-

vo o tem bosta vodila predsednik občinske konference Jošt Rolc in sekretar izvršnega odbora Janez Varl. Na popoldanskem delu pa bodo razpravljali o družbeni samozastitici, kot elementu splošnega ljudskega odpora. O tem bo uvodoma spregovoril Albert Jakopič-Kajtimir. — V torek pa je na programu seminarja razprava o aktualnih nalogah socialistične zveze danes. Uvodne misli o tem bo imel podpredsednik republiške konference SZDL Franc Kimovec-Ziga.

A. Z.

Občinska konferenca SZDL in Društvo upokojencev Kranj organizirata razgovor s podpredsednikom Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije tov. VINKOM HAFNERJEM

o delu pri izpopolnjevanju pokojniškega sistema in položaju upokojencev v letu 1971

Razgovor bo v torek, 24. novembra 1970, ob 17. uri v sejni dvorani št. 15 občinske skupščine.

Vabimo, da se razgovora udeležite.

Občinska konferenca SZDL Kranj
Društvo upokojencev Kranj

Manjši turistični devizni priliv

Redna tiskovna konferenca člana slovenskega izvršnega sveta in predsednika komiteja za turizem pri IS skupščine SRS inž Franca Razdevška za novinarje, ki se ukvarjajo s problematiko turizma, je bila v sredo popoldne v novem kranjskem hotelu Creina. Konferenca je bila združena z ogledom novega hotela, ki je uspešno prebrodil začetne težave in danes številnim domačim in tujim gostom ni več neznan.

Predsednik Razdevšek je povedal, da je bil med vse-

mi letošnjimi meseci najuspešnejši oktober, in to predvsem zaradi lepega vremena in novih infrastrukturnih objektov, kamor sodijo nova kopaljšča, igrišča ter ostale priprave za rekreacijo. Uspešna in podaljšana letna sezona pa pomeni tudi dober začetek za zimsko sezono, kar velja posebno za celinske turistične kraje, kjer je na prvem mestu Bled. Posebno razveseljivo je, da se je podaljšala tudi bivalna doba gostov pri nas in sicer od lanskih 4,8 dneva na 5,3 dneva. Podatki

za letošnjih devet mesecev pa povedo, da je zastal turizem v počitniških domovih, kampingih in zasebnih turističnih sobah, čeprav po drugi strani belčimo povečan prehod prek naših mejnih prehodov. Zastoj v kampingih in počitniških domovih je nastal verjetno zaradi tega, ker se je število češkoslovaških gostov precej zmanjšalo. Čehi so bili namreč najštevilnejši v kampingih in počitniških domovih. Za letošnjo sezono je značilen porast celinskega turizma in to tudi v hotelih visoke kategorije.

Ceprav se je število prehodov prek naše državne meje povečalo za 15 odstotkov, pa je devizni priliv manjši kot v lanskih devetih mesecih. Znaša namreč 73.292.000 ameriških dolarjev, našo mejo pa je v devetih mesecih prestopilo 41.324.000 potnikov. Pri tem je zanimivo, da prihaja prek slovenskih mejnih prehodov 95 odstotkov tujih obiskovalcev Jugoslavije.

Turistični delavci tako lahko zaradi uspešne letne sezone računajo, da tudi zimska ne bo nič slabša, posebno zato, ker so priprave nanjo skoraj povsod že končane.

J. Košnjek

Sprejeli programske osnove

Po uvodni razpravi o osnutku izhodišč za resolucijo o dolgoročnem ekonomsko-političnem razvoju Slovenije, o čemer je govoril namestnik direktorja inštituta SR Slovenije za ekonomska raziskovanja in nosilec priprav izhodišč dolgoročnega razvoja Slovenije tovariš Ermin Keržišnik, so na četrtkovni seji obeh zborov kranjske občinske skupščine razpravljali o delitvenih sistemih v gospodarskih organizacijah. Takoj za tem pa je bila na dnevnem redu razprava o dveh pomembnih dokumentih. Oba zbora sta sprejela programske osnove razvoja kranjskega turističnega območja in predlog programa razvoja gostinstva v občini.

Sklenili so, da je treba v programske osnove razvoja turizma vključiti tudi mladinski in kmečki turizem, pri razvoju gostinstva pa upoštevati kadrovske potrebe, pogoje za realizacijo programa in potrebne komunalne investicije.

Po sprejetju odloka o ugotovitvi ravni cen za posamezna živila in storitve pa sta oba zbora sklepala o redni likvidaciji Gostinskega podjetja Krvavec. Zbora sta sprejela sklep o uvedbi redne likvidacije podjetja s pripombo, da morajo vsi ustrezni organi v občini poiskati možnosti, da objekta (doma na Krvavcu in na Šmarjetni gorji) ne bosta zaprta.

A. Z.

Hotel na Brezjah

Ko so na zadnji seji radovljske občinske skupščine razpravljali o turističnem prometu v občini v letošnjih devetih mesecih, je bilo podjanseno, da bodo že prihodnje leto uresničeni nekateri programi o povečanju turističnih zmogljivosti. Tako na primer dobro potekajo priprave za gradnjo hotela Lev

v Bohinju. Transturistovi hoteli pripravljajo program na Pokljuki, Kompas pripravlja program za obnovitev Staneta Zagarja v Bohinju itd. Med drugim pa je bilo tudi omenjeno, da Turist hotel iz Ljubljane pripravlja program za gradnjo hotela na Brezjah. Predvideno je, da bi imel hotel 150 postelj.

A. Z.

Strokovnjaki iz lastnih vrst

Zaradi prostorske odmaknjenosti, ki postaja danes eden od pomembnih dejavnikov pri zaposlovanju strokovne delovne sile, si skušajo delovne organizacije pomagati same. Alpina v Zürichu sicer ne občuti nobenega pomanjkanja delovne sile. Drugače pa je s strokovnjaki. Zato se je tovarna

odločila, da vzgoji strokovnjake iz lastnih vrst. Začelo se je s srednjo tehnično šolo za čevljarstvo stroko (za odrasle), sedaj pa že razmišljajo o oddelku šole za organizacijo dela v Zürichu. V tovarni je tudi veliko študentov, prek šestdeset, precej za poslenih pa tudi izredno študira.

veletrgovina
ŠPECERIJA
bled

Znižanje za praznike od 25. novembra do 5. decembra 1970 v vseh naših prodajalnah

- KEKSI TIVOLI 500 g kos 6,50 din
- COKOLADA MLECNA LESNIKOVA 500 g kos 15,50 din
- COKOLADA MLECNA 500 g kos 11,00 din
- VINO VIPAVEC 11 — belo stekl. 6,00 din
- VINO CRNO 11 — Vipava stekl. 5,80 din
- RIBEZ DESERT 11 — Talis stekl. 9,00 din
- JAJCA SVEŽA 50—53 g — 30 kosov karton 17,40 din

IZKORISTITE UGODEN NAKUP!
Priporočamo tudi našo kavo ekstra

Kje dobiti denar za ceste?

Ob razpravah o modernih cestah pri nas se znova pojavlja vprašanje, kje dobiti več denarja za modernizacijo in za gradnjo cest. Pričuje se, da bodo na tem področju dobile republike večjo pristojnost. Izvršni svet Slovenije v zvezi s tem že razmišlja o nekaterih ukrepih. Na

nedavni tiskovni konferenci izvršnega sveta o slovenskih hitrih cestah so omenili možnost razpisa ljudskega posojila za hitre ceste, razen tega pa še podražitev bencina. Anketa o slovenskem javnem mnenju je namreč pokazala, da smo pripravljeni prispevati za gradnjo in posodoblje-

nje cest s posojilom. Ostali denar pa naj bi pritekali od zvišanja cen bencina v naši republiki in od večjih pristojbin za osebne avtomobile. Slovenski izvršni svet meni, da v naši republiki razvoj avtomobilizma dobiva neslutene dimenzije, denarja za modernizacijo starih cest pa ni.

Na Bledu so v ponedeljek odprli novo bencinsko črpalko — Foto: F. Perdan

Zapažanja in predlogi o turizmu v radovljjski občini

Na zadnji seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Radovljica, o kateri smo že poročali pretekli teden, so v celoti soglašali s pozitivno oceno in analizo turističnega prometa v pretekli sezoni, kakršno je pripravil svet za gospodarstvo občinske skupščine. Zavzeli so se za odločno in vsestransko podporo vsem ukrepom in programom razvoja turizma v občini; tako za investicijske naložbe, kooperacijske odnose, kadrovska vprašanja, kot tudi za napredek vseh spremljajočih terciarnih dejavnosti, ki bodo rabile turizmu.

Izvršni odbor je manj razpravjal o statističnih podatkih, ki kažejo tudi tokrat pozitivna gibanja turističnega prometa v občini — le-te je obravnavala občinska skupščina na zadnji seji preteklo sredo — več pa o nekaterih družbenopolitičnih in etičnih vprašanjih, ki niso nikjer prikazani s statističnimi podatki. Gre za pomembne, včasih celo odločilne probleme našega turizma nasploh, kar se posebno močno kaže zlasti v radovljjski občini, ki spada med izrazito turistična območja.

Izvršni odbor meni, da bo treba v bodoče dati vsem pozitivnim prizadevanjem občanov, krajevni samoupravi in organizacijam, predvsem pa turističnim društvom, več možnosti za uveljavljanje njihovih koristnih pobud in aktivnosti na področju turizma. Ugotovljeno je bilo, da so bila marsikatera konstruktivna zapažanja lokalnih dejavnikov premalo upoštevana, marsikje pa so se tudi stališča lokalnih organizacij in posameznikov znatno razlikovala in s tem hromela enotno zamisel razvoja turizma v občini. Tega bi bilo veliko manj, če bi krajevne organizacije SZDL odigrale aktivnejšo vlogo tudi na povezovanju vseh zainteresiranih na področju turizma, zlasti kar zadeva izmenjavi mnenj in informiranju občanov in drugih družbenih organizacij in društev.

Eno od odprtih vprašanj, s katerimi se bodo morale slejkoprej spoprijeti občinska skupščina, krajevne skupnosti in socialistična zveza predvsem na Bledu, v Bohinju in v Radovljici, je skrajno zanemarjena in neustrezna pogrebna služba. Takšna, kakršna je danes, ne zadovoljuje niti osnovne potrebe in pogoje domačega prebivalstva, še manj pa vedno bolj razvijajočega turizma. Stanje, kakršno je v tej službi, spravlja zlasti hotelska podjetja v primerih smrti tujega turista, skoraj pred nerešljivo dejstvo, da nimajo kam z mrličem. Prav tako pa ne ustrezajo sodobnim pogojem turističnega prometa — posebno v sezonskih mesecih — skoraj vsakodnevne pogrebne povorke, ki se vijejo po glavnih cestah turističnih

krajev, še manj pa zadrževanje mrličev v stanovanjskih prostorih bodisi v blokih ali po hišah, kjer imajo turiste.

Izvršni odbor se je odločno zavzel za hitro ukrepanje občinske skupščine in krajevnih skupnosti za zboljšanje pogrebne službe in izgradnjo mrličskih vežic. O tem bo posredoval skupščini ustrežajoče priporočilo s sprejetimi stališči.

Zanimiv je tudi predlog, ki bo prav tako posredovan občinski skupščini, in izhaja iz stališča IO in številnih pripomb občanov o poenotenju vseh reklamnih in drugih napisov in nazivov, ki naj bodo v bodoče praviloma slovenski. Pomudba turističnih sob, gostinskih, servisnih in drugih storitev naj bo predvsem napisana v slovenskem jeziku in dopolnjena z ustrežajočimi ustaljenimi znaki, podobno tistim, ki jih s pridom uporabljajo tudi v drugih deželah. S tem bi se morala dokončno odpraviti neokusna raznolikost vseh mogočih napisov in reklam v tujih jezikih, med katerimi prevladujejo nemški, čeprav se struktura turistov nemških narodnosti v zadnjih letih bistveno veča. Marsikje naša naselja spriču takšnega stanja dajejo videz dvojezičnega ozemlja. Tudi o tem bi kazalo posnemati turistično bolj razvito Avstrijo in Italijo.

Clani IO menijo za izredno pomembno tudi vprašanje izletniškega turizma in v sklopu tega odnos turističnih delavcev, predvsem pa posredovalnic, ki organizirajo obi-

ske ekskurzij na Bled in v Bohinju, do te kategorije turistov. Izkušnje preteklih let vedno znova opozarjajo na številne pomanjkljivosti v organizaciji sprejemanja in namestitve, zlasti dijaških skupin. Potovalne agencije bodo morale zagotoviti primeren način za spoznavanje izletnikov s krajem, z nekaterimi posebnostmi teh krajev in ne nazadnje s tukajšnjimi predpisi in navadami. Doslej so bile te skupine vedno prepuščene same sebi, zaradi česar je prihajalo večkrat do neljubih pripetljivosti in celo kršitve odlokov in predpisov o javnem redu in miru. Poskrbeti bo treba ne le za bivanjske izletnikov, pač pa tudi za njihovo prehrano, ogled zanimivosti, parkiranje avtobusov in storitve vse potrebno, da bodo ti ljudje dobili veliko boljši vtis o naših krajih in ljudeh.

V zvezi s tem se zopet postavlja v ospredje nujnost izgradnje samopostrežne restavracije tako na Bledu kot še kje v občini. Prav tako pa bo v bodoče treba nekaj odločiti in se dogovoriti glede primerne organizacije zabavnih in rekreativnih dejavnosti. O tem bi veljalo spregovoriti na krajevnih organizacijah SZDL, ki bi skupaj s turističnimi društvi proučili možnost za to zvrst vključevanja turistov v tukajšnje družabno življenje.

Glede kadrovskih vprašanj je bilo sprejeto stališče, da je treba čimprej doseči verifikacijo obstoječe gostinske šole na Bledu kot srednje šole in v povezavi z vodstvi osemletnih šol doseči načrtno poklicno usmerjanje v gostinske in druge turistično pomembne poklice že od najnižjih razredov osnovne šole. S tem bi vsekakor povečali zanimanje domače mladine za vključevanje v turistično dejavnost. -ct

Akcija Rdečega križa v Gorjah

Za onkološki inštitut

Osnovna organizacija Rdečega križa v Gorjah je za leto pripravila bogat program dela. V svojih prizadevanjih se zavzema predvsem za humane akcije in naloge med prebivalstvom. Tako je v zadnjem času uspešno izvedla nekaj akcij, med njimi zlasti krvodajalsko. Iz Gorj ter okoliških naselij je tudi letos dokaj veliko število občanov darovalo kri.

Krajevna organizacija Gorje je sklenila tudi ponovno začeti večjo zbiralno akcijo

za dograditev in opremo onkološkega inštituta v Ljubljani. S posebnim pismom so se obrnili na kolektive delovnih organizacij ter na občane, člane Rdečega križa naj darujejo za to pomembno zdravstveno ustanovo v Ljubljani vsaj deset novih dinarjev od svojih dohodkov.

Akcija za onkološki inštitut se bo začela takoj, decembra pa bodo člani odbora krajevne organizacije Rdečega križa obiskali vse vaščane, od katerih bodo zbirali

V nedeljo referendum v KS Žiri: Za šolo in vrtec

Prebivalci krajevne skupnosti Žiri v škofjeloški občini bodo v nedeljo, 22. novembra, na referendumu glasovali o uvedbi krajevnega samoprispevka za sofinanciranje izgradnje dodatnih šolskih prostorov (4 učilnice s kabineti in telovadnice z vsemi dodatnimi prostori in opremo) in vzgojno varstveno ustanovo. Če se bodo prebivalci odločili za samoprispevek, pa bo tako v programu izgradnje vključena tudi centralna kurjava za šolo in varstveno ustanovo ter mlečna kuhinja.

Predračunska vrednost predvidenih objektov, ki bi jih začeli graditi 1973. leta, znaša 6,2 milijona novih dinarjev. V ta znesek je vključena investicijsko tehnična dokumentacija, gradnja, oprema in zunanja ureditev. Po investicijskem programu je predvideno, da bi škofjeloška občinska skupščina vsako leto iz proračuna namenila za gradnjo 100 tisoč novih dinarjev, delovne organizacije na področju krajevne skupnosti Žiri bi vsako leto prispevale 1 odstotek od vseh bruto izplačanih osebnih dohodkov, 1 odstotek od neto osebnega dohodka pa bi plačevali zaposleni prebivalci. Razen tega bi kmetje, obrtniki in občani s svobodnimi poklici letno prispevali 2 odstotka od katastrskega dohodka in letnega etata lesne mase za posek oziroma od dohodka. 1 odstotek bi prispevali tudi tisti upokojenec, ki imajo mesečno pokojnino večjo do 600 novih dinarjev. Razen tega pa bi se za gradnjo vzgojno varstvene ustanove zbirala tudi sredstva po zakonu. Tako bi zbirali sredstva prihodnjih sedem let (od 1. 1. 1971. do 31. 12. 1977.).

Pred odločitvijo, da bi zagotovili sredstva za gradnjo dodatnih šolskih prostorov, vzgojno varstvene ustanove in dodatnih naprav s samoprispevkom in drugimi omenjenimi viri, je bila na področju krajevne skupnosti Žiri pripravljena podrobna ana-

liza o potrebi teh objektov. Podatki so pokazali, da so ti objekti že danes zelo potrebni, še bolj pa bodo v prihodnjih letih, da bo šola lahko organizirala pouk po sodobnih pedagoško metodskih načelih. Podobna pa je problematika tudi na področju otroškega varstva. Ze v zadnjih letih je namreč na področju krajevne skupnosti močno poraslo število zaposlenih prebivalcev, programi delovnih organizacij pa napovedujejo v prihodnje še povečano zaposlitev. Zato Žiri prav gotovo potrebujejo novi vrtec za predšolske otroke.

Za takšen način gradnje šolskih in varstvenih prostorov kot je zdaj predlagan v Žiri, so se za zdaj odločili tudi že v drugih gorenjskih občinah. Zato lahko pričakujemo, da bodo tudi prebivalci krajevne skupnosti Žiri na nedeljskem referendumu podprli predlagano investicijo in način zbiranja sredstev.

Glasovanje se bo začelo v nedeljo ob 7. uri na osmih glasovalnih mestih in bo trajalo do 19. ure. V osnovni šoli Žiri bodo glasovali prebivalci Žiri, Breznice in Osojnice. V zadružnem domu Stara vas bo glasovalno mesto za Stara vas in Goropeke. Pri Lančarju v Novi vasi bodo glasovali prebivalci Nove vasi in dela Žirovskega vrha. V Mizarskem podjetju Žiri v Dobračevi bo glasovalno mesto za Dobračevo. Pri Viniku Trčku - Cenetu (Selo) bodo glasovali prebivalci naselij: Selo, Koprivnik, Zabržnik in Jarčja dolina. Pri Jučevu v Brekovicah bo glasovalno mesto za Brekovice, Opale, Ravne, Izgorje, Podklanec in Sovra. V gasilnem domu Račeva bodo lahko glasovali prebivalci Račeve in dela Žirovskega vrha, pri Kolkju v Ledenicah pa prebivalci naselja Ledenica in Mrzli vrh.

Če se bodo prebivalci na referendumu odločili za 7-letni krajevni samoprispevek, bodo plačevanja samoprispevka oproščeni občani za naslednje dohodke: nagrade vajencev v gospodarstvu, učencev in študentov na praksi, študentske, prejemki na podlagi zdravstvenega varstva, nadomestilo dohodka za čas bolezni, nadomestilo med začasno brezposelnostjo, pomoč za opremo novorojenčka, otroški dodatki, invalidnine vojnih in mirnodobnih vojaških invalidov, invalidski dodatki, socialne podpore, priznavalne in kmetijske oskrbine ter drugi podobni prejemki.

Nazadnje omenimo, da bodo v nedeljo glasovali vsi občani s stalnim prebivališčem v krajevni skupnosti Žiri, ki imajo volilno pravico.

J. B.

A. Zalar

CREINA turistično
prometno
podjetje
KRANJ

zaposli takoj

več strežnikov II

na žičnici Krvavec — DE potniški promet

Delo na prostih delovnih mestih je za določen čas, in sicer od 15. decembra do predvidoma 15. aprila 1971. Zaradi specifičnosti dela bodo imeli prednost pri izbiri kandidati, ki so fizično močni in imajo stanovanje v bližini delovnega mesta. Prijave naj kandidati takoj pošljejo na naslov podjetja ali pa se osebno zglasijo v kadrovski službi.

Turist. prometno podjetje Creina Kranj, Koroška 8

ZA JESEN IN ZIMO
vam iz svoje kolekcije
priporočamo
MOSKE, DAMSKE
IN OTROSKE KONFEKCIJSKE
ARTIKLE

po ugodnih cenah in zadnji
modi.PODJETJE ZA IZDELAVO
OBLACIL**Elegant**

CELJE

Tovarna
obutve **Peke** Tržič

Prodaja vsakodnevno od 8. do
12. ure, razen sobote, razno usnje in
čevlarske potrebščine

Z združenimi močmi šole, krajevne skupnosti in vaščanov so lani pred osnovno šolo v Komendi uredili sodobno igrišče za roket, košarko in druge igre. — Foto: J. Vidic

SGP TRŽIČ
enota
Arhitekt biro Kranj
Kranj, Gregorčičeva 8/1
tel. 064 21-638

razpisuje prosto delovno
mesto

ADMINISTRATORKE

s srednjo strokovno izobrazbo in po možnosti z znanjem tehničnega risanja.

Žitopromet

SENTA
SKLADIŠČE
KRANJ

Tavčarjeva 31
tel. 22-053

Kombinati, kmetijske zadruge, posestva, kmetovalci — odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah.

Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Cene so konkurenčne, skladišče je odprto od 5. do 19. ure in ob sobotah.

ŽIVILA
KRANJ

dnevno
sveže
specialitete
DELIKATESA

Gorenjska v primerjavi z manj razvitimi

Iz razprave poslanca republiškega zbora skupščine SRS Martina Koširja o osnutku zakona o pospeševanju nerazvitih območij v Sloveniji

V začetku preteklega tedna je republiška skupščina obravnavala osnutek zakona o pospeševanju nerazvitih območij v naši republiki. Stevilne razprave o tem vprašanju so bile povsod v Sloveniji. Tako so tudi na Gorenjskem o tem razpravljali različni organi občinskih skupščin in klub poslancev. Znano je, da so se v republiški skupščini poslanci odločili prepustiti izvršnemu svetu možnost presoje, ali naj pripravi nov osnutek zakona ali pa naj pri sedanjem osnutku upošteva pripombe in pripravi zakonski predlog.

Martin Košir, poslanec republiškega zbora republiške skupščine, je v svoji razpravi v skupščini postregel z nekaterimi primerjavami Gorenjske z manj razvitimi oziroma s celotno republiko. Iz njegove razprave povzemamo nekatere ugotovitve.

»Z resnimi problemi nadaljnjega razvoja in modernizacije smo soočeni tudi na območjih, o katerih govorimo, da so razvita. To so območja s staro industrijsko tradicijo. V mislih imam gorenjsko, celjsko in mariborsko območje. Po vojni so bila ta območja rezervoar družbene akumulacije za pokritje družbenih potreb in hkrati nenehen vir posrednega napredka v drugih območjih Slovenije. Zaradi objektivnega ekonomskega in političnega položaja v preteklosti so ta območja začela zaostajati v razvoju. Tako smo danes že priča določenemu nazadovanju. Če bi se to nadaljevalo, bi bile posledice lahko hude.«

Tovariš Košir je opozoril, da njegove razprave ne gre razumeti kot vnašanje lokalizma, marveč kot željo, da se v okviru razprav o nerazvitih seznamimo s problemi na območjih, ki jih imenujemo razvita. Med drugim tudi zato, ker smo tik pred razpravami o konceptu srednjeročnega in dolgoročnega programa Slovenije.

Gorenjska je udeležena v površini Slovenije z 10,5 odstotka. Od celotnega prebivalstva v Sloveniji pa na Gorenjsko odpade 8,6 odstotka (od tega je v primerjavi s Slovenijo 3,6 odstotka kmetijskega prebivalstva). 76,6% gorenjskih prebivalcev živi v urbaniziranih naseljih, v Sloveniji pa je ta odstotek 35. Posledica tega so potrebe po vzdrževanju, investicijah v komunalne naprave in močnejša posredna in neposredna udeležba lastne akumulacije in sredstev občanov za

reševanje vprašanj, ki jih narokuje urbanizacija.

Družbeni proizvod je na Gorenjskem od 1963. do 1968. leta rasel nekoliko hitreje kot v Sloveniji. Vendar ta rast ni bila povsod enakomerna. Na Jesenicah in v Trzinu zasledimo hiter padec te rasti (Jesenice: od 22,6 odstotka na 19 in v Trzinu od 9 na 8,3 odstotka). 1968. leta pa že na celotnem območju Gorenjske ugotavljamo da je začel dohodek padati v primerjavi s Slovenijo. Delež dohodka Gorenjske se je v Sloveniji zmanjšal od 10,2 na 10 odstotkov.

Kaže se tudi padec amortizacije v družbenem proizvodu na Gorenjskem v primerjavi z republiko. To pomeni, da si Gorenjska manjša možnost, da bi izboljšala svoj položaj v primerjavi s Slovenijo.

Storilnost delavcev v gospodarstvu se je v omenjenem obdobju na Gorenjskem povečala za 98 odstotkov, v Sloveniji pa za 102 odstotka, dohodek na delavca se je povečal za 87 odstotkov, v Sloveniji pa za 97,3 odstotka. Gorenjsko gospodarstvo torej ne zaostaja za slovenskim samo relativno ampak tudi dejansko.

Poprečna stopnja rasti akumulacije in skladov znaša v omenjenem obdobju v Sloveniji 15 odstotkov, na Gorenjskem pa 10,6 odstotka. To pomeni, da je delež akumulacije in skladov v petih letih na Gorenjskem v primerjavi s Slovenijo padel od 11,2 na 9,2 odstotka. Tudi osebni dohodki na zaposlenega so v Sloveniji naraščali hitreje kot na Gorenjskem (na Gorenjskem so se od 1964. do 1968. leta povečali za 124 odstotkov v Sloveniji pa za 135). 1969. leta je bilo na Gorenjskem zaposlenih 40,4 odstotka vseh prebivalcev, v Sloveniji pa 1968. leta 30,5 odstotka (prav toliko kot 1963. leta). Sklepamo lahko, da je na Gorenjskem večja industrijska rast in slabša razvitost terciarnih panog kot v Sloveniji.

Se nekaj podatkov o osnovnih sredstvih. V primerjavi s Slovenijo je znašala vrednost (po nabavni vrednosti) skupnih osnovnih sredstev in opreme na Gorenjskem 1963. leta 10,1 odstotka, 1968. leta pa 11,4 odstotka. Delež opreme pa je znašal 12,2 odstotka in 1968. leta 13,9. S temi sredstvi je Gorenjska ustvarila 10,3 odstotka družbenega proizvoda Slovenije.

(dalje prihodnjic)

Priredil: A. Zalar

Pogovor z znanim kulturnim delavcem Jožetom Vindišarjem

Jeseniška mladina in kultura

V nedeljo, 22. novembra, bo v Martuljku enodnevni seminar o vprašanju kulture v jeseniški občini, ki ga bo pripravila mladinska konferenca zveze mladine. Prav zaradi tega seminarja smo povabili na razgovor znanega jeseniškega kulturnega delavca, člana kulturne komisije pri SO Jesenice ter predsednika iniciativnega odbora za praznovanje meseca mladosti v naslednjem letu tovariša Jožeta Vindišarja.

● Kaj po vašem mnenju manjka današnjemu mlademu človeku?

»Na Jesenicah bi bilo lahko kulturno in športno življenje zelo razgibano, ker pa denarna sredstva tega ne dopuščajo, razne športne in kulturne organizacije ne morejo nuditi mladini tistega, kar bi sicer morali. Poleg tega je na Jesenicah tudi premalo ljudi, ki se zanimajo za kulturo in sploh za vzgojo mladih. Tudi prostorov primanjkuje. Skrajni čas bi namreč bil, da bi za mladega človeka našli ustrezen prostor za zabavo. Dvorana pri Jelenu niti najmanj ne ustreza namenu. Ne vem zakaj se ne uredi tako, da bi dvorana v fizikalnem domu bila malo bolje izkoriščena.

Pohvale vredno pa je dejstvo, da je začela mladinska konferenca ZM bolj razgibano reševati ta vprašanja. Pri tem mislim predvsem na ustanovitev Odra mladih, katerega mentor je tov. Stanka Geršakova. Tako so se vrata jeseniškega gledališča vsaj malo odprla tudi za mladega človeka. Tudi jeseniška folklor je na dobri poti. Uspeho ji je pritegniti k sebi precej mladih ljudi, v kratkem pa bodo dobili tudi strokovnega učitelja iz Ljubljane. Poleg tega je mladinska konferenca začela prirejati tudi polemične razgovore prav okrog kulture in da se v te pogovore že vključujejo različni kulturni delavci. S tem bodo tudi mnogi poživili mišljenje ostalih občanov. Po mojem mnenju preveč kritiziramo, premalo pa premislimo, ali res nudimo mladini tisto, kar dejansko potrebuje. To mislim predvsem za delavsko mladino, ki se precej manj vključuje v razne športne in kulturne organizacije. Pri tem bi morala mladinska organizacija v raznih gospodarskih organizacijah odigrati precej večjo vlogo.

● Kako je po vašem mnenju mladini dostopna

današnja literarna in filmska umetnost?

»Če se bodo knjige tako dražile kot se sedaj in če bodo naše založbe še naprej prehajale samo na komercialno plat, t. j. da bodo knjige lepo in predvsem drago opremljene in imajo za poprečnega človeka zelo visoko ceno, bo naša mladina dostopna samo 'šunt literatura'. Po mojem bi lahko dobre knjige tiskali v preprosti obliki in na cenen papir. Tako bi dobra knjiga prav nič ne izgubila na svoji vrednosti, bila bi pa vsaj dostopna povprečnemu oziroma mlademu človeku. Film bi po mojem mnenju moral na Jesenicah predstavljati zelo važno kulturno dejavnost, pa je žal ne, ker mislim, da gre filmsko podjetje preveč v komercialno smer. Mislim, da bi se moralo filmsko podjetje večkrat posvetovati s pedagogi in družbenopolitičnimi delavci o sami nabavi filmov. Tudi kritik v lokalnem časopisu in radiu je premalo in bi se pri tem morali gledovati pri kritikah o gledaliških predstavah. Filmsko podjetje ima tudi preveliko neposrednega stika s strankami. Dobro bi bilo tudi organizirati neki organ, podobno kot

ima gledališče umetniški svet, ki bi se občasno sestajal in izbiral spored.

Večkrat se izgovarjamo ne samo pri filmskih predstavah, ampak tudi pri ostalih prireditvah, da zaradi televizije ljudje ostajajo doma. Menim, da to ne drži, ker je človek socialno bitje in prav zato ga neka sila vedno žene v družbo. To je verjetno držalo v začetku, ko je bila televizija še bolj v modi in zaradi tega niso povsem na mestu taki izgovori.

Na koncu naj poudarim, da je nove oblike kulturnega življenja treba vsestransko podpreti in dati priznanje mladinski konferenci ZM, ki je poleg že omenjenih dejavnosti ustanovila tudi novo literarno sekcijo »Tone Čufar«, ki jo vodi tov. Miha Klinar. Ta sekcija je odprla številne možnosti ne samo na literarnem področju, ampak tudi na glasbenem in likovnem.

VITO

Mladinska koncerta na Jezerskem in v Preddvoru

Danes ob polenajstih dopoldne bo na Jezerskem mladinski koncert. Koncertni spored bodo izvajali godalni orkester, mladi instrumentalni solisti in solopevci — učenci kranjske glasbene šole.

Popoldne ob 15. uri pa bo v dvorani osnovne šole »Ma-

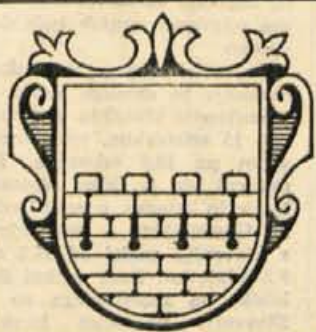
tija Valjavec» v Preddvoru mladinski koncert na katerem bodo poleg godalnega orkestra in solistov kranjske glasbene šole nastopili tudi mladi glasbeniki iz glasbenega oddelka v Preddvoru.

Upamo, da bosta oba koncerta privabila mnogo poslušalcev.

—ar

KRANJ — V petek, 20. novembra, zvečer so v galeriji Prešernove hiše odprli razstavo slikarja Viljema Jakopina iz Tržiča. Podobno kot lani prikazuje vrsto zanimivih krajin. Razstava, ki jo je organiziral Gorenjski muzej, bo odprta do 10. decembra.

Uro pozneje, ob 19., je bila v galeriji Mestne hiše otvoritev prodajne razstave novoletnih voščilnic, slik, grafik in male plastike. Umetnine bodo obiskovalcem na voljo do 20. decembra. (—lg)

650 let Tržiča

V rokopisni zbirki vatikanske knjižnice hranijo dnevnik, ki ga je na svojih treh potovanjih v letih 1485, 1486 in 1487, torej malo manj kot pred 500 leti, pisal v latinskem jeziku Paolo Santonino. Leta 1943 je ta njegov dnevnik s svojim obsežnim uvodom in razlago objavil Giuseppe Vale v 103. zvezku zbirke Studi e testi. Zvezek ima naslov Itinerario di Paolo Santonino in Carintia, Stiria e Carniola negli anni 1485—1487, Città del Vaticano MDCCCXLIII. Tako je postala vsebina rokopisa dostopna širšemu krogu ljudi.

Santonino je bil na teh potovanjih spremljevalec kaprulankega škofa, ki je imel nalogo v patriarhovem imenu pregledovati in urejati razmere v župnijah in samostanih oglejskega patriarhata, torej tudi pri nas na Slovenskem. Dnevnik, ki ga je pisal na svoji poti, pa ni pomemben samo za zgodovino cerkvenih razmer na Slovenskem, ampak je dragocen za našo kulturno zgodovino sploh.

Na drugem potovanju (leta 1486) je škofa in njegove spremljevalce pripeljala pot tudi v Tržič. Od tod so potniki nadaljevali pot čez Ljubelj na Koroško, pred prihodom v Tržič pa so se zadrževali v velesovskem samostanu, kjer so v noči na 3. september prenočili. Ko piše Santonino njihovo slovo od velesovskih nun, nadaljuje (Vale, str. 187—189):

»Povzpeli smo se s častivrednima gospodoma arhidiaconoma Kranjske in Koroške, ki sta bila z nami pri kosilu, na konje, se napotili proti vzhodni gora in potovali po cesti, ki pelje v Beljak, proti Koroški. Pod samostanom smo pustili gospoda župnika iz Kranja, da gre svojo pot, in prispeli naposled pod večer od dežja premočeni v Tržič (»Novum Forum«). Zaradi težavne poti silno utrujeni smo stopili v hišo častivrednega gospoda Gašperja Ranscha, župnika cerkve sv. Marije pri omenjenem Tržiču (»Novum Forum«), skupaj s svojim zvestim spremljevalcem gospodom koroškim arhidiaconom in tajnikom prečastitega gospoda vetrinskega opata. Tu smo imeli večerjo, ki je bila — če upoštevamo nerodovitnost in stisnjenost kraja — kar obilna in ne brez okusnih rib. Ko smo odmolili, so nekateri od naših ob spremljavi

kitare (imel jo je sam gospod Gašper) zapeli, da bi razvedrili sebe in potolažili potrtega škofa. V Tržiču je kup hiš, zgrajenih iz desk, na griču, ki se vzdiguje nad trgom, pa je kar čeden, a ne kdove kako razsečen grad, ki ga imenujejo Novi grad (»Novum Castrum«). Njegov lastnik je plemeniti gospod Lovrenc Paradeiser (»Peradayser« — tako je zapisano). Nad trgom in pod njim tečeta dve deroči in stalni vodi, v katerih se plodijo najboljše postriki (kar smo sami okusili). Prvo imenujejo Bistrica (»Faystriz«), drugo, ki teče nižje, Mošenik (»Moscenich«). Prej omenjeni cerkvi sv. Marije pripadajo tri podružnice. Župnika imenujeta, kadar je njegovo mesto izpraznjeno, kot je v navadi, omenjeni gospod Lovrenc in gospod Janez Lamberger, pod katerih gospostvo spada v tem času ta kraj. Razen tega je tam oltar, ki ima svojega kaplana. Tudi tega imenuje isti gospod Janez, potrdi pa patriarhov urad, kot potrdi tudi župnika.

4. septembra smo zapustili hišo uglednega gospoda Gašperja iz Tržiča, potem ko smo za malico, ker se drugod nismo imeli kje okrepčati, pospravili dva odojka, in prispeli v Kaplo pod humprškim gradom (»Hollemburg«) na koroški zemlji tostran reke Drave (»Trahe«), 20 miljnikov od Tržiča. Prehodili smo pot čez goro Ljubelj (»Leubel«), ki je navzgor težavna, navzdol pa kar se da mučna in zelo nevarna. Potem ko smo prišli ne brez obilnega znojja, tako našega kakor konj, do vzhodja, se je pojavila, onemoglim v olajšanje, reka Bistrica (»Faistriz« — gre pa očitno za Mošenik), ki priteka z zelo visokih gora in dere navzdol s tako silovitostjo, da ne le odnaša posekana in izravana debla s seboj, ampak tako rekoč tudi drobi skale, kot se zdi. Nad petdesetkrat smo bili prisiljeni prebresti njeno strugo in valove zdaj z desne zdaj z leve, pri čemer so se konji upirali in se branili in česar nismo opravili brez hudih neprijetnosti za konje in strahu za tiste, ki so jih jezdili. Moč vode je namreč povsod valila pred seboj veliko množino kamenja in konji se često niso imeli kam opreti z nogo. Ko smo tako naposled le premagali težave z vodo, smo se začeli vzpenjati na drugo goro, kjer smo opazili drugo vodo, ki pada preko velikih skal in nedostopnih skalnatih strmin. Njeno hrumenje, bučanje in butanje je tolikšno, da navdaja popotnike z velikim strahom, vendar smo premagali njeno silovitost z lesenim mostom. Kaj naj rečem še več? Tako težavna je bila pot tega dne in strah tolikšen, da večjega do te ure nisem doživel še nikjer. Drugim težavam pa se je pridružila še nenaklonjenost neba, s katerega je nepretrgoma lil dež na nas. Nekateri od naših konj so se tudi zbosili, čeprav so jih malo prej dobro podkovali. V Kaplo smo zaradi premaganega napora, in ker se je čas kosila zavlekel, prispeli napol živi. Ker tu ni bilo pšeničnega kruha, smo s slastjo pojedli kruh iz čiste sorzične moke, ki ji je bila primešana ajdova moka. Nemara bo kdo rekel, da potujeta kaprulanški škof in tajnik Sanctoninus predvsem za zabavo in zato da bi si nabrala denarja, vendar pa bo lahko uvidel, če bo prav presodil, da je nemškim odojkom primešane več grenkobe kot sladkobe in da ne nabereš brez znojja, brez nevarnosti in velikih neprijetnosti, kar nabereš zlata in srebra.

J. R.

» Sovjetski Armstrong « na osmih kolesih

Sovjetska zveza je znova dokazala, da ni zadovoljna z nazivom »vesoljske velesile številka 2«. Njeni znanstveniki so minuli torek opravili poizkus, ki po pomembnosti prav nič ne zaostaja za uspehi Američanov; avtomatska postaja luna 17 (izpopolnjena sestra lune 16), katere mehki pristane na Mesečevi površini v svetu prvi hip ni zbudil posebne pozornosti, je — upoštevajoč povelja z Zemlje — spustila na razjedena tla Lune nenavadno vozilo — robot, imenovano lunohod I. Uvodni, dokaj skopi podatki govorijo, da gre za napravo, opremljeno z osmimi kolesi, ki jo napajajo sončne baterije. Posebni aparati ji omogočajo premagovanje zaprek, raziskovanje terena, opravljanje kemičnih analiz kamenin in sprotno pošiljanje podatkov v sprejemne centre. Svojevrsna zanimivost je reflek-

tor laserskih žarkov francoske izdelave.

Kolesa so lunohod I popeljala 20 metrov od vesoljske postaje. Zal ni znanih dovolj podrobnosti, ki bi nam povedala, kakšne naloge opravlja. Vemo le, da deluje brezhibno. V četrtek se je pomaknil 96 metrov daleč. Televizijske kamere so zasukane tako, da gledajo proti luni 17 in da snemajo bližnjo okolico. Podlaga, čez katero je vozil, ni posebno razglabana. Majhne ovire na poti vozilo zlahka premaguje.

Omenimo naj še, da so Sovjeti za izstrelitev lune 17 uporabili novo, precej močnejšo raketo, ki je pravzaprav predelan vojaški projektil SS 9. Razen tega so pri poletu prvič preizkusili izpopolnjene optične spremljevalne sisteme, s katerimi lahko sledijo tudi najbolj oddaljenim satelitom. (—ig)

Uspehi nadpoprečnih učencev niso zadovoljivi

Komunalni zavod za zaposlovanje je v šolskem letu 1969/70 prvič začel ugotavljati število nadpoprečno sposobnih učencev petih razredov v osnovnih šolah na Gorenjskem. Tako je sedaj najspodobnejšim učencem zagotovljena — po možnosti seveda — dodatna pozornost pri pouku, tako da šolanje lahko zaključijo res z uspehom, ki ga ob svojih sposobnostih zaslužijo. Zavod bo te najspodobnejše učence, ki so pri testiranju dosegli nadpoprečne rezultate, spremljal do konca osemletnega šolanja. Pri tem spremljanju pa bodo verjetno osvetljeni tudi vsi vzroki, zaradi katerih najspodobnejši učenci ne dosegajo takšnih učnih uspehov kot bi jih sicer glede na svoje zmožnosti morali. Njihovo nadaljnje šolanje je namreč odvisno tudi

od učnega uspeha v osemletki in če ta uspeh ni zadovoljiv, je takemu čeprav nadpoprečnemu učencu šolanje na šolah višje stopnje zaprto. Družba pa se seveda najbolj zanima za sposobne učence. Ne nazadnje pa testiranje inteligentnih sposobnosti učencev lahko pokaže, da je eden od vzrokov osipa na šolah morda prav v sami sposobnosti učencev.

Po testu Progresivne matrice je na gorenjskih osemletkah doseglo nadpoprečen rezultat 28 odstotkov učencev. Za primerjavo naj navedemo, da je republiško povprečje nadpoprečnih učencev 25 odstotkov. Večje razlike pa so med posameznimi občinami. Medtem ko je število nadpoprečnih učencev v občini enako gorenjskemu povprečju, pa sta trziška in škofjeloška občina celo pod republiškim. Učenci osnovnih šol v Radovljici in pa na Jesenicah pa so po številu nadpoprečnih na prvem mestu med gorenjskimi šolami.

Po predvidevanjih bi morali nadpoprečno sposobni

učenci dosegati v šoli tudi nadpoprečne uspehe. Vendar ni tako. Med temi učenci je lansko šolsko leto bilo 4 odstotke nezadostnih, 3 odstotkov zadostnih in le 20 odstotkov odličnih, ostali so bili dobri in prav dobri. Ker pa šolski uspeh iz leta v leto pada, nas mora slab uspeh nadpoprečno sposobnih že sedaj skrbeti. Uspešno dokončanje osemletke bi morali omogočiti vsem nadpoprečno sposobnim in jim tako omogočiti možnost za nadaljnje izobraževanje na srednjih šolah. Pri ugotavljanju vzrokov za slabše uspehe teh učencev so sodelavci zavoda ugotovili, da je šolski uspeh precej odvisen od socialnega porenja teh učencev, to je od izobrazbe staršev ter od njihove motivacije za višjo izobrazbo svojega otroka. Prav zaradi nezadovoljivih učnih uspehov nadpoprečno sposobnih učencev bi morala šola bolj zavesti za ustrezno pomoč pri razvijanju sposobnosti nadpoprečnih, starši sami pa bi se tudi morali zavedati, kakšne otroke imajo. L. M.

Globina vabi...

Preprečiti, ne le obžalovati samomorilnih skokov s kokrškega mostu na Primskovem!

Ze spet si je mlad človek s skokom z mostu v globino kokrškega kanjona sam sebi utrnul življenje.

Takih tragedij je bilo samo v zadnjem obdobju menda že kar pet. Kot Kranjčan in eden od okoliških stanovalcev pa vem, da so tudi v prejšnjih letih — tudi pred vojno — le prečesto s tega mostu obupanci skakali v smrt.

Ze dolgo je znano, da je klic globin nevaren, ne le za vrtočlave, pač pa tudi za ljudi s šibko voljo do življenja. Ozka, a globoka soteska Kokre pod primskovskim mostom je pri nas najnevarnejša past, ki vabi...

Ne vemo, kaj se dogaja v teh mladih ljudeh, ki razočarani nad tem ali onim izgube pogum, da bi se krepko zoperstavili trdotam vsakdanjika. Ni hče ne izve za misli, ki se gotovo zbuje tik pred korakom v prostovoljno smrt. Ali so tako šibki ali tako pogumni, da si sami pretrgajo nit življenja? Ali

se sploh zavedajo, kako strahotno prizadenejo svoje starše, brate in sestre?

Prav obzirnost do svojcev pa tudi tragičnost dejanj samih, nam prepričuje, da bi vse te nesrečne primere dajali na veliki zvon in jih v časopisju opisovali. Žalost domačih je že tako dovolj velika.

A kljub temu, da molčimo o teh nesmiselnih dejanjih, se vendarle vedno češče dogajajo. Zato pa bo vsekakor le treba nekaj ukreniti — ne le obžalovati nesrečnike, ki ne živijo več...

Kot v zdravstvu, tako naj tudi tu velja stvar reševati s preventivo!

Takoj predlagam: kot so že pred desetletji storili na pariškem Eifflovem stolpu (ki je dolga leta kar vabil samomorilce) pa tudi na drugih razglednih stolpih, zvonikih, izpostavljenih robovih, terasah in visokih bregovih — tako storimo tudi mi na kokrškem mostu na Primskovem!

Postavimo nad sedanjo nizko ograjo še vsaj dva

metra visoko žičnato (mrežasto) ograjo. Seveda tako, da ne bo zastirala pogleda v čudoviti kanjon Kokre, ki je gotovo ena najdragocenejših naravnih lepot v Kranju. Strokovnjaki bodo že našli ustrezno in estetsko rešitev. Potem obupancem ne bo tako enostavno kar prestopiti ali se prevaliti čez ograjo. Korak v smrt je s tega mostu res le en sam korak. Izkušnje iz drugih mest povedo, da plezanje čez visoko mrežasto ograjo samomorilce prej strzani ali pa jim namero moidoč lažje preprečijo — skok v globino ni več tako lahek in preprost!

Če bomo s tem preventivnim ukrepom rešili vsaj eno mlado življenje pred samouničenjem — potem nam gotovo ne bo žal za stroške, ki jih bo morala naša vredna mreže na mostu resda terjalo. Če že moramo take stroške sploh utemeljevati in opravičevati...

C. Z.

Jugoslovanska turistična postelja

Ob koncu letošnje turistične sezone je imela Jugoslavija 693 tisoč turističnih postelj ali za 45 tisoč več kot lani. Le manjši del teh postelj pa je v hotelih kategorije de lux ter A, B in C, približno 120 tisoč. Največ turističnih postelj imajo zasebniki. Število zasebnih turističnih postelj se je letos povečalo samo za okoli 2000, tako da je teh postelj skupaj nekaj več kot 200 tisoč. Največ novih postelj so dobili kampingi, kar 14 tisoč, turistična naselja 11 tisoč, najmanj pa moteli.

Varčujmo za traktor in poljedelske stroje

hovita naravna nesreča, za katero že zdaj, ko še zdaleč niso znane vse podrobnosti, trdijo, da je največja naravna katastrofa v našem stoletju. Na obale Vzhodnega Pakistana se je zrušil silovit vihar — ciklon, ki je divjal celih šest ur. Veter je pihal s hitrostjo 240 kilometrov na uro in povzročil deset metrov visok vodni zid, ki se je z morja zrušil na obalne kraje. Ta vodni val je uničil vse, kar je še preostalo po viharju. Prve vesti so govorile o 30.000 mrtvih ljudeh, toda že kmalu so sporočili, da je mrtvih najbrž več kot 300.000 in da utegne biti ta številka še znatno večja, kajti zaenkrat še ni mogoče natančno oceniti vseh posledic te tragedije.

Vzhodni Pakistan je eden najbolj plodnih krajev na svetu in zato tudi izredno gosto naseljen. Ljudje večinoma živijo v kolibah iz blata in trstja in te slabotne stavbe se seveda niso mogle upirati divjanju vetra in vode. Razen tega je to ravninsko področje, ki ne nudi nikakršnih zaklonišč in tisti stotisoči, ki so se znašli v vrtilincu divjanja naravnih sil, niso imeli praktično nobenih možnosti za rešitev.

Ta velikanska človeška tragedija sama po sebi ne sodi v področje mednarodne politike, vendar je tudi tu neka povezava. Upravičeno namreč pričakujemo, da bodo preživeli v Pakistanu priskočile na pomoč vse mednarodne organizacije,

Strašna tragedija

večja in tudi najbogatejša mednarodna organizacija. Prav ob tej tragediji se znova sprašujemo, ali ne bi morala OZN biti bolj pripravljena tudi za take primere in ali ne bo svojo vlogo v svetu morala izpopolniti tudi z bolj jasno in odločno postavljenimi cilji v tej smeri? Seveda ne dvomimo, da bo OZN tudi tokrat — kot je že večkrat v preteklosti — priskočila na pomoč, hočemo le reči, da bi bila glede na politične in finančne možnosti OZN ta pomoč še bolj učinkovita, če ne bi bila ena od slučajnih dejavnosti svetovne organizacije, ampak bi postala njen stalni sestavni in obvezni del.

Poljska in Zahodna Nemčija sta se končno na las približali sporazumu, s katerim bosta normalizirali medsebojne odnose. Pravzaprav trdijo, da je sporazum že sklenjen in da so potrebne le še malenkostne uskladitve besedil v poljščini in nemščini, preden ga bodo podpisali in objavili. Iz obveščenskih krogov se je izvedelo, da je Zahodna Nemčija priznala poljsko zahodno mejo. Pakistan je prizadela stra-

šno tragedijo in tako ugodila glavni poljski zahtevi. Po sporazumu med Moskvo in Bonnomo je to še en velik korak k izboljšanju odnosov med vzhodno in zahodno Evropo. Pričakujemo, da to izboljšanje ne bo vidno samo na političnem področju, ampak da se bodo v prihodnjih letih vse hitreje razvijali tudi gospodarski in drugi odnosi med obema deloma Evrope. Tak razvoj je nedvomno koristen, saj zmanjšuje možnosti za vojaški spopad v Evropi in vsem evropskim državam nudí več varnosti.

V Siriji je vojska izvedla prevrat. Ni še čisto natančno znano, kaj se je pravzaprav zgodilo, toda kaže, da je bila vojska nezadovoljna s kongresom sirske vladajoče stranke BAAS, na katerem so hoteli odvzeti politični vpliv vojski in utrditi civilno oblast v državi. Po najnovejših vesteh je Nuredin Atasi še vedno predsednik države, toda vojska zahteva od njega, naj imenuje novo vlado, tako, ki bo ustrezala zahtevam vojaških poveljnikov. Če Atasi tega ne bo storil, predvsem pa OZN, ki je naj-

ril, bo vojska dokončno prevzela vso oblast in ustanovila svojo vlado. Kakorkoli se bo položaj razpletel, je jasno, da je v Siriji vojska najmočnejša sila in da ni mogoča nobena rešitev, ki ne bi zadovoljila tudi vojske.

Na českoslovaškem so za začetek decembra napovedali plenum CK KPC, ki bo baje dal oceno celotnega českoslovaškega razvoja v zadnjih letih. Temu plenumu pripisujejo velik pomen, ker menijo, da bo na njem končno postalo jasno, ali so zmerno sile na čelu s Husakom dosegle odločilno zmago — se pravi onemogočile najbolj skrajne levičarske sile, ki so zahtevale politične procese in še temeljitejšo čistko partije in državnih organov. Po zadnjih dogodkih kaže, da si je zmerno vodstvo, ki je združeno okrog Husaka, le utrdilo položaj in da je zmožno onemogočiti skrajneže. Če je to res, je po intervenciji varšavskega pakta, avgusta 1968, to prvi svetlejši trenutek za Českoslovaško. Za dokončni odgovor bo treba počakati na napovedani plenum in njegove sklepe.

SZ za sprejem Kitajske v OZN

Danes (v soboto) bo generalna skupščina organizacije združenih narodov glasovala o sprejemu LR Kitajske. To je že enaindvajseta debata o sprejemu Kitajske kot enakopravne članice v OZN. Skupini držav, ki so predlagale sprejem Kitajske, se je pridružila tudi Sovjetska zveza. Stališče SZ do sprejema nove članice pomeni vsekakor presenečenje, ker sovjetski predstavnik zadnji dve leti ni sodeloval v diskusijah o sprejemu Kitajske v Združene narode.

Kuharski tečaji v Žireh

Konec prejšnjega tedna so v Žireh končali že drugi kuharski tečaj v letošnjem letu. Za te tečaje — prireja jih delavska univerza iz Skofje Loke — je med Žirovkami veliko zanimanja. Lani so organizirali kar štiri, letos

pa se bo tretji začel verjetno že konec tega tedna. Tečaje vodi kvalificirana kuharica Francka Miklavčič iz Poljan. Pouk traja približno tri tedne in to vsak dan po dve do tri ure. Zadnji tečaj so končali s

predavanjem domačega zdravnikarstva dr. Antona Mesca o higieni v gospodinjstvu in o pomenu zdrave prehrane. Slušateljice so pripravile tudi majhno razstavo jedil, ki so se jih naučile pripravljati na tečaju. L. B.

pri
Gorenjski
kreditni
banki

Franc Sršen bo ostal doma na kmetiji in gostilni

Njeni otroci

Avto je hropel in ropotal, ko smo na Fužinah v Poljanski dolini zavili v hrib. Namenili smo se obiskati Rezko Oblakovo iz Kladij. Gozdna cesta se je v strmih vijugah vzpenjala po hribu. Kmalu se je drevje razredčilo in pred nami so se razgrnile njive in travniki in sredi njih se je prikazala bela kmečka hiša. Ustavili smo na dvorišču. Tam smo našli drobno tridesetletno ženo Rezko Oblakovo in njene tri varovančke: temnolasega in drobnega Danija, ki bo marca izpolnil tri leta, deklico Romanco, ki bo februarja stara tri leta, in njenega leto dni mlajšega brata Jožkota.

»Stopite v hišo«, nas je prijazno povabila Rezka, ko smo ji pojasnili, zakaj smo prišli. »Tam se bomo lažje pogovarjali.« Otroci so se zgrnili okrog nje kot bi iskali zavetja pred vsiljivimi tujci, ki so vdrlji v njihov dom.

»Z možem nimava otrok.« je začela pripovedovati, pa sva se odločila, da bi enega posvojila. Na socialnem varstvu v Skofji Loki so mi najprej zaupali Danija. Bil je star pet mesecev, ko sem ga dobila. Mati ga je pustila v bolnišnici in se ni več zanimala zanj. Tudi obiskat ga ni nikdar prišla. Dalj so mi ga v rejo, posvojili ga boste lahko kasneje, so mi rekli.

»Fantka že imava«, sva mislila z možem, »rada bi še punčko.« »Kmalu so mi jo pripeljali, a ne samo. Z njo je bil tudi bratec Jožko, ki še ni izpolnil štirih mesecev. Tako sva imela —krat kar tri otroke.«

S so zani v očeh je pripovedovala, so ji ob zadnjem obisku na občini sporočili, da Danija hoče imeti mati. Zdi se ji preveč, ker ji nekaj odtrgajo od plače za Danija. Hoče ga imeti, čeprav ga od takrat, ko je bil rojen, še videla ni.

»Tako sva se že vživela v misel, da bo Dani res najin, da si sploh ne moreva predstavljati življenja brez njega. Romanco in Jožkota pa ne moreva posvojiti, ker tega ne

dovolita mati in oče, čeprav ju ne obiskujeta več.«

Se bi se pogovarjali, pa so otroci postali nemirni. Naveličali so se poslušati, hoteli so mamico zase. Srečni so, saj imajo pravo mamico, ne tisto, ki je zapisana v knjigah, pač pa mamico, ki pozna nežno besedo in ji nobeno delo za otroke ni pretežko.

L. ...aj

Sodarstvo je redek poklic

Pred neko hišo v Suhadolah pri Komendi sem zagledal večje število novih sodov. Brnenje strojev v delavnici mi je dalo slutiti, da sem se ustavil pred sodarijo.

»Nande Lah«, se mi je predstavil sodar, resen mož srednjih let, ki ga moja poklicna radovednost niti ni vznemirila, še manj pa prese-netila. Postavljal sem vprašanja, Nande pa je rad odgovarjal o sodih, sodarstvu in učencih v tej obrti.

»Obrti sem se učil pri stricu Petrci v Suhadolah. Stric je že med vojno padel kot partizan. Na svoje sem začel delati 1952. leta. Ne morem vam odgovoriti na vprašanje, koliko sodov sem izdelal v minulih osemnajstih letih.

Ta obrt ima to napako, da je za njene izdelke povpraševanje le v jesenskih dneh. Sodarstvo je torej sezonsko delo. Spomladi pripravljam les, poleti in na jesen pa de-

sobi polni gostov. Sob za prenočišča nimamo.

Gostilna nima daljše tradicije. Stari oče je kupil majavo bajto, jo preuredil in odprl gostilno. Domače ime

je Kancilija, vendar tega imena zdaj ni več na hiši.«

Franc je še povedal, da potrošnja močnih žganih pijač upada, narašča pa potrošnja vina in piva ter hrane.

J. Vidic

Sodar Nande Lah (stoji) in njegov pomočnik Jakob Zarni, oba iz Suhadol

lam sodove. V bližnje okolice prodam največ sodov do 300 litrov, za zidanice na Dolenskem pa 15-hekto-litrške. Po naročilu tovarn izdelujem tudi 15-hl kadi za razne kisline in druge potrebe.

Za sodove uporabljam hrastov les. Na Primorskem, kjer ni dovolj hrasta, pa sodarji uporabljajo les akacije in kostanja.

Za 15 hl sod porabim 50 do 60 ur dela. Za sodarstvo sploh ni orodja. Noben stroj v moji delavnici ni tovarniški izdelek, temveč so vsi izdelani po moji zamisli in načrtu.

V kamniški in domžalski občini sem samo jaz sodar. Nekaj jih je v Selški dolini, eden pa v Senčurju. V osemnajstih letih se pri meni noben vajenec ni učil, niti izučil obrti. Mladina noče v to obrt. Glede davka se nimam kaj pritoževati.«

Sicer sem nameraval razgovor o sodovih objaviti za Martinovo nedeljo; pa so ljudje dejali, kaj boš pisal o sodovih brez vina. Sodarji odgovarjajo: v nobeni gostilni še nikoli niso krstili soda, vino pa že.

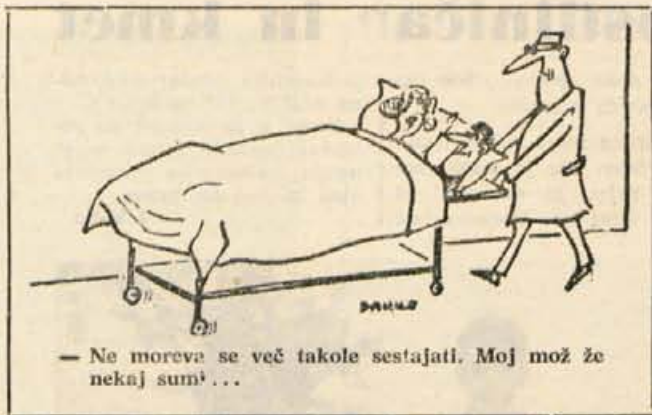
J. Vidic

Rezka Oblak iz Kladij in njeni otroci. — Foto: F. Perdan

— Ne moreva se več takole sestajati. Moj mož že nekaj sumi ...

Benetke propadajo

Dež, veter in industrijski plini vsako leto uničijo v Benetkah 3 do 6 odstotkov umetniških slik, kipov in hišnih pročelij. Napis »Pozor, kipci padajo« pred eno od beneških cerkva bi lahko postavili pred mnoge izmed 392 palač, 86 svetišč, 22 samostanov in desetih šol. Večina načrtov za rešitev teh umetnin je ostala le na papirju. Zato je Unesco — organizacija Združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo — predložil program, po katerem naj bi včlanjene države prenesle nekaj svojih kulturnih ustanov v Benetke, kjer bi v ta namen prenovile ustrezne dvorce. Organizacija je podoben poziv naslovila svojim članicam že pred tremi leti, vendar brez posebnega uspeha. Seznam slik in stavb, ki so jih razne tuje organizacije obnovile po katastrofalni poplavi leta 1962 je sicer dolg, vendar pa zgodovinske dragocenosti propadajo še naprej. Rešili so sicer že precej javnih zgradb, za vse pa ni denarja.

— Tvoj glavobol lahko preneha — posodo sem že pomil!

230 milijonov avtomobilov

Letos je vozilo po cestah vsega sveta okoli 230 milijonov avtomobilov, kar je za več kot 100 milijonov več kot pred desetimi leti. Največji avtomobilski vzpon v zadnjih desetih letih je doživela Japonska. Pred desetimi leti je bilo v tej državi 1,7 milijona avtomobilov, letos pa že 15 milijonov. Zanimiva je tudi primerjava avtomobilov na število prebivalstva. En avtomobil pride na 37 prebivalcev zemlje. Razporeditev avtomobilov pa seveda še zdaleč ni enakomerna. V ZDA na primer pride en avtomobil na dva prebivalca, v Afriki na 70 prebivalcev, v Aziji na 39, v Indiji pa na 500 prebivalcev.

— Kar pusti, saj sem ti rekla, da še ni zrel!

Človek, ki ni živel na zemlji

Branje fantastike je prešlo Giovanniju Corsettiju v navado šele pred kratkim, prej je pred spanjem vedno bral zgodovinske romane, privlačne leposlovne življenjepisne, včasih pa tudi resne zgodovinske knjige, ki pa jih skoraj nikoli ni prebral do konca.

Giovanni je želel, da bi zvečer, ko sta ostala sama, žena pokazala le malo več zanimanja za čudoviti svet prihodnosti, ki ga je našel med branjem novih knjig; želel je, da bi ga spraševala: lahko bi jo popeljal v svet fantastike, kjer je bil prisiljen živeti sam, ker celo med svojimi kolegi ni mogel najti človeka, ki bi pokazal vsaj majhno zanimanje za njegovo nagnjenje.

Žena je res poslušala Giovannija, toda ni mogla ostati brez očitkov, da ga privlači vsaka neumnost, a na resne stvari (se pravi na vse, kar se tiče njune hčere) gleda skozi prste; izgubila je upanje, da se bo Lilla poročila; hčerka je povzročala staršem s svojim vedenjem nemalo skrbi. Na dnu duše se je Giovanni imel za dobrega očeta in moža. Vse večere je preživel doma. Le kaj še hočejo od njega? Bil je skrben in preudaren. Torej, hiša z vrtom in vodnjakom, v katerem so plavale zlate ribice, prava mala vila s šestimi sobami, tremi v prvem in tremi v drugem nadstropju, bo po dvajsetih letih izplačevanja v obrokih (manjkala so le še tri leta) prešla v njihovo popolno last. Res, plače ni imel posebno velike, toda Giovanni je imel še dopolnilne dohodke od dveh sob, ki mu jih je zapustil oče. Nekoč bosta Luisina last, zato si ni mogel česa očitati. Lahko si je privoščil tako razkošje: premišljeval je o marsovcih, prebivalcih Venere, o prihodnosti (ki se je, kot je neke prebral, že pričela), o medplanetnih poletih, ki bodo preprostejši kot sodobna potovanja iz ene četrti v drugo in bo na primer polet na Luno nekaj takega kot potovanje iz Rima v Neapelj. Poleg tega je znanstveno dokazano, da v prihodnosti ljudje ne bodo delali; vse delo bodo opravljali roboti. Znanost je napovedovala in kibernetika jo je uresničevala. Giovanni se je smeje spominjal nevednosti svojih kolegov:

— Samo pomisli —, je rekel ženi, — nihče od njih ne ve, kaj je kibernetika.

Sam pa je preštudiral v zvezi s tem vprašanjem članek v enciklopediji, toda reči je treba, da je imel o njej zelo zmedene predstave. Giovanni je tudi vedel, kaj je galaksija, spoznal je teorijo o neskončnosti prostora in ni dvomil, da obstajajo planeti z razumnejšimi bitji. Vse to je le vprašanje časa: potrebna so leta, mogoče pa je to stvar nekaj mesecev — je mislil Giovanni — in nekega lepega dne bodo bitja z drugega planeta pristala na zemlji, jo osvojila in prerodila. »Zavzel je zemlje« — tako se je pravzaprav tudi imenoval znanstveno fantastični roman, ki ga je tega večera bral Giovanni. Ko se je pogrzel v globok spanec, besede iz knjige, ob kateri je postopoma zamrla njegova pozornost, niso pustile sledi v njegovem spominu. Trdno je spal nekaj ur. Potem se je nenadoma prebudil. Obhajal ga je občutek, kakor da bi še vedno bral knjigo. Hkrati pa se je pokazalo, da ga je zbudil nekaj nenavaden šum. Prižgal je luč in pogledal na uro: 10 minut čez eno. Torej je spal tri ure. Pogosto se je prebujal ob tem času; vedno ena in ista nuja ga je vlekla v kopalnico. Te noči pa, čeprav v tistem trenutku ničesar ni slišal, ga je preganjal nekaj neobičajen nemir, a ne zaradi glasnega žvižganja niti ne zaradi eksplozije. Šel je skozi kopalnico, toda, namesto da bi se bil vrnil v spalnico, je šel po hodniku do stopnic in previdno stopal navzdol. Potem je pil vodo in nenadoma se je spomnil besed iz knjige, kot bi se jih bil naučil na pamet:

»Naposled je Joe Russel, ko je premagal strah, odsunil vrata, ki so vodila na vrt...« Zazdelo se mu je, da je tudi on Joe Russell in da se na vrtu dogaja nekaj čudnega. Previdno je odprl steklena vrata.

Noč je bila tiha, topla, skoraj vroča: take noči so v Rimu sredi septembra običajne. Moral je okrog vile, da bi lahko pregledal ves vrt. Drsaajo s copatami je krenil tja in v trenutku začutil v vrtu prisotnost nečesa skoraj nevidnega, a zavestno nenavadnega... Od strahu je zadržetal, toda sklenil je ostati na mestu, moral je nepremičen otrpniti za nekaj trenutkov, da bi dounel vzrok obdajajočega ga nemira. Njegova zavest, ki se še ni čisto osvobodila spanca in večernega branja, mu je prišepetavala, da se v vrtu godi nekaj nepričakovane.

»Končano je! Danes ponoči gotovo pridejo na Zemljo! So že tu, v mojem vrtu, nekaj metrov od mene! Pogumnejša, Joe Corsetti, fej, Giovanni Russell! Ni dvoma: nekdo tu v vrtu se je potuhnil v senco, težko diha, opazuje me!«

Giovanni je dobro dojel svojo nemoč: ni mogel poklicati na pomoč, ni se mogel braniti. Lahko mu vzamejo glas, paralizirajo voljo, živce, mišice — (Joe je začutil, kako je otrpnil in izgubil glas...)

Giovanni je resnično okamenel. Prav to je občutil. Tam, spodaj, ob steni, v črni palmni senci, poleg cvetlične grede, se je dvigalo nekaj belega. Neke sploščena, dolga postava se je sklonila nizko k zemlji, potem se je zravnila in se pri tem dotaknila grmovja. — Čudno, — je pomislil Giovanni, — zakaj tokrat dovolijo, da so vidni. Gotovo mislijo, da jih nihče ne opazuje. —

Giovanni se je spremenil v kip, katerega oči, ko se postopoma privadijo teme, začnejo razlikovati predmete, drevesa v vrtu, sence... Zdaj je zagledal, kako se je čudno bitje dvignilo na noge in ko se je še kar naprej dvigalo, se je zdelo, kakor da je razpadlo na dvoje. Dve postavi, ena svetlejša, druga — temnejša, sta se razcepili in oddaljili ena od druge. Temna postava (lahko bi jo imeli za moškega) se je napatila k vrtnim vratom, jih odprla, da je zaškripalo in pomahala z roko drugi postavi, ta pa se je neslišno stopajoč premikala proti hiši in skozi steklena vrata stopila v sprejemnico. In čeprav se Giovanni še ni zbudil iz odrevenelosti, je vendar premišljeval, da ga postava, podobna ženski, spominja na njegovo hčer. No, seveda, spoznal jo je, treba je bilo le pojasniti: ali je bila to resnično ona ali je »kdo izmed njih« prevzel njene poteze. Joj, to je bila resnično Luisa, vendar Giovanni nikakor ni mogel (pa tudi hotel ni) ločiti tega odkritja od tistega občutka in tistih slutenj, ki jih je preživljal: še vedno je verjel, da ga je zbudilo nekaj nevsakdanjega. Moral je prenesti svoje odkritje z višin nenavadnega na ravnino nepričakovane, dopustiti, da je Luisa v vrtu sprejemala zaljubljenega moškega.

Počakal je, da je Luisa previdno zaprla vrata, potem se je poskusil premakniti z mesta — da, lahko se je premaknil. V hišo je stopil skozi kuhinjo in se tiho povzpel po stopnicah. Postelja je bila topla, slišal je enakomerno ženino dihanje. Ellena se je stokaj prepudila.

— »Zakaj ne spiš? Vse noči takole begaš po hiši in me budiš... kakšen egoist si...«

— »Bil sem na vrtu,« je rekel Giovanni, tam sem nekaj videl... nekaj... »No, seveda, marsovce si videl. Zdaj pa se potrudi zaspati...« »Videl sem nekaj drugega...« »Dobro, dobro, jutri mi boš povedal...«

»Jutri, je pomislil Giovanni, jutri ničesar ne bom povedal. Čemu? Kaj lahko spremeni? Samo preprič bi izzval. Luisa je pač samostojna dekle. Rekla bo: kaj, se ti je zmešalo, papa? Jaz — ponoči, na vrtu?... Ali pa suho: to je moja stvar.« Da, to so njene stvari, Giovanni se nikdar ne meša vanje. Kakšno bitje je sploh Luisa? Giovanni prav nič ni vedel o njej, pa tudi o svoji ženi ne. Ni živel na Zemlji, ampak v vesolju, v svetu zvezd...

L. Bigiarelli

Priredila: A. Božič

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S 21. NOVEMBRA

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Godala v ritmu — 9.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Opoldanski divertimento v domačem tonu — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Na obisku v studiu 14 — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Glasbena pravljica — 14.30 Igramo za vas — 15.40 Poje baritonist Dietrich Fischer-Dieskau — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Deset minut s pevko Eldo Viler — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Z Ljubljanskega baletnega odra — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Mihe Dovžana — 20.00 Nove melodije — 21.15 Panorama zabavne glasbe — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Melodije iz filmov — 15.35 Jazz na drugem programu — 16.05 S slovenskimi pevci zabavne glasbe — 16.40 Sobotni mozaik — 18.40 Priljubljene slovenske popevke — 19.05 Večer ob melodijah in plesnih zvokih — 20.05 Svet in mi — 20.20

Operni koncert — 21.45 Večer s pianistom Marjanom Lipovškom — 22.15 Okno v svet — 22.30 Malo znana dela velikih mojstrov — 23.55 Iz slovenske poezije

N 22. NOVEMBRA

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.45 Male skladbe za orkester — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.40 Pet minut za EP — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.00 Na današnji dan — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli po Sloveniji — 14.05 Vedri zvoki s pihalnim orkestrom Francija Puharja — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Deset minut z orkestrom Percy Faith — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 16.00 Deset minut za EP — 17.05 Iz opernega sveta — 17.30 Radijska igra — 18.30 Godalni kvartet št. 2 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.00 Melodije s festivala Opatija 70 — 14.35 Z orkestrom Boston Pops — 16.35 Priljubljene slovenske popevke — 17.00 Ples ob pehlih — 18.00 Za vsakogar nekaj — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Sem in tja po Bukarešti — 19.30 Revija zabavne glasbe — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Othello — odlomki — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 Jose Iturbi igra Chopina — 21.45 Salzburški festival 1970 — 23.20 Tržaški umetniki pred mikrofonom — 23.55 Iz slovenske poezije

P 23. NOVEMBRA

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljič in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 Slovenske popevke — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz italijanskega glasbenega baroka — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Koncert angleških pihalnih godb — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Poje Planinski oktet — 16.40 Iz opernega sveta — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnosti

doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Henčija Burkata — 20.00 Stereofonski operni koncert — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Za ples igrajo veliki orkestri

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Pionirski tednik — 15.35 Z beograjskimi pevci zabavne glasbe — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Deset minut z orkestrom Morton Gould — 16.40 Popevke na tekočem traku — 19.00 Kulturni mozaik — 19.05 Lepe melodije z velikimi orkestri — 19.20 Ponedeljkova panorama zabavnih zvokov — 20.05 Portret skladateljice Dacewiczeve — 20.30 Pota našega gospodarstva — 20.40 Malo znani Beethoven — 21.45 Iz repertoarja akademske zborna Branko Kršmanovič — 22.15 Literarni večer — 22.55 Švicarska glasba 20. stoletja — 23.55 Iz slovenske poezije

T 24. NOVEMBRA

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Slovenske narodne pesmi v raznih izvedbah — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz opere Partizanka Anka — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Filmske melodije — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.30 Deset minut z orkestrom Dolf van der Linden — 14.40 Mladinska oddaja Na poti s kitaro — 15.40 Majhna revija slovenskih violinistov — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Beethovnova dela v izvedbah domačih umetnikov — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Pota sodobne medicine — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Toneta Kmetiča — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Od premiere do premiere — 21.30 Lahka glasba slovenskih avtorjev — 22.15 Komornoglasbeni večeri — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 S popevkami po svetu

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 15.35 Jazz na drugem programu — 16.05 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.40 Melodije za vsakogar — 18.40 Dvajset minut s pevci — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Za ljubitelje in poznavalce — 21.00 V korak s časom — 21.10 Mozartova klavirska glasba — 21.45 Z jugoslovanskih festivalov jazz — 22.15 Ljudje med seboj

— 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih — 23.55 Iz slovenske poezije

S 25. NOVEMBRA

8.10 Operna matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.45 Četrte ure s slovenskimi pevci zabavne glasbe — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Lepe melodije — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Zvoki iz glasbenih revij — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Igramo za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Za prijetno popoldne — 16.40 Na obisku v studiu 14 — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Naša glasbena revija — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Dva prizora iz opere Zaljubljen v tri oranže — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Glasbeni večeri RTV Ljubljana — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Popevke jugoslovanskih avtorjev

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 15.35 Z ansambлом Delial in Mladi levi — 16.05 Iz opernega sveta — 16.40 Rezervirano za mlade — 18.40 Popevke z jugoslovanskih festivalov — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam — 20.05 Slovenske narodne pesmi — 20.30 Na mednarodnih krizpotjih — 20.40 Večerni divertimento — 21.05 Pevci od včeraj in danes — 22.20 Žive misli — 22.40 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 iz slovenske poezije

Č 26. NOVEMBRA

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Nekaj slovenskih popevk — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Valpurgina noč iz opere Faust — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z orkestrom Radia Hannover — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Pesem iz mladih grl — 14.30 Z Ljubljanskim jazz ansambлом — 15.40 Mali koncert zborna iz Hoesta v Nemčiji — 16.40 Portret skladateljev zabavne glasbe — 17.10 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Popevke avtorjev — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Privška — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nok-

turno — 22.15 Svobodi nasproti — 23.15 Iz albuma izvajalcev jazz — 23.40 Od popevke do popevke

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Iz repertoarja orkestra Kurta Edelhagna — 15.35 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Vesela godala — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 18.40 Popevke iz studia Radia Zagreb — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 21.05 Naš intervju — 21.15 Uvodni prizor iz opere Rona — 21.45 Komorni jazz — 22.15 Mednarodna radijska univerza — 23.30 Koncert za klavir in orkester — 23.35 Iz slovenske poezije

P 27. NOVEMBRA

8.10 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz slovenske solistične glasbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z ansambli domačih napevov — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Iz albuma skladb za mladino — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.35 Glasbeni intermezzo — 15.40 Valčki iz baletov Petra Iljiča Cajkoveškega — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Bach s cembalo in orgle — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Darka Skoberneta — 20.00 25 let Komornega zbora RTV Ljubljana — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz pred polnočjo

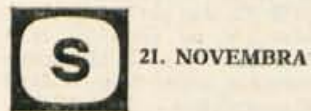
Drugi program

13.05 Paleta zabavne glasbe — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 15.35 Popevke slovenskih avtorjev — 16.05 Z velikimi zabavnimi orkestri — 16.40 Popoldne ob sprejemnikih — 17.35 Stereofonski mozaik — 18.40 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Parada zabavne glasbe — 20.05 Radijska igra — 21.00 Slovenski dirigenti — skladatelji — 21.05 S koncertnih odrov jugoslovanskih filharmonij — 23.00 Iz opusa Johanna Sebastiana Bacha — 23.55 Iz slovenske poezije

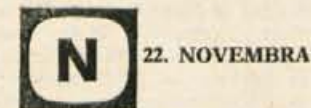
Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave Ilista: Kranj Trg revolucije 1 Stavba občinske skupščine. — Tek račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava Ilista, maoločasna in naročniška služba 22-152. — Naročnina: letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para Mali oglas: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

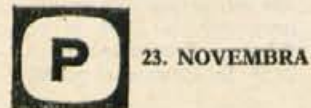

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Oddaja za prosvetne delavce (RTV Beograd) — 16.50 Obzornik, 16.55 Po domače z ansamblom Mila Dovžana, 17.20 Ivanhoe — serijski film, 17.45 Državno prvenstvo v košarki, 18.30 Mozaik, 18.40 Nadaljevanje košarkarskega prenosa, 19.20 Po poti slovenske državnosti, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Zabavno glasbena oddaja Rodovnik (RTV Zagreb) — 21.35 3-2-1, 21.40 V svetu gora, 22.20 Nepremagljivi — serijski film, 23.10 TV kažipot, 23.30 Poročila, 23.35 Rokomet Jugoslavija : Romunija — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

9.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 9.35 Po domače z ansamblom Rudija Bardorferja (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Mozaik, 10.50 Otroška matinea, 11.55 TV kažipot (RTV Ljubljana) — 13.30 Radost Evrope, 14.30 Uvod v športno popoldne, 14.35 Karate Jugoslavija : Avstrija, 15.15 Košarka, 15.25 Hokej Olimpija : Jesenice, 16.15 Košarka (RTV Beograd) — 18.30 Mestece Peyton — serijski film, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Unicef za otroke, 21.35 Sportni pregled, 22.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik, (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

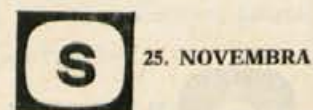

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina (RTV

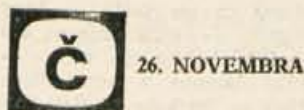
Zagreb) — 16.10 Francoščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 18.00 Zgodbe o Tuktuju, 18.15 Obzornik, 18.30 Po sledeh napredka, 19.00 Mozaik (RTV Ljubljana) — 19.05 Narodna in zabavna glasba (RTV Skopje) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Zlatoust — TV drama, 21.45 Znani obrazi, 22.15 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Večerni zaslon (RTV Sarajevo) — 17.50 Lutke (RTV Skopje) — 18.15 TV vrtec (RTV Zagreb) — 18.30 Znanost (RTV Beograd) — 19.05 Glasbena oddaja (RTV Skopje) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

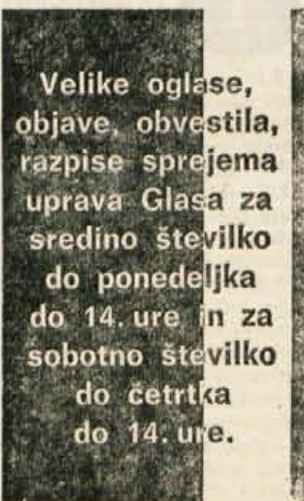
9.35 TV v šoli, 10.45 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.15 Ruščina, 15.55 TV vrtec (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina (RTV Beograd) — 17.00 III. simfonija, 18.00 Narisane pesmi, 18.15 Obzornik, 18.30 Vesela jesen — I. del, 19.00 Mozaik, 19.05 Če osedlate tigra, 19.30 Nega in make up za oči, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Ziveti svoje življenje — francoski film, 22.00 Praznik plesa, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.50 Risanka (RTV Beograd) — 18.05 Mali svet (RTV Zagreb) — 18.30 Od zore do mraka, 19.05 Narodna glasba (RTV Beograd) — 19.20 TV pošta, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 15.40 Osnove splošne izobrazbe, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.48 Napoved sporeda (RTV Ljubljana) — 17.50 Rastimo (RTV Beograd) — 18.30 Obzornik, 18.35 Obrežje, 19.00 Mozaik (RTV Ljubljana) — 19.05 Zabavno glasbena oddaja (RTV Sarajevo) — 19.20 Svetloba in senca, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Teh naših petdeset let, 21.25 Na mednarodnem jazz festivalu, 22.55 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.20 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.50 Rastimo (RTV Beograd) — 18.30 Reportaža, 19.05 Glasbena oddaja (RTV Sarajevo) — 19.30 Poljudno znanstveni film (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Francoščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.00 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Koncert med slikami, 18.15 Obzornik, 18.30 Velika pustolovščina, 19.00 Mozaik, 19.05 25 let telesne kulture v Sloveniji (RTV Ljubljana) — 19.20 Doktor v hiši (RTV Beograd) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Primeri dr. Finlaya — serijski film, 21.25 Večer s Stanetom Severjem, 22.00 VI. simfonija, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.50 Daljnogled (RTV Beograd) — 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.05 Potopisna reportaža (RTV Zagreb) — 19.20 Doktor v hiši (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.40 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Bratovščina Sinjega galeba, 18.15 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.30 Glasba za staro in mlado (RTV Beograd) — 19.00 Mozaik, 19.05 Aktualna oddaja, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Zbiralci perja — jugoslovanski film, 22.00 Unicef za otroke — II. del, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika, 17.50 Trapollo HH 33 (RTV Zagreb) — 18.00 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.05 Mozaik (RTV Sarajevo) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Jesenice RADIO
21.—22. novembra angleški barv. film UMAZANA IGRA
22. novembra špan. barvni film LEPI SPOMINI ob 15. uri

23.—24. novembra španski barv. film LEPI SPOMINI

Jesenice PLAVZ
21. novembra španski barv. film LEPI SPOMINI ob 16. uri, amer. barv. film KATARINA VELIKA

22. novembra amer. barv. film KATARINA VELIKA
23.—24. novembra angl. barv. film UMAZANA IGRA

Dovje-Mojstrana
21. novembra franc. barv. film RIMSKA CESTA

22. novembra amer.-angl. barv. CS film UBIJALEC BREZ ODGOVORNOSTI

Kranjska gora
21. novembra amer. barv. CS film VRNITEV REVOLVERASA

22. novembra amer. barv. film MOJ PRIJATELJ BEN JAVORNIK DELAVSKI DOM

21. oktobra amer.-angleški barv. film UBIJALEC BREZ ODGOVORNOSTI

22. novembra amer. barv. CS film VRNITEV REVOLVERASA, špan. barv. film LEPI SPOMINI

Radovljica
21. novembra franc. barv. film OPERACIJA LEONTINA ob 18. uri, franc. barv. film HUDICEV POZDRAV ob 20. uri

22. novembra amer. film JOE YOUNG SE JE OSVOBODIL ob 14. uri, franc. barv. film HUDICEV POZDRAV ob 16. uri, amer. barv. CS film SAMOMORILSKI KOMANDOS ob 18. uri

23. novembra zah.-nemški barv. film PRIDI, PRIDI, MILA MOJA ob 20. uri

24. novembra italij. barv. film JOE IZ NAVAHE ob 20. uri

Skofja Loka SORA
21. novembra amer. barv. film NEKOČ NA DIVJEM ZAHODU ob 17.30 in 20. uri

22. novembra amer. barv. film NEKOČ NA DIVJEM ZAHODU ob 15. uri, amer. barv. film MOSTISCE ob 17.30 in 20. uri

23. novembra nemški barv. film PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA ob 19. uri

24. novembra italij. barv. film GIBLJIVA TARCA ob 20. uri

Kranj CENTER
21. novembra amer. film PUSTOLOVSCINE TOMA SOYERJA ob 10. uri, amer. barv. CS film POJEM PESEM, DOMINIQUE ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. CS filma BITKA ZA SAN SEBASTIAN ob 22. uri

22. novembra zah.-nemški barv. CS film WINETOU IN OLD FIREHAND ob 9.30, amer. barv. CS film BITKA

ZA SAN SEBASTIAN ob 13. uri, amer. barv. CS film POJEM PESEM, DOMINIQUE ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. filma SUROVE STRASTI ob 21. uri

23. novembra premiera amer. barv. VV filma ZADEVA THOMASA CROWNA ob 16. in 20. uri, franc.-nemški barv. film POPOLNI ZAKON ob 18. uri

24. novembra amer. barv. VV film ZADEVA THOMASA CROWNA ob 16. in 18. uri, franc.-nemški barv. film POPOLNI ZAKON ob 20. uri

Kranj STORZIC
21. novembra franc.-nemški barv. film POPOLNI ZAKON ob 17. in 19. uri

22. novembra franc. barv. film GOSPODAR PODZEMLJA ob 14. uri, franc.-nemški barv. film POPOLNI ZAKON ob 16., 18. in 20. uri

23. novembra zah.-nemški barv. CS film WINETOU IN OLD FIREHAND ob 17. uri, amer. barv. CS film POJEM PESEM, DOMINIQUE ob 19. uri

24. novembra premiera jugoslovanskega barv. filma KO GOLOBI ZLETIJO ob 17. in 19. uri

Cerklje KRVAVEC
21. novembra jugosl. barv. film KRVAVA BAJKA ob 20. uri

22. novembra franc.-amer. barv. CS film GORI PARIZ ob 16. in 19. uri

Tržič
21. novembra premiera amer. barv. CS filma BITKA ZA SAN SEBASTIAN ob 17.30 in 19.30

22. novembra amer. barv. CS film BITKA ZA SAN SEBASTIAN ob 16., 18. in 20. uri

24. novembra premiera angl. barv. filma SHERLOCK HOLMES PROTI JACKU RAZPARACU ob 17.30 in 19.30

Kamnik DOM
21. novembra amer. barv. CS film ORLOVO GNEZDO ob 16. in 19. uri, premiera amer. barv. filma SUROVE STRASTI ob 22. uri

22. novembra amer. film PUSTOLOVSCINE TOMA SOYERJA ob 10. uri, amer. barv. CS film ORLOVO GNEZDO ob 15. in 18. uri, premiera amer. barv. VV filma ZADEVA THOMASA CROWNA ob 21. uri

23. novembra amer. barv. film SUROVE STRASTI ob 17.30 in 19.30

24. novembra amer. barv. film SUROVE STRASTI ob 17.30 in 19.30

Kamnik DUPLICA
21. novembra amer. barv. film POSTAJA KOMANCEV ob 19. uri

22. novembra amer. barv. film POSTAJA KOMANCEV ob 15., 17. in 19. uri

Rešitev nagradne križanke

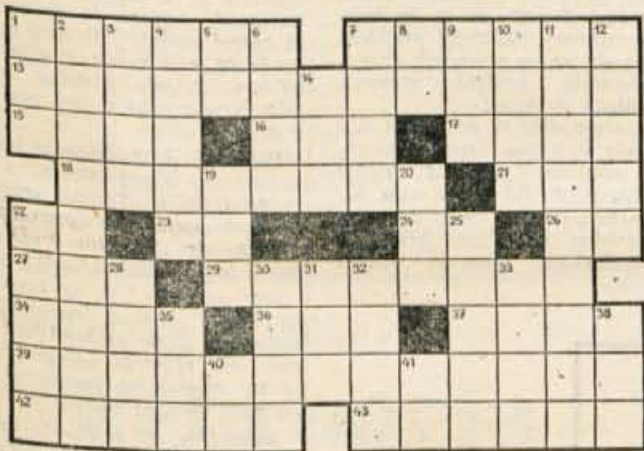
1. PARNAS, 7. IZJEMA, 12. OBREDNIK, 14. ARAM, 15. LE, 16. ORATAR, 18. OJE, 19. ACI, 21. EGO, 22. AKTER, 24. ELISA, 26. IZTIS, 27. IDILA, 28. SNV, 29. KTL, 31. KNA, 32. TRO-TIL, 35. EE, 36. RIDA, 38. IRENTA, 40. AKADEM, 41. RIK-SAR.

Izžrebani reševalci

Rešitve nam je poslalo 142 reševalcev. Od teh so bili izžrebani naslednji: 1. nagrado (30 din) prejme A. Terčon, Kranj, C. kokrškega odreda 10, 2. nagrado (20 din) prejme Edo Cerman, Kranj, Sorlijeva 33, 3. nagrado (10 din) pa Marija Mazzini, Jesenice, C. revolucije 6. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. bosanski književnik, spomeničar, Mladen, 7. ožina, nasprotje širokosti, 13. prebivalca glavnega mesta Slovenije, 15. ime TV sporta komentatorja Klasinca, 16. svetlo angleško pivo, 17. krčmar, gostilničar, 18. rastlinstvo, 21. tur, tvor, 22. kiloliter, 23. Angela Ocepek, 24. evropsko prvenstvo, 26. Vigilius Eriksen, 27. vzdevek Goethejeve matere, 29. ponovitev bolezni, ponovitev kakega dejanja, 34. najpomembnejši velikosundski otok v Indoneziji, 36. darilo, poklon, 37. posrednik v elektrotehniki, 39. gibanje nasprotnikov feminizma, 42. porcelanske gline (pri Kamniku), 43. ribja koščica, majhna srt.

NAVPIČNO: 1. reka v Romuniji, pritok Donave, 2. glavno mesto Slovenije, 3. veter, ki piha ob Jadranu, 4. smešnost, norost, 5. kratica za člen, 6. pristanišče v Ohotskem morju (ZSSR), 7. kraj pri Kočevju, 8. Zveza čebelarjev, 9. okrajšava za kabotažo, 10. slovenski književnik, France, 11. skrivalec, 12. najvišji planinski masiv Karpatov, 14. ime slovenskega gledališkega in filmskega igralca Ranerja, 19. kratica za aorist, 20. pevec in pesnik-pripovedovalec pri starih Grkih, 22. lahek športni čoln, izvor pri Eskimih, 25. železov kršec, žveplasta železna ruda, 28. razširjeno prevozno sredstvo, 30. angleški državnik, Anthony Robert, 31. reka v severni Tasmaniji, 32. šarenica v očesu; perunika, 33. spone, okovi, 35. otok v Prespanskem jezeru, 38. ime gledališke igralke Starčeve, 40. avtomobilska oznaka za Firenze, 41. kratica za revijo Naši razgledi.

Rešitev pošljite do četrta, 26. novembra na naslov: Glas, Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka. V galeriji v Mestni hiši je odprta novoletna prodajna razstava voščilnic, slik, grafik in male platičke.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju odprta republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji in razstava Spomeniki; NOB. V II. nadstropju je na ogled etnografska razstava Planšarska kultura na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa je na ogled razstava slikarja Viljema Jakopina iz Tržiča.

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

poročili so se

V KRANJU

Smolej Vladimir in Semrov Milena, Jazbec Janez in Jeglič Marija, Lupša Franc in Praprotnik Brigita, Fleišer Franc in Kunst Elizabeta, Klemenc Janez in Mokorel Valentina, Meglič Matevž in Studen Ivanka, Kovač Drago in Režek Radmila

SKOFJA LOKA

Kokalj Alojz in Benedik Angelca, Kozjek Franc in Kos Slavka, Mohorič Franc in Megušar Marija, Oblak Alojz in Primožič Olga, Lorber Franc in Mohorič Marija, Frelj Martin in Otrin Cecilija, Milos Karlo in Avgustin Antonija, Derlink Nikolaj in Mali Frančiška, Prezelj Andrej in Prezelj roj. Demšar Ana (zlata poroka)

TRŽIČ

Hvala Anton in Srebot Bronislava, Sparovec Jožef in Cvek Mira

umrli so

V KRANJU

Kogovšek Frančiška, roj. 1896; Oman Terezija, roj. 1901; Kne Katarina, roj. 1905; Dolič Mehmed, roj. 1941; Mubi Franc, roj. 1891; Rebol Ivana, roj. 1891; Savs Peter, roj. 1928; Snedic Janez, roj. 1903; Golorej Frančiška, roj. 1908; Ferjan Marija roj. 1891; Brenkuš Franc, roj. 1903; Zherl Janez, roj. 1920; Vodopivec Stanislav, roj. 1952; Volčič Angela, roj. 1886; Kokelj Neža, roj. 1909

Tržni pregled

V KRANJU

Solata 4 din, špinača 6 din, korenček 5 do 6 din, slive 4 do 5 din, jabolka 1 do 1,50 din, pomaranče 5 do 7 din, limone 6 din, česen 8 do 9 din, čebula 3 do 3,50 din, fižol 5 do 6 din, pesa 2 do 2,50 din, kaša 5 din, radič 3 do 3,50 din, kostanj 3 do 3,50 din, ajdova moka 6 din, koruzna moka 3 do 3,50 din,

surovo maslo 12 do 14 din, smetana 10 do 12 din, orehi 27 do 28 din, sir skuta 6 din, sladko zelje 1,50 din, kislo zelje 3,50 do 4 din, banane 6 din, grozdje 4 do 5 din, paradiznik 3,50 do 4 din, fige 4 din, krompir 0,90 do 1 din za kg; jajčka 0,80 do 0,90 din

NA JESENICAH

Solata 3 din, špinača 4,90 din, korenček 1,80 din, jabolka 2 do 2,45 din, pomaranče 4,70 do 4,90 din, limone 5,40 din, česen 7,90 din, čebula 2,60 din, pesa 2 din, kaša 3,70 din, radič 9,80 din, surovo maslo 24 din, smetana 11,50 din, sir skuta 5,90 din, sladko zelje 1,50 din, krompir 0,85 din za kg; jajčka 0,70 do 0,75 din

loterija

Neuradno poročilo o žrebanju srečk 47. kola — 19. IX.

Srečke s končnicami	so zadele
	din
70	10
10680	1.000
80680	1.000
758120	10.000
11	20
931	100
14541	500
86461	500
98051	10.000
72	10
03512	500
18092	500
657242	10.000
3	6
18633	1.006
96153	506
074823	10.006
239933	50.006
777483	10.006
04	10
74	30
72344	1.000
050294	10.000
087514	10.000
5	6
13655	2.006
42275	500
90001	558210
202795	10.006
66	20
506	50
6056	200
06346	2.000
60606	500
675976	10.000
7	6
01877	1.006
62587	506
216027	10.006
08	10
19038	500
312568	10.000
410878	150.000
507148	10.000
79	10
7619	200
101179	10.010
128899	10.000
424099	10.000

KINO CENTER

POPOLNI ZAKON

franc. nem. barv. spolno-vzgojni film

v ponedeljek, 23. nov., ob 18. uri
v torek, 24. nov., ob 20. uri

MATINEJE:

v soboto, 21. nov. ob 10. uri
PUSTOLOVSCINE TOMA SOYERJA, amer. otroški film
v nedeljo, 2. nov., ob 9.30
WINETOU IN OLD FIREHAND, z. nem. barv. CS pust. film

PREMIERE:

21. nov. ob 22. uri
BITKA ZA SAN SEBASTIAN, amer. barv. CS akcijski film
22. nov. ob 21. uri
SUROVE STRASTI, amer. barv. film
27. nov. ob 22. uri
DR. V CRNEM PLASČU, franc. barv. CS pust. film
28. nov. ob 22. uri
DOBRA KUPČIJA V ITALIJI, angl.-ital. barv. krim. film
29. nov. ob 21. uri
NOVI OBRAZI V PEKLU, amer. barv. CS krim. film
30. nov. ob 21. uri
MAC KENNOVO ZLATO, amer. barv. CS western film
1. dec. ob 21. uri
PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA, zah. nem. barv. VV komedija
2. dec. ob 22. uri
DR. ZIVAGO, amer. barv. CS ljubez. drama

Peko

INES

315 103
goveji boksvelikost
od 35—42cena
149 din

Peko

Peko

ARAMIS

143 102
bizon boksvelikost
od 39—46cena
149 din

Peko

TOVARNA OBUTVE TRZIC

Andraž je bil novinar pri listu SLAMPARIJA-PRESS. Dela je imel dovolj, saj danes se dogaja veliko stvari, ki so vredne omembe v časopisu. Po nalogu glavnega, se je zagnal na zanimiv, a tudi težaven primer. In ta primer se je sukral okrog mleka.

Stopal je Andraž po kolo-vozni poti proti posestvu kmeta Antona, s trdnim namenom, da se z njim pogovori in napravi dober intervju.

Potrkal je na težka kmečka vrata in na povabilo gospodinje vstopil. »Ja, Anton bo pa v hlevu.« je odgovorila na Andražovo vprašanje in že jo je odkuril proti hlevu.

Bilo je to veliko, moderno posestvo, da si je Andraž skoraj čevlje očistil med vrati. V hlevu je bilo krav, da jih na hitro še prešteti ni mogel. »Sment, pa sem prišel res na pravo mesto.« si je zabundal in pričel s pogledom iskati gospodarja Antona.

Anton pa je že zagledal neznanega obiskovalca in stopil proti njemu. Ko je Andraž videl, da se mu gospodar približuje, se je živčno prestopil z ene noge na drugo, pognil beležko in nato še sam naredil korak proti gospodarju.

»Novinar sem,« se je predstavil Andraž, »in rad bi se malo pogovoril z vami.«

Gospodar Anton je hudo-mušno pomežiknil, se popraskal za desnimi ušesom, kar je Andraž seveda zapisal, in dejal: »Hja, o čem bi se pa pogovoril z mano?«

Andraž je imel vprašanja že pripravljena in tako se je intervju začel:

»Tovariš Anton, koliko krav imate?«

»Ja, kar dvajset jih bo.«

»Pa so to vse krave molz-nice?«

»O seveda, same mlekarice so.«

»Koliko mleka pa da ena krava?«

»Pri meni je tako, da vsaka skoraj dvajset litrov, pa sem slišal, da gre tudi drugim z mlekom kar dobro.«

»Torej ste mnenja, da več kot dvajset litrov dnevno ena krava ne more dati?«

»Tako je.«

»Ali mleko lahko prodate?«

»Zelo težko, včasih pa ga veliko vržemo v nič.«

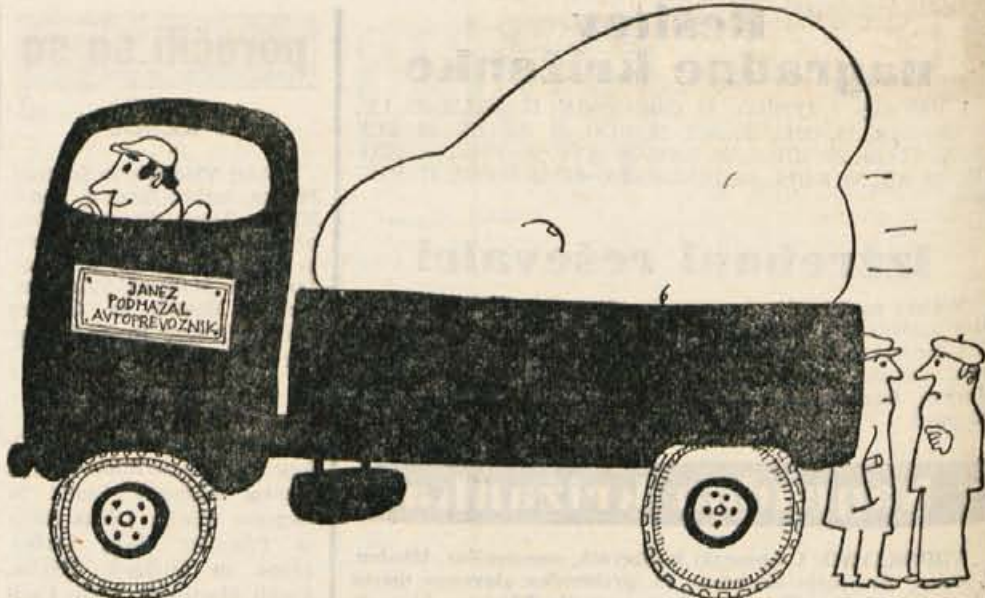
»In kaj potem mislite o tem, da mleko uvažamo? Se vam zdi, da je to potrebno?«

»Eh, kaj bom mislil, tu mi nimamo kaj misliti. Uvažajo ga pa pika, oni že vedo zakaj.«

»Ampak vi ga ne morete prodati zaradi tega. Se vam to zdi neumno?«

»Neumno se mi zdi to, da nekateri mislijo, da smo tako neumni, da ne bomo videli, kako neumno nekateri gospodarji...« in še marsikaj takega je dejal gospodar Anton, nakar se je novinar Andraž poslovil.

Vse je imel lepo zapisano in že je videl dober članek, mogoče bo natisnjena na

— Ja, saj pravim, nekateri imajo res vedno debel krompir!

prvi strani. To bi bilo nekaj. A delo še ni bilo končano. Bil je pri kmetu Antonu in od njega slišal, kako in kaj je z mlekom, sedaj pa mora še v zadrugo, da sliši kaj menijo tam o istem problemu.

»A, novinar ste?« je zažgolela tajnica direktorja zadruga in hitela to povedati direktorju.

Kajpak, če pride novinar se hitro najde čas zanj, saj njim se ni zameriti. Kaj veš, kaj vse lahko napiše, zlomek salamenski. Nekaj podobne-

»Z zadovoljstvom vam lahko povem, da delamo na tem in da bodo rezultati kmalu znani. Seveda pa to ni tako enostavno. Največji problem je, da se na privatnih gospodarstvih pridelava premalo mleka po kravi.«

»In koliko bi po vašem morala dati ena krava mleka?«

»Takole petnajst litrov dnevno bi bil maksimum. Seveda pa se to lahko doseže z izredno kvalitetno hrano, z dodatkom umetnih hranil itd.«

Ubogal je Andraž in šel v tisto veliko hišo.

Stopil je v sobo, kjer je krajjevala tajnica, in se kar ni mogel načuditi. Tajnica je imela na mizi kakih osem telefonov, dvigala slušalke in odgovarjala zdaj v eno zdaj v drugo.

Pogledala je Andraža in ko je ta ravno odprl usta, je zazvonil telefon: »Tovariš višji ima zelo važno sejo in res ne utegne,« je začinkala v slušalko in jo odložila.

»Jaz sem no...« je hotel izkoristiti Andraž trenutek tišine, pa ga je prekinil telefon: »Ne, tovariša višjega ni je na službenem potovanju, je zopet čivkala tajnica.«

Andraž je bil v pisarni že kakšnih deset minut in v tem času je tajnica povedala v slušalko, da je tovariš višji v inozemstvu, da zaseda kolegij, da ima dopust, da ima, da ima...

Andraž je kar sapo jemalo, a je končno le našel trenutek zase. Tajnica je neslo višjemu kavico in ta trenutek je izkoristil Andraž: »Bi lahko govoril s tovarišem višjim, sem novinar,« je dejal.

Tajnica ga je začudeno pogledala in odgovorila: »Vprašajte po telefonu.« Potem je izginila in Andraž je ni več videl.

Odpravil se je v uredništvo in sedaj mu je bilo jasno, zakaj je tako. Sicer je on hotel izvedeti, zakaj je tako z mlekom, a kdo bi vedel če ni tudi v drugih primerih tako.

Sicer pa, vprašajte po telefonu.

FLORE

INTERVJU

ga se je motalo po direktorjevi glavi in zato je bil Andraž sprejet kot bi trenil.

»O čem se bova pa pogovarjala?« je pričel kar direktor.

»O mleku, odkupu mleka od kmetov in o uvozu mleka,« je pojasnil Andraž.

»Oho, to bo pa potem mlečni intervju,« je pristavil direktor in se zasmeljal tej priponi, kot da bi povedal kak dober štos.

Ker Andražu ni bilo do šale, je pričel z vprašanji:

»Tovariš direktor, kaj mislite o uvozu mleka?«

»Mleko moramo uvažati, ker ga doma premalo pridelamo.«

»Se ne bi dalo narediti drugače, recimo, da bi mleko odkupovali od kmetov?«

In kaj če bi pri večini malo močnejših kmetih krave dajale po dvajset litrov mleka dnevno?«

»Ja, če bi bilo tako, potem mleka prav gotovo ne bi uvažali,« je sklenil direktor zadruga in s tem je bil tudi ta razgovor končan. Andraž se je lepo poslovil in jo mahnil nazaj v uredništvo.

Z urednikom sta sedla za mizo in pregledala, vse kar je bilo zapisano. Gledala sta popisan list, se šudila in končno ugotovila, da je tole z mlekom zelo komplicirana zadeva. Odločitev je prinesel urednik: »Andraž, v tisto veliko hišo pojdeš, k samemu višjemu, on bo že vedel, kako je sedaj s to stvarjo. Zadevo pač moramo razčistiti.«

VS AKO
GLAS
SOBOTO

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

150

Mlad dvaindvajsetletni človek je to. Sin tkalke in malega kmeta. Že pred petimi leti je komaj sedemnajstleten fant postal tajnik Zveze poljedelskih delavcev v Abruzzih. Kmalu potem se je kot organizator protivojnih demonstracij moral zagovarjati pred vojaškim sodiščem. Je izredno bister, pronicljiv, pa tudi razgledan ne samo v družbeni zgodovini Italije, marveč tudi v filozofiji in gospodarstvu.

»Mi Italijani smo bili in smo še igrača v rokah tujih bank. Ne naša buržoazija, tuja nam je dooločala usodo in pot. Tuji kapital nam je ustvaril na severu veliko industrijo, ki je pravzaprav mlada, stara približno toliko kakor jaz, in jo v severnih pokrajinah favoriziral na škodo našega bednega juga. Sele v tem času se je razvilo italijansko moderno meščanstvo. Toda še to je moralo sklopiti kompromise s fevdalnimi veleposestniki v južnih pokrajinah. Ta nehomogenost naše družbe pa se ne kaže samo v vrstah izkoriščevalskih razredov, marveč se kakor v vseh deželah s podobnim razvojem ter gospodarsko in družbeno različnostjo pokrajin odraža tudi pri nas samih, v naših vrstah, v vrstah delavskega razreda. Tu so vzroki za neenotnost socialističnega gibanja in za vse to, kar smo zadnji dve leti doživljali in še doživljamo. Zato neizvedena revolucija. In zato smo še vedno igračka bank, v glavnem dveh bank, ki sta krojili našo politiko, pa tudi zavezništva v minulih dveh desetletjih. Ti dve banki sta tvorili sistem meščanske koncentracije vse do izbruha svetovne vojne, ko se je pojavila prva velika notranja kriza italijanskega kapitalizma spričo odločitve, ali naj Italija vstopi v vojno ali ne. Težka industrija je bila navezana na vojne dobave, njene lastnike pa

je skoro v celoti povezovala Banco di sconto, banka v skoro izključnem lastništvu bratov Peronne. Ta industrija je bila za udeležbo Italije v vojni na strani antante, medtem ko je bila industrija, zastopana v Banco Commerciale, ki si jo je lastil nemški kapital, za nevtralnost. Brata Peronne sta financirala ves meščansko demokratični tisk in lansirala svojega eksponenta liberalca Nittija kot 'bodočega voditelja Italije'. Tako si lahko pojasnimo paradoksen fenomen, da je bila v Italiji 'demokracija' za vojno, a reakcija proti vojni.«

Na nekaterih obrazih je videti, da bi govornika radi prekinili, ker se jim v sedanjem trenutku zdi nesmiselno razpravljati o stvareh, ki vsaj zanje nimajo nobene povezave s sedaj nastalim položajem v državi, čeprav ga imajo in celo usodnega, kakor ugotavljajo že pri naslednjih stvarkih. Vojna je namreč popolnoma preuredila in porušila razmerje sil v posameznih razredih in v posameznih grupah v vsakem družbenem razredu. Porušeno je bilo po Giolittiju dve desetletji obvladano ravnotežje meščanske koncentracije, pa tudi pri razredno zavednem delavstvu, ki je bilo že prej s svojimi oportunističnimi vršički igrača v rokah meščanstva in se zato tudi sedaj, oziroma še pred mesecem, ko je bilo ozračje ugodno, zaradi razbitosti svoje koncentracije ne znajde.

»Obstali smo napol poti. S tem se v celoti strinjam s sodrugom Srebrničem,« poudari urednik Silone. »Organizirali smo stavke, a smo povzročali samo, da so vlade padle s kinematografsko naglico. Dve leti smo mislili, meščanski razred in njegove politične stranke so v razkroju. Marsikdaj smo se obnašali, kot da so meščanski obliki družbe dnevi že štet. Pozabljali smo, ob misli na zmago proletarske revolucije, da je možna tudi alternativa — utrditev meščanske oblasti in države, njena obnova in reorganizacija s finančnim kapitalom na čelu. In za utrditev take oblasti je prišel meščanstvu Mussolini s svojimi skvadrami in vojaško organiziranimi fašisti sedaj kakor nalašč. Bojim se, da bo Mussolini zdaj še bolj ribaril med delavstvom, zlasti med reformisti in nekaterimi skupinami maks-

malistov ki so ponekod že prej sklepali kompromise z Mussolinijevim fašističnim gibanjem.«

Nekateri uredniku Lavoratora Siloneju ugovarjajo, on pa jim govori kakor kak videc v prihodnost, in ni samo odličan dialektik, marveč tudi pisatelj, doslej sicer še neznan, a vendarle umetnik z veliko umetniško prihodnostjo. Kot tak že intuitivno sluti prihodnost, ki bo, če bo ostalo pri sedanjih razmerah še bolj črna kakor sedanjost.

»Zgodovina italijanske družbe je bogata s paradoksnimi fenomeni. Italija je bila poslednja v vrsti velikih evropskih dežel, ki se je združila v enotno nacionalno državo. Severne pokrajine predstavljajo staro monarhično osvojiteljstvo kraljeve hiše. Povsod drugod se je izvršilo zedinjenje z revolucijo. Tudi Garibaldijeva ekspedicija na Rim se je izvršila, ker je grozila revolucija mazzinistov. Zgodovina Italije v drugi polovici preteklega stoletja je neprestano nihanje med milostjo božjo in voljo naroda, med konservativizmom in liberalno revolucijo. Ljudske množice so, žal, pri tem zedinjenju redkokdaj igralo posebno vlogo lastnega ljudskega gibanja, kljub temu pa je njihov pojav strašil že tedanje liberalce, kakor je še pred nedavnim strašilo sedanje liberalce naše gibanje. Sicer pa strah pred množico zasledimo že v vseh spisih Mazzinija, voditelja takratne Akcijske stranke... Mislim, da Mazziniju prav slovenski sodrugi zaradi nepoznavanja vseh njegovih idej, pripisujejo vlogo razredno družbenega revolucionarja, pa Mazzini ni imel niti najmanjšega smisla za socialno mišljenje in je celo smatral delitev družbe v razrede za zločin, samega sebe pa bolj za prosvetitelja kot pa za upornika, ki je bil zanetil proti Savojski hiši vrsto ponesrečenih uporov. Mussolini seveda ni nekakšen novi Mazzini. Ko bi bil, bi morda šli republikanci z njim, saj so peščica, vendar protifašistična. In vendar Mussolini proglašja sedaj kakor Mazzini, da družbenih razredov ni. Mussolini sploh ni filozof, prav tako kakor nikoli ni bil resničen socialist, to se pravi socialist s socialistično dušo in srcem, marveč samo stremuški, k oblastiželjnosti nagnjeni politik, človek brez morale, brez moralnih pogledov na družbo. Zdaj je našel priložnost.

Na kmetiji od jutra do večera (14)

Februarja so pripravljali drva

(Januarski dan — nadaljevanje)

Ce je bilo pozimi zelo mrzlo, so vsi ostali v dnevni sobi (v hiši). Gospodinja in dekleti so opravljale svoje delo, šivale in plete, gospodar se je ulegel za peč in malo počil, sin pa je vzel v roke kakšno večerniško povest in jo na glas bral. Vsi so ga zavzeto poslušali. Ko je prebral do konca, so se še dolgo pogovarjali o junakih zgodbe in se spraševali, kaj bi sami storili na njihovem mestu, pogovarjali so se o pisatelju itd. V vas je pozimi pogosteje prišel tudi sosed, s katerim se je potem gospodar pogovarjal o gospodarskih stvareh, obudila pa sta tudi marsikakšen lep spomin na mladost.

Zanimivo je da včasih poti skoraj niso orali, čeprav je zapadel še tako visok sneg. Tisti, ki so takrat že hodili delat v tovarne, so drug za drugim stopicali po ozki gazi. Glavne ceste so se počasi le zvožile in razširile. Za sneg so dejali, da ga je bog dal, pa naj ga še vzame. Celo tako nečimrni so bili, da so oranje snega imenovali nova tlaka. V Senčurju so najprej spoznali, da jih ne stane veliko, če zorjejo sneg s poti,

saj imajo od tega potem vsi koristi. Ljudje iz bližnjih vasi pa so jih zato takole zbadali:

V Senčurj' so sam' Jurje, po njivah ni dela pa ceste orjo.

Mnogo pozneje so začeli orati sneg tudi po drugih vaseh.

Današnji januarski delovni dan na kmetiji se ne razlikuje veliko od nekdanjega. Gospodar in gospodinja opravi-

ta podobna dela v hlevu in v kuhinji, nato pa gospodar s traktorjem preorje sneg, gospodinja pa šiva. Največja razlika v primerjavi z nekdanjimi časi je v tem, da so domače obrti, ki so bile nekdanj v polnem razmahu, povsem izumrle. Eden od glavnih vzrokov za to je dejstvo, da ljudem danes ni več potrebno zaradi denarja delati stvari, ki se le slabo izplačajo. Ko se danes sin vrne iz službe, lahko nekaj časa še popravlja gajbice ali pa dela nove, popravi pa tudi razno orodje, opravi razna druga manjša dela itd. Ker pred petdesetimi leti še ni bilo elektrike in so se ljudje bali za petrolej, so pozimi hodili zgodaj spat, že okrog sedmih, medtem ko se je danes ta meja pomaknila precej

globlje v noč. Razen dobre električne razsvetljave botrujejo temu tudi številne oddaje na radiu in televiziji.

FEBRUARSKI DAN

Februarja je dan že precej daljši, zato gospodar in gospodinja vstaneta že ob šestih. Med tem, ko sta opravila delo v hlevu in kuhinji, so vstali tudi sin in hčerki. Zajtrkovali so žgance in mleko.

Če ni bilo snega, so potem že pripravljali drva, sicer pa je bil dan podoben januarskemu.

Sin in ena od hčera sta žagala drva na dveh tesarskih stolah, gospodar jih je sekal na tnali, druga hčerka pa jih je zlagala v skladovnico. Gospodinja je pospravljala okrog hleva. Polena so skladali k tisti steni stavbe, kamor se je opiralo sonce.

Kosili so v ješprenju kuhane prašičje kremplje. Popoldne so nadaljevali s pripravo drv. Popoldne so delali približno od osmih do pol dneva, popoldne pa od dveh do petih. Spat so šli okrog osmih.

Tudi danes se februarja pripravljajo drva, če ni snega.

Dopoldne navozita gospodar in gospodinja jelše in lažje konce hrastov. Ko pride sin iz službe, naložijo skupaj še debelejšje konce, nato pa doma vse to razžagajo na cirkulari. En dan tako lahko pripravijo veliko drv, s katerimi pa je več dela pozneje, z razsekavanjem, kar opravi gospodar, gospodinja pa polena sklada. Zaradi hitrejše priprave drv ostane več časa za spomladanska dela, ki so poleg kmalu na vrsti.

V naših zapisih smo doslej opisali poprečen delovni dan na kmetiji v Mostah za vse mesece v letu. Izbira je bila seveda precej osebna, vendar smo poskušali za vsak mesec zajeti najznačilnejši dan, z najznačilnejšimi deli in opravili. V naslednjih nadaljevanjih si bomo ogledali še nekatere praznične dneve: navadno in smajno nedeljo, dan ko so včasih odšli peš na romanje in pa sejemske dneve.

Ivan Sivec
(Nadaljevanje)

Gorenjski kraji in ljudje

Kompas Kranj

vas vabi

za dan republike

na 4 dnevni izlet
od 27. do 30. 11. 1970
na **DUNAJ**

ogledi: Hofburg, Kaisergruft, Kahlenberg itd.

na 3-dnevni izlet
od 28. do 30. 11. 1970
na **GARDSKO JEZERO**

pester program — ples — presenečenje

na enodnevni izlet 30. 11. 1970
v **GORICO** na Andrejev sejem
razprodaja — ugodni nakupi

Vse informacije in prijave pri Kompas Kranj, Cesta
JLA 1 (Beksel), tel. 21431

900 LET PREDDVORA

Kdorkoli je že pisal o naših mestih, gradovih in samostanih, se je rad skliceval na Valvasorja in njegove zgodovinske podatke. To bomo seveda storili tudi mi. Toda prej bi radi pokramljali o njem samem, saj mlajši rodovi kaj malo vedo o tem zaslužnem možu — starejši pa so tudi že nanj bolj ali manj pozabili, čeprav smo včasih v šolah Valvasorja kar precej obravnavali in bili ponosni nanj, ker je povečeval našo ožjo domovino, kranjsko deželo.

IVAN VAJKARD VALVASOR

Ker mož ni bil našega rodu, se je seveda podpisoval v nemškem jeziku in pravopisu: Johann Weichard Freiherr von Valvasor.

Po rodu je bil Valvasor potomec italijanske rodbine, ki je na Kranjskem obogatele in dobila plemiški naslov. Rodil se je Ivan Vajkard Valvasor 1. 1641 v Ljubljani, umrl pa je 1. 1693 v Krškem ob Savi.

Prvo izobrazbo so mlademu ukazaljnemu in nadarjenemu plemiču nudili ljubljanski jezuiti. Nadaljnjo razgledanost pa si je pridobil na potovanjih po Evropi in po severni Afriki. Izkazal se je kot hraber mož tudi v bojih s Turki.

Utrujen od potovanja in bojev si je Valvasor na starost zaželel miru. Kupil si je grad Bogenšperk (Wagensberg) pri Litiji in tjakaj nakopičil obilico knjig, umetniških slik, matematičnih in astronomskih instrumentov. L. 1678 si je omislil celo bakroreznico, v kateri je delalo lepo število risarjev, bakrorezcev in tiskarjev.

Sprva je bil Valvasor usmerjen bolj k risarstvu, k izdajstvu ilustriranih del, predvsem topografij. Sele 1. 1688 se je prebudil v njem zemljepisec, etnograf in zgodovinar. Vse svoje znanje, življenjsko energijo in tudi vse svoje premoženje je sedaj vložil v izdajo velikega dela »Slavo vojvodine Kranjske«. Hotel je svoji rodni deželi priboriti čast, ki ji gre — zato je v štirih debelih folijantih, obsegajočih kar 15 knjig, svojo ljubo Kranjsko opisal z vseh vidikov. Njegovo delo velja še danes za zakladnico zgodovinskih, narodopisnih, kulturnozgodovinskih in drugih podatkov.

Valvasorjevo delo je preračilo svojo dobo; kljub lahkovernosti v nekaterih smereh, je njegovo pisanje v glavnem kritično in znanstveno. Je pa bilo tudi bogat vrelec motivov za slovensko umetno pripovedništvo.

Valvasor je poslednje dni življenja trpel revščino — čeprav je zapustil rojakom tolikero duhovnih bogastev.

»SLAVA VOJVODINE KRANJSKE«

Radoveden, kaj piše stari Valvasor o Preddvoru in njegovih gradovih, sem seveda brž pogledal v obširno tetralogijo (delo v štirih zajetnih zvezkih), ki nosi takle naslov:

Die Ehre des Herzogthums Kraain von Johann Weichard Freiherrn von Valvasor, Laibach — Nürnberg 1689.

Pred seboj imam sedajle tretji zvezek (obsega 1126 strani v formatu 29 x 21 cm). V njem so vezane knjige IX. — XI. — Nas bo seveda predvsem zanimala enajsta knjiga, ki nosi naslov (v prevodu):

Topografsko — zgodovinski opis veleslavne vojvodine Kranjske — o mestih, trgih, starih in novih gradovih, samostanih, parkih idr., ter o njihovih znamenitostih.

Povedati pa je treba, da je v drugi polovici prejšnjega stoletja izvršil novomeški tiskar J. Krajec veliko grafično delo. V letih 1877 — 1879 je točno po izvorniku ponatisnil celotno Valvasorjevo »Slavo vojvodine Kranjske« v štirih razkošno vezanih knjigah. To zaslužno delo je opravil v svoji tiskarni in jo tudi sam — založil.

Kot izdajateljci so na čelni strani vsakega zvezka navedeni J. Krajec, knjigotiskar in lastnik litografije; Vincenc Novak, trgovec; in Josip Pfeifer, oskrbnik komende nemškega viteškega reda v Ljubljani.

Le kako to, da danes ne pride nobeni naši založbi na misel, da bi znova ponatisnila celotnega Valvasorja? Prva izdaja je itak silno dragocena knjižna redkost, druge (Krajčeve) pa tudi ni mogoče kupiti niti v antikvariatu. — Res je sicer dr. Mirko Rupel pred leti izdal izbor iz Valvasorja — a želeli bi imeti celotno delo, natanko po izvorniku ponatisnjeno.

POGLED V KNJIGO

Nas bodo v enajsti Valvasorjevi knjigi zanimali vsekakor najbolj one strani, ki govore o Preddvoru in njegovih gradovih: Höflain bey Crainburg (Preddvor) str. 283 in 284, Obergertschach (Hrib) str. 419 in Thuren undter Neuburg (Turn pod Novim gradom) str. 579, 580, 581 in 582. Pri vseh opisih gradov so slike (odtisi bakrorezov), pri Turnu celo dve.

Za primer bom poizkusil v prostem prevodu Valvasor-

jeve stare nemščine prikazati metodiko in obseg opisa gradu Turna pod Novim gradom.

»Položaj gradu Turna pod Novim gradom. Kakšna je njegova okolica. O starem Novem gradu. Kje je bil zgrajen. Dokaz, da so v njem prebivali kranjski mejni grofje. Nekdanji lastniki Novega gradu so bili deželni knezi. Cesar Maksimilijan je prodal gospostvo Novi grad plemiški rodbini Egkh, Turki vdrli v dolino Kokre. Spomin na rodbine Khokher, Plemeniti Egkh je vključil v gospostvo Novega gradu tudi Semperterško graščino (Schrottenthurn). Sedanji lastniki gradu.«

Taka je dispozicija (vnaprejšen načrt) opisa. Potem pa Valvasor takole prijazno kramlja:

»Grad in gospostvo Turna pod Novim gradom, v deželnem jeziku Turnen imenovani, spada h Gorenjski. Od glavnega mesta Ljubljane je grad oddaljen šest, od mesta Kranja pa dve mali miljli. Grad stoji na vzpetini pod visokimi gorami. Ob njem teče Kokra. Četudi ni ob gradu prave ravnice, je vendarle okoliška zemlja rodovitna, prijazna in dobrega izgleda.«

»Stari grad ali utrdba Novi grad se je nahajal na vrhu hriba natanko nad sedanjim Turnom. Ostanke razvalin so še danes vidni.«

»Obstojajo pa verodostojne domneve, da nekdanji deželni knezi in kranjski mejni grofje niso Novega gradu uporabljali le kot trdnjavo in gorski grad za zaščito prehoda skozi Kokrsko dolino, pač pa tudi kot lovski grad in kot svojo poleitno rezidenco. To pa zaradi svežega in zdravega zraka ter bližnjih visokih gora; že takrat so ga poimenovali Novi grad.«

Dokaz, da je bil Novi grad last in občasno bivališče kranjskih mejnih grofov, je darilna listina, datirana na Novem gradu in nanašajoča se na zemljiški urad Preddvor po Kristusovem rojstvu tisočsto in v šestinpetdesetem letu (=1156). Listina podpisana z roko Bertholda, vojvode meranskega in mejnega grofa Kranjske, podarja Preddvor cistercijskemu samostanu v Vetrinju na Koškem.

(Se bo nadaljevalo)
Črtomir Zorec

NAPOSLED

bomo

DOČAKALI NOVO

HRANILNICO

tudi V KRANJU,
ŽELEZNIKI
IN ŽIREH

Tomaž Moschitz

ZLATARNA — URARNA
Tarvisio — Trbiž
Via Vittorio Veneto 12
(300 m od tržnice)

Na zalogi imamo
švicarske ure

NEVOIS

po tovarniški ceni. Zlato za zobe in druge izdelke iz zlata. Zagotovljena kakovost. Priporočamo se.

Objavljamo nekaj prispevkov žirovskih šolarjev

Gradnja novih prostorov

Sedim pri oknu in ves zamišljen gledam skozi šipe. Pri sosedu je velik trušč, kajti otroci se igrajo pred hišo. Jaz pa sem se odločil, da napišem tale spis.

Ziri so majhna vas, z vseh strani obdana s hribi. Toda kraj se veča in veča. Nove hiše rastejo kot gobe po dežju, z njimi vred pa raste tudi število prebivalcev. Sola, ki

DA

Ko bi se vsaj tri četrtine žirovskih prebivalcev odločilo za to besedo, bi se mnogim otrokom odvalil kamen od srca. Ne bi jih bilo strah, da bodo morali še kar naprej hoditi v neogrevano šolo, v šolo brez primernih učilnic in, kar je za nas še najbolj pomembno, brez telovadnice.

Res je, da naša šola ni stara, saj bo drugo leto slavila dvajsetletnico, in da je bila ob otvoritvi za tiste čase moderno opremljena. Sedaj pa ta oprema ne zadostuje več. Ali jo je premalo, ali pa je že tako izrabljena, da ni več uporabna. Res je, tudi in s tem se lahko pohvalimo, da smo si marsikaj sami zgradili, kot na primer park pred šolo, košarkarsko igrišče, rokometno igrišče in drugo. Toda tako velike stvari, kot je telovadnica, se res ne moremo lotiti sami. Ne manjka nam volje, manjka nam denarja.

Pomisliti je treba na naše tovariše, ki bodo prišli z nami, kajti Ziri postajo vedno večje. Hkrati s prebivalstvom raste tudi število otrok, šolarjev. Če se starejši ne odločijo za samoprispevek, bodo morali otroci hoditi v šolo v sosednje kraje. Pomislijo naj samo na naše uspehe, ki smo jih dosegli v preteklosti, pa čeprav smo trenirali na odprtih igriščih in se učili v zastarelih učilnicah, brez potrebnih rekvizitov. Mislim, da je razlogov za samoprispevek dovolj, zlasti še, ker žirovska podjetja ne zmorejo vsega.

Starši! V imenu vseh učencev vas prosimo, da trezno premislite in se spomnite našega položaja. Uvideli boste, da smo v resnični stiski, iz katere ne moremo brez vaše pomoči. Upam, da bo na vseh lističih obkrožena besedica »da«.

Jure Orešnik,
8. b razred
osn. šole Ziri

stoji nekje na sredi, je veliko pretesna za tako množico otrok. Otroci obiskujemo šolo, kjer se gnetemo v tesnih učilnicah. Obleko in obutev moramo odlagati kar v veži.

Na naši šoli je precej telovadcev. Pozimi se ta panoga slabo razvija, kajti treningi so na hodnikih, ki so zelo ozki. Poleg tega jih ni mogoče primerno ogreti. Zato si z vsem srcem želimo, da bi dobili centralno kurjavo. Poleg tega bi radi dovolj prostorno telovadnico, nove učil-

nice in še in še. Le tako bi se lahko kosali z drugimi šolami v športu in učnih uspehih.

Če bo referendum uspel, potem hišniku ne bo več treba hoditi od jutra do večera po razredih in stopnicah ter nositi drva od peči do peči. Obljubimo, da bomo zaupanje upravičili bodisi z delom, bodisi s pridnim učenjem, kar je danes najbolj važno.

Branko Tušek,
7. b razred
osn. šole Ziri

Težave naše šole

Naša šola je postala veliko premajhna in preslabo opremljena. S tem se je tudi učni uspeh precej zmanjšal, zato jo je treba razširiti in bolj opremiti.

Najbolj pogrešamo telovadnico. Pozimi telovadimo kar na hodnikih in s tem motimo pouk. Potrebna bi bila tudi nova igrišča. Imamo le igrišče za košarko, ki smo ga zgradili s prostovoljnimi delom. Manjkajo igrišča za rokomet, mali nogomet in druge športne panoge. S tem bi se povečala vnaša za telesno vzgojo. Tudi pouk bi potekal bolj mirno.

Nujno je zgraditi nove kabinete za slovenski in angleški jezik, kemijo, tehnični pouk in fiziko ter novo šolsko temnico.

Najbolj pogrešamo kabinet za slovenski jezik, ki smo ga lani imeli, letos pa zaradi po-

manjkanja prostorov vsak dan menjavamo učilnice. Zdaj smo v glasbeni, zdaj v kemijski sobi. Noben odmor ne vemo, kam nas bodo poslali naslednjo uro. Primanjkuje nam tudi kabinet za zemljepis in pripomočki, ki sodijo zraven.

Pred nekaj leti smo dobili nove klopi in nekaj orodja za delavnice. Ta je danes že premajhna. Od strojev imamo le vrtni stroj, ni pa zadosti primežev, brusilnikov in še marsičesa.

Mislím, da se pomanjkljivosti zavedajo tudi tovariši in tovarišice ter starši. Čeprav osebno ne bom dosti pridobil, pa želim, da pridobijo moji mlajši vrstniki. Naj se imajo boljše, kot se imamo mi.

Milan Filipič,
8. a razred
os. š. Ziri

Učenci naše šole si želimo, da bi bile učilnice bolj opremljene, da bi dobili centralno kurjavo in primerno mlečno kuhinjo, najbolj pa potrebujemo telovadnico, saj je vsako zimo telesna vzgoja zelo hud problem.

Najprej bi bilo treba urediti učilnico kemije, ki naj bi imela prostor za izvedbo nevarnejših in tudi bolj zahtevnih poizkusov.

Žirovci, pomagajte uresničiti naše načrte

sov. Pri fiziki nimamo veliko pripomočkov in zato ne moremo preizkušati, če primeri v učbenikih resnično drže. Tudi ostale učilnice bi morali opremiti z novimi stvarmi. S tem bi postal pouk zanimivejši.

Drug problem je mlečna kuhinja. Vsak glavni odmor prinašajo reditelji malico v razred. Če bi imeli primeren, dovolj velik prostor, bi lahko malicali v njem. Nujno bo treba poskrbeti, da bodo vsaj učenci

iz bolj oddaljenih krajev dobili topel obrok.

V zimskem času morajo ves čas nakladati peči, če hočejo, da nas ne zebe. Z dograditvijo centralne kurjave bi tudi hišnik imel nekaj dela, poraba goriva pa bi se znatno zmanjšala. Centralno ogrevanje bi pripomoglo k dobremu počutju učiteljev in učencev po razredih.

Največja težava, večja kot zgoraj našteje, pa je vsekakor telesna vzgoja pozimi. Pozimi praktično nimamo kje vaditi. Sele moderna telovadnica bi rešila problem. V njej naj bi bila dvorana za najbolj priljubljeno žirovsko športno igro — košarko. Poleg tega bi nabavili telovadno orodje, saj temu lepemu športu pri nas posvečamo premalo pozornosti. Zato je veliko vprašanje, če bo iz Žirov kdaj izšel kakšen naslednik Stuklja, Primožiča, Cerarja in drugih, ki so našo državo zastopali na mednarodnih prireditvah. Upamo, da naše želje ne bodo ostale samo želje, ampak nam bodo starejši žirovci s samoprispevkom omogočili uresničiti jih.

Mišo Čeplak,
8. a razred
os. š. Ziri

Radi bi

Da bi referendum uspel, bi rad zato, ker nimamo najboljših možnosti za šolanje. Posebno smo prikrajšani, ker nimamo telovadnice. Poleti še kar gre, pozimi pa smo na hodnikih in se ne smemo sprostiti, saj imajo za bližnjimi vrati pouk. Želimo si tudi toliko učilnic, da bi lahko vsi hodili v šolo dopoldne.

Pri biologiji nimamo modernih učil, razen mikroskopa, kar je premalo. Nimamo lepih sob, saj so vse zapakane. Tudi klopi in stoli niso sodobni in udobni kot v drugih šolah. Sola v Kočevju, ki sem jo imel priliko videti, je velika in lepa. In če jo imajo Kočevljani, bi jo lahko dobili tudi mi. Saj smo vendar prav tako potrebni znanja kot otroci drugod! Jaz in moji sošolci sicer ne bomo sedeli v novih prostorih, pač pa bi to privoščili mlajšim vrstnikom. Toda če bo šola ostala nespremenjena, bo kmalu povsem neuporabna, saj je otrok zmeraj več. Ziri namreč preraščajo v pravo malo mesto, kajti ljudje na vseh koncih gradijo hiše. Zato še enkrat poudarjam, da sedanja šola ni več primerna.

Če bi bilo poslopje večje, lepše, bi vsi učenci raje hodili vanj. Nekateri pravijo, da žiri ne potrebujejo šole in da je še ta predobra zanje. Ne pomislijo pa, da se bodo kesali, ker niso glasovali za samoprispevek, saj bo Zirem sčasoma začelo primanjkovati šolanih ljudi. Zato je treba biti enoten in združeno poraziti ljudi, ki nimajo otrok in ki bodo gotovo proti samoprispevku.

Čudovito bi bilo, če bi lahko kdaj kasneje, ko bi prišel domov, zavil v našo, žirovsko telovadnico, kjer bi se srečal

s svojimi nekdanjimi sošolci in bi skupaj zaigrali košarko ali se kako drugače razvedrili. Zato želim, da bi referendum uspel.

Edi Padovac,
6. b razred
os. š. Ziri

Želimo si nove telovadnice

Na naši šoli imamo samo večjo učilnico, ki naj bi nadomestila telovadnico. V tem prostoru ni moč igrati iger z žogo. Kadar dežuje, smo se prisiljeni učiti razne vaje, čeprav bi vsi raje igrali košarko ali kaj podobnega. Večji prostori na šoli so edinote hodniki. A tudi tam je nemogoče kakršnakoli resnejša vadba z žogo. Če bi igrali rokomet na hodnikih, bi namesto gola zadeli kakšno okno ali vrata učilnice, v kateri bi lahko ravno takrat pisali šolsko nalogo.

Spominjam se nekega dogodka. V razredu smo se domenili, da bomo organizirali košarkarsko tekmo. Na našo veliko žalost pa se je dopoldan začelo oblačiti. Telovadbo smo imeli na urniku četrto uro. Pred tem smo poslušali predavanje iz temeljev socialistične morale. Nismo sledili tovarišici, ki nam je razlagala o dolžnostih, ki jih ima predsednik v kolektivu. Čeprav je bila razlaga zanimiva, smo se neprestano ozirali skozi okno. Upali smo, da nam bo dež prizanesel. Teško smo čakali zvonca in ko se je nazadnje oglašil, smo brž stekli ven. Še na igrišču smo trepetali, kakšno bo vreme. Prav nad nami so se zbirali težki deževni oblaki. Kljub temu smo začeli igrati. Ko pa je bilo ravno najbolj napeto, je pričelo deževati. Igre je bilo za tisti dan konec. Tovariš naš je postal v garderobo, da se ne bi prehladili.

Celo popoldne je vztrajno deževalo. Pomislili smo, da bi bilo vse dobro, če bi imeli telovadnico. Slabo vreme nam ne bi moglo doživega. Upam, da se bo kmalu obrnilo na bolje, saj sem prepričana, da bodo starejši na referendumu glasovali za samoprispevek.

Ivanka Justin,
7. c razred
os. š. Ziri

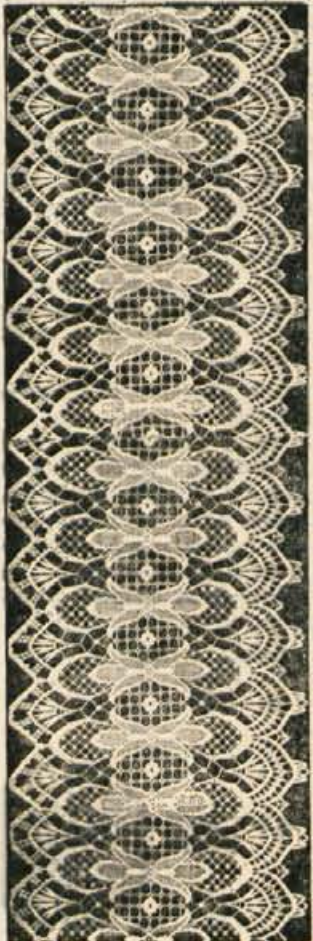

vezenine
BLEED

Tovarna čipk in vezenin je začela izdelovati ženske obleke iz poliestra. Blago je uvoženo in ima podobne lastnosti kot diolen loft. Se ne mečka, ne krči in pri pranju ne izgublja svojih lastnosti. Otip je mehak, volnen. Obleke iz poliestra so vezene v več barvah in v narodni motiviki. Te vrste obleke nosimo popoldne in zvečer.

V prodaji bodo v začetku decembra.

Marta odgovarja

Lidija V. iz Tržiča — Kupila sem blago v svetlo sivi barvi. Rada bi imela kostim: maks krilo in kratko jopico. Prosim, svetujte mi model. Stara sem 21 let, teška sem 58 kg in visoka 168 cm.

Marta — Za vas sem narisala dva modela, da se boste lažje odločili. Prednji model ima jopico z visoko stoječim ovratnikom prešitim s šivi. Prav taki so tudi žepki na prsih in manšete ter pas pri krilu. Jopica se zapenja v dve vrsti. Dolgo krilo je nekoliko zvončasto, zapenja pa se ob strani, žepki pa so le v okras.

Drugi kostim ima ovratnik obrobjen z drugim blagom ali pa z eno vrsto prešiva. Zapenja se z gumbi spredaj na levi strani. Na desni strani ima dva žepka z gumbi. Jopica je spodaj stisnjena s pasom, ki se zapenja z dvema gumboma. Rokavi so dolgi in ozki. Krilo je gladko in zvončasto.

Marti pišite na naslov: Uredništvo Glasa, Trg revolucije 1, Kranj

Podstrešje

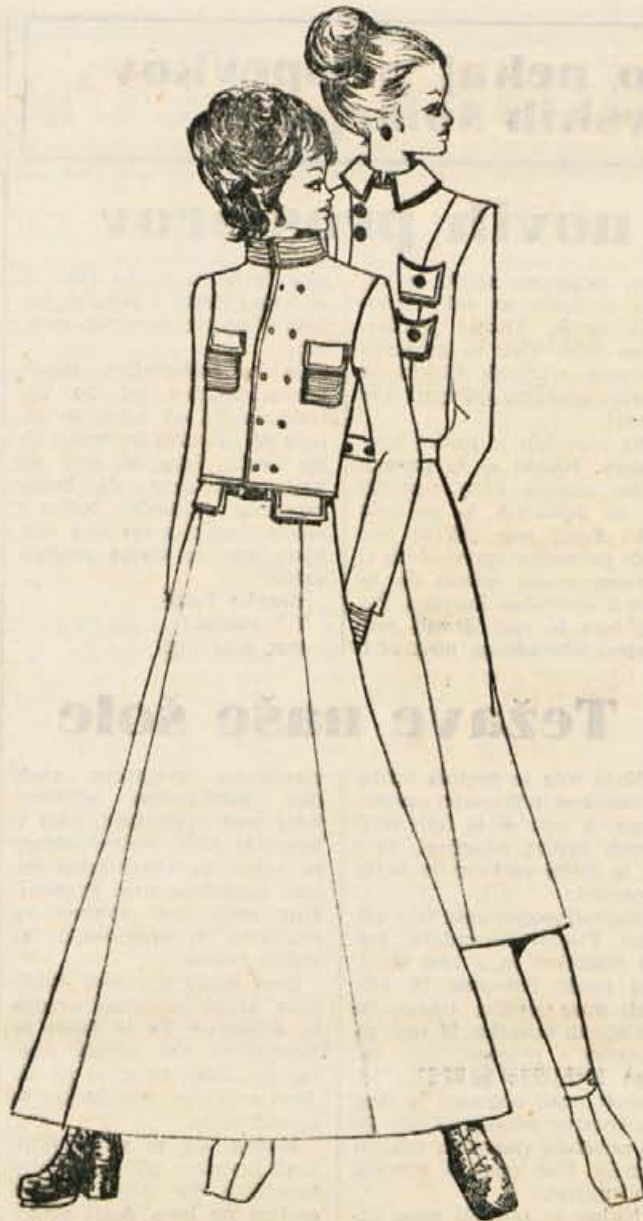
Po pravilih na podstrešju ne bi smeli shranjevati prav ničesar, kar bi lahko gorelo. Nenapisano pravilo tudi pravi, da na podstrešju ne bi smela biti skladovnica starega polomljenega pohištva, ki čaka na boljše čase.

Na podstrešju hranimo res le stvari, ki tja sodijo. To so zimske stvari, obleke, ki smo jih zavarovali pred molji ali letne obleke, ki jih spravimo čez zimo.

Tu so lahko tudi kovčki, da z njimi ne krasimo omar v spalnicah ali celo dnevnih sobah. Na podstrešju načeloma shranjujemo predmete, ki jih le občasno potrebujemo, nimamo pa zanje prostora v stanovanju. To je na primer otroški voziček, pohištvo, ki ga nameravamo prodati in podobno. Sem odložimo večje posode, ki smo jih nekoč uporabljali za pranje, košare za perilo. Na podstrešju prihranimo prostor tudi za lestve ter lonce za vkuhanje sadja in podobno. Hranimo pa lahko tu tudi umazano perilo, ki čaka na pranje, razen tega pa tudi odvečne blazine, odeje in preproge.

Zivež ne sodi na podstrešje, razen posušene zelenjave in suhega sadja. Zelenjavo in sadje pa moramo hraniti v bombažnih vrečkah.

Predmete, ki smo jim določili mesto na podstrešju, ustrezno zaščitimo pred prahom in večkrat na leto pregledamo. Sproti zavržemo vse neuporabno. Dobro je, če je na podstrešju tudi vreča s peskom in lopata, da lahko hitro ukrepamo, če začne goreti.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Družba za vrtnice

PISE
INZ. ANKA
BERNARD

Tudi vrtnica kot vsaka druga rastlina potrebuje v vrtu pravo mesto in pravo družbo okrasnih rastlin, da pride do svoje prave veljave. Vrtnice najbolje uspevajo na soncu, vendar ne ljubijo prehude sončne pripeke. Zasadimo jih vedno v večjih skupinah, po možnosti ene sorte ali ene barve. V skupini naj bo 12 do 30 sadik. Sadimo 3 do 5 sadik na kvadratni meter.

Če želimo imeti v vrtu mnogo cvetja od zgodnjega poletja do pozne jeseni, zasadimo ob hiši mnogocvetne vrtnice. Pridružimo jim tudi kako zimzeleno grmovnico, ki bo nasad poživiljala tudi pozimi (lovorikovec, tisa, rušje, kitajski brin, ognjeni trn in podobno). Za spomladanski čas, ko vrtnice še ne cveto, zasadimo ob njih grmiček metličevja in spomladanske čebulice v preprogo nizkih trajnic. K rdečim, rožnatim ali rumenim vrtnicam se lepo podajo visoka modra socvetja ostrožnikov, nizke do srednje visoke trajne astre. K rdečim vrtnicam pridružimo še rumene rudbekije, koreopsis ali potentilo. Z mnogocvetnimi vrtnicami se lepo družijo bori, macesni, smreke in breze, vendar jim ne smejo delati sence. Nasad pa je lep le na nežno zeleni preprogi trate.

Težko pa je dati pravo družbo velikocvetnim vrtnicam čajevkam in njihovim hibridom, ki želijo biti zase. Zato zasadimo čajevke posebej na gredi ob zelenjavnem vrtu, kjer bomo brez škode za videz vrta rezali cvetje za šopke.

Za majhne vrtove in manjše nasade, cvetlične obrobke in grobove so zelo primerne nizke baby ali miniaturne vrtnice, ki jih dobite pri Hortikulturnem društvu v Kranju v rožnati in rdeči barvi. Te vrtnice zrastejo le 25 do 40 cm visoko in imajo polnjeno cvetje.

Zdravnik svetuje

ALKOHOLIZEM V

Kronični alkoholiki nimajo samo sprememb na živčevju, ki sem jih opisal do sedaj, temveč tudi druge. Omenil bom le najtežje in najpogostejše. Po daljšem pitju večjih količin alkoholnih pijač se bolnik neko jutro prebudi in opazi da ne more gubati z roko. Skoraj vedno je prizadeta desnica. Roka mu visi navzdol in je v zapestju ne more upogniti navzgor. Včasih je mravljinčasta in manj dovzeta za bolečine in dotik. Ves prestrašen gre alkoholik k zdravniku in je seveda nejevoljen, ko mu zdravnik skoraj z gotovostjo zatrdi, da je okvari desnega podlahnega živca kriva pijača. Zdravljenje je vselej uspešno, če bolnik preneha piti in se drži zdravniških navodil.

Najresnejša komplikacija je delirij. Tisti, ki so to bolezensko poslabšanje že spremljali pri alkoholiku, ga ne bodo zlepa pozabili. Bolnik ima privide: vidi male živali, golazen, pse, konje, svinje. Podoba le teh je čisto zmalčena in po opisu spominjajo na tiste, ki jih je umetnik nekoč upodobil na sliki svetega Antona, ki ga oblegajo skušnjave. Bolnik je trdno prepričan, da so prividi čista renica in ga ne moremo prepričati, da živali sploh ni. Nekateri slišijo grozeče glasove in begajo po stanovanju in kličejo na pomoč. Glasovi mu grozijo, da ga bodo uničili. Alkoholik ima privide predvsem ponoči. Zaradi strahov in razburjenja ter upiranja vidnim in slišnim je bolnik popolnoma zdelan, obleži, hrope in se stiska v kak kot ali je skrit pod odejo. Z očmi bega okoli sebe in je tudi do svojcev in zdravnikov nezaupljiv, navažno jih tudi ne prepozna. Takoj, ko se pokažejo znaki delirija, je treba bolnika odpeljati v bolnico. Bolezen se včasih konča zelo slabo, tudi s smrtjo. Delirij običajno ne nastane zaradi dolgega pitja, temveč zaradi nenadne prekinitve pitja po daljšem pijačevanju. To pa se zgodi med hujšo boleznijo ali ob poskodbi.

dr. Tone Košir

DRUŽINSKI
POMENKI

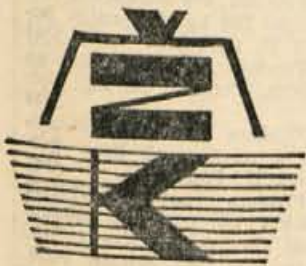

XI. NOVOLETNI SEJEM

V KRANJU OD 16. DO 27. 12. 1970

**Novoletna
reklamna
prodaja v vseh
prodajalnah**

ZIVILA

KRANJ

- Ribezov sok 1 l
- Pelinkovec 1 l
- Rum 1 l
- Vino 1 l Vipavec, beli — rdeči
- Cokolada mlečna — lešnikova — jedilna
- Jetrna pašeta 100 g
- Toaletno milo

Znalno znižane cene
Priporočamo se za nakup

Projektivno

PODJETJE KRANJ

Cesta JLA 6/1
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

Obveščamo kupce, da si v naših trgovinah ali pri nas še lahko nabavijo

trajnožareče peči Küppersbusch — na premog

Ce še nimate premoga za peč, si ga za prvo silo lahko preskrbite iz našega skladišča.

Priporoča se

Veleželeznina Merkur Kranj,
FE Kurivo, Gorenjesavska cesta 4
telefon 21-192

POSEBNA
OSNOVNA SOLA
Kranj

razpisuje
delovno mesto

CISTILKE
s 4-urno zaposlitvijo.

Nastop dela takoj.

Odbor za delovna razmerja

Veletrgovine Loka

Škofja Loka

razpisuje zaradi reelekcije naslednja delovna mesta:

1. šefa gospodarsko računskega sektorja

2. šefa prodaje

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri s 5-letno prakso v stroki.

3. šefa nabave

Pogoji: srednješolska izobrazba ali VKV trgovski delavec z najmanj 10-letno prakso v stroki.

in naslednji delovni mesti — nezasedeni:

1. šefa splošnega sektorja

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba pravne smeri s 5-letno prakso v stroki.

2. poslovodja

manufakturne prodajalne Izbira v Skofji Loki

Pogoji: VKV ali KV trgovski delavec tekstilne stroke. Zaželeno je praksa.

Možnost zaposlitve takoj. Stanovanja ni. Pismene vloge s potrebnimi dokazili o strokovnosti pošljite v 15 dneh po objavi.

Sveže meso v marketu Špecerije v Bohinjski Bistrici

Veletrgovina Špecerija Bled je po priključitvi Mesarskega podjetja Radovljica zelo povečala izbor mesnih izdelkov v vseh svojih trgovinah.

Najbolj pa so kupci zadovoljni s posebnimi oddelki za prodajo svežega mesa na Bledu, Jesenicah in sedaj še

v Bohinjski Bistrici. To so prvi rezultati združitve Veletrgovine Špecerije Bled z Mesarskim podjetjem Radovljica.

POSREDUJEMO PRODAJO

KARAMBOLIRANIH VOZIL

1. OSEBNI AVTO RENAULT R-4, leto izdelave 1969, s prevoženimi 5900 km. Začetna cena 6500 din.
2. OSEBNI AVTO WARTBURG, letnik 1968, prevoženih 30.000 km. Začetna cena 2900 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan pri Zavarovalnici Sava — PE Kranj, od 8. do 14. ure. Pismene ponudbe z 10 % pologom od izklicne cene sprejemamo do srede, 25. novembra, do 12. ure.

ZAVAROVALNICA SAVA
PE KRANJ

od 23. novembra do 5. decembra

REKLAMNA PRODAJA

odlično, sveže blago, po izjemnih cenah:

čokoladni praline Kandid	500 g	6,00 din
napolitanke nougat Podravka	500 g	4,80 din
paris čajno pecivo Koestlin	500 g	4,00 din
kompot ananas	560 g	4,50 din

ter rdeče in belo vino »sen starček« »Mercator« grenki pelinkovec »Mercator« ter beli šampanjec »Slovin« — tokrat po reklamno nizkih cenah v vseh naših prodajalnah širom po Sloveniji

REJCI PRAŠIČEV

Kateks Tobus

odkupi svinjske kože od 1. novembra 1970 po zvišani ceni N din 4,50 za kg

Oderite vsakega prašiča in oddajte kože najbližji zbiralnici.

Turisti!

Odprli smo novo trgovino v novi hiši —

Jože Malle

St. Lenart v Brodeh

VECJA ZALOGA — VECJA IZBIRA

Prodaja tudi ob nedeljah in praznikih popoldne.

PRIJAZNO VABLJENI!

POZOR!

Ekstra — eksport

Simon Prescheren

Tarvisio (Trbiž), telefon 21-37

- radijski sprejemniki za avto blaupunkt
- naprave za centralne kurjave
- gorilniki na olje od 70.000 lir dalje

Poseben popust za izvoz
Strežemo v slovenščini

Gorenjska opekarna

Dvorska vas
objavlja prosto delovno mesto

komercialista

Pogoji: srednja strokovna izobrazba ekonomske ali gradbene smeri, moški lahko začelnik z odsluženim vojaškim rokom. Pismene vloge z dokazili o strokovnosti pošljite na naslov: Gorenjska opekarna, Dvorska vas, p. Begunje na Gorenjskem. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Plača po dogovoru.

živilski kombinat **intes** maribor

Meljska cesta 19

čestita vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem za
praznik republike

Priporoča kvalitetne jajčne testenine
in mlevske izdelke

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

obrat Komercialni servis
objavlja prosto delovno mesto

prodajalke piščancev

na tržnici Kranj

Pogoj: KV prodajalka. Poskusno delo je 1 mesec. Nastop dela po dogovoru. Pismene prošnje z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazili o strokovnosti sprejema uprava KZK Kranj, Cesta JLA 2.

Ob pričakovanju gostov ne bodite v skrbeh, s čim jim boste postregli

v Delikatesi ŽIVILA

lahko nabavite raznovrstne specialitete, ki jih drugod ni moč dobiti.

VELETRGOVINA

ŽIVILA

KRAJ

PRODAM

Prodam 810 kg betonskega ZELEZA, premera 6 mm. Telefon 22-221, interna 270 Kranj 5126

Prodam skoraj nov dvoredni švicarski PLETILNI STROJ magicc. Dolamič Ivan, Grobelska pot 11 (Brod), Sentvid nad Ljubljano 5142

Prodam dva PRASICA, težka po 100 kg. Praprotna polica 13, Cerklje 5143

Prodam 200 SADIK črnega ribeza. Podhom 20, Zg. Gorje 5144

Prodam KRAVO simentalko s teletom ali brez. Češnjica 17, Podnart 5145

Prodam pet KLETNIH OKEN (80 x 75) po znižani ceni. Gasilska 17, Kranj 5146

Prodam več debelih PRASICEV za zakol, težkih od 150 do 180 kg. Staretova 25, Čirče, Kranj 5147

Ugodno prodam skoraj novo OLJNO PEC emu 8. Tušek Pavla, Skofja Loka, Cesta talcev 1 5148

Poceni prodam SPALNICO. Grobovšek, Kidričeva 10, Kranj 5149

Prodam MESALEC SKIP 150 z motorjem 4,2 kW, gradbeno BARAKO in komplet GRADBENI LES. Plačilo možno tudi s čekom. Poljšiča 3, Podnart 5150

Prodam manjšo SLAMOREZNIKO s puhalnikom. Trata 10, Skofja Loka 5151

Prodam novo PLINSKO PEC. Jezerska cesta 35, Kranj 5152

Prodam KONJA. Gorenjska vas — Reteče 39, Skofja Loka 5153

Prodam pet let starega KONJA ali zamenjam za KRAVO. Pipan Ludvik, Zapoge 25, Vodice 5154

Prodam STEDILNIK na trdo gorivo. Tomšičeva 12, Kranj 5155

Ugodno prodam ELEKTRICNI STEDILNIK gorenje. STEDILNIK - kabinet na premog in KUHINJSKO OMARO. Kranj, Luznarjeva 22 5156

Prodam SLAMOREZNIKO in SROTAR na motorni pogon. Skofja Loka, Kidričeva 39 5157

Poceni prodam ohranjen STEDILNIK NA TRDO GORIVO. Skofjeloška 41/d, Kranj 5158

Prodam TRAKTOR in enosno PRIKOLICO za traktor. Voglje 60 5159

Prodam dva PRASICA, težka od 130 do 150 kg. za zakol ali za pitanje. Dvorje 30, Cerklje 5160

Prodam sedem PRASIKOV, starih sedem tednov. Babni vrt 7, Golnik 5161

Prodam ponny-expres. Pirc Peter, Moste 37, Komenda 5162

Ugodno prodam KROZNO ZAGO z motorjem 4 KM. Naslov v oglasnem oddelku 5163

Prodam PEC na olje. OTROSKI VOZICEK. dodelno OKNO in drobni KROMPIR. Češnjavek 30 5164

Prodaj OTROSKI KOSEK z blazino. Sp. Duplje 85 5165
 Prodaj PRASICA za zakol. Vehovec Slavka, Voklo 65, Senčur 5166
 Prodaj 7 tednov stare PRASICKE. Grad 17, Cerklje 5167
 Prodaj 8 mesecev staro TELICO. Lahovče 8 5168
 Prodaj KRAVO simental-ko, ki bo v kratkem tretjič teletila. Pšata 1, Cerklje 5169
 Prodaj POLNILEC za akumulator (usmernik). Naslov v oglasnem oddelku ali po telefonu 22-110 Kranj 5170
 Prodaj dva PRASICA za zakol. Zg. Brnik 36 5171
 Prodaj OVCO z jagnetom. Možjanca 1, Preddvor 5172
 Po nizki ceni prodaj dobro ohranjen SPALNICO. Skarabot, Partizanska cesta 27, Kranj 5173
 Prodaj dva PRASICA, stara 8 tednov. Tenetiše 29, Golnik 5174

KOTLE za ŽGANJEKUHO v vseh izvedbah in velikostih izdeluje najkvalitetneje že prek 40 let KAPELJ V., bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4, Šiška.

Prodaj KONJA v petem letu starosti ali zamenjam za starejšega ali goved. Naslov v oglasnem oddelku 5175
 Prodaj 100 kg težkega PRASICA. Lahovče 12 5176
 Prodaj kombinirano PEC za kopalnico. Zg. Bitnje 168 (pri gasilskem domu v jami) 5177
 Prodaj kuhinjsko KRE-DENCO. Naslov v oglasnem oddelku 5178
 Prodaj dva delovna VO-LA, težka od 400 do 500 kg. Voklo 75, Senčur 5179
 Prodaj sedem tednov stare PRASICKE. Grad 43, Cerklje 5180
 Prodaj tri mesece starega MERJASCA. Strahinj 18, Naklo 5181
 Prodaj 12 let staro KOB-LO. Rupa 11, Kranj 5182
 Prodaj stoječi PECI: kamin in krušno peč ter LI-KALNI STROJ »matura«, širine 60 cm. Legat, Naklo 5183
 Prodaj ZAZIDLJIVO PAR-CELO z garažo. Ješetova 26, Kranj 5224
 Prodaj PEC na olje emo 8, še v garanciji. Semen, Tenetiše 17, Golnik 5225
 Prodaj 130 kg težkega PRASICA za zakol. Zg. Brnik 28 5226
 Prodaj 800 kosov STRES-NE OPEKE bobrovec in PSA volčjaka, dobrega čuvaja. Markič, Kokrica 1, Kranj 5227
 Prodaj PRASICA za zakol in manjši GUMI VOZ. Pivka 13, Naklo 5228

KUPIM

Kupim rabljeno SPALNICO in PEC na plin ali olje. Kranj, Kovačičeva 7 5184

Kupim DNEVNO POHI-STVO novejšega tipa. Naslov v oglasnem oddelku 5185
 Kupim malo rabljeno BAS KITARO z ojačevalcem. Tabernik Ivan, Zali log 8, Zelenjaki 5186
 Kupim TRAKTOR ferguson 35. Kern Aleš, Komenda 24
 Kupim ELEKTRICNI STE-DILNIK tobi, lahko rabljen, z dvema ploščama in pekačem, velikosti 54x35, visok 85. Debeljak, Selca nad Skofjo Loko 58 5229
 Kupim TOPLI POD, PODO-LIT ali podobno. Renko, Predoslje 60, Kranj 5230

MOTORNIA VOZILA

Prodajmo motorno kolo PUCH 250. Ogljed možen vsak dan pri Ribiški družini Bled, Kidričeva 4 5188
 Prodaj karamboliran AV-TO DKW 1000-S s štirimi vrati (karamboliran zadnji del) lahko tudi po delih. Strasser Jože, Demšarjeva 14, Skofja Loka 5189
 Prodaj SIMCO 1000 GLS, letnik 1966. V račun vzamem tudi cenejši avto. Grašič, Gorice 44, Golnik 5190
 Prodaj dobro ohranjen FIAT 850. Informacije na telefon 22-601 Kranj 5191
 Prodaj dobro ohranjen FIAT 750, letnik 1965. Voglje 45 5192
 Ugodno prodaj dobro ohranjen VW carmen, starejši letnik. Skofja Loka, Kidričeva 39 5193
 Prodaj dobro ohranjen VW 1200. Stular, Srakovlje 4, Kranj 5194
 Prodaj FIAT 1300 ali menjam za manjšega. Pavkovič, Sorlijeva 37, Kranj 5195
 Ugodno prodaj novo MON-TAZNO GARAZO. Ogljed v Kranju, Staneta Zagarja 34 5196
 Prodaj FIAT 1100. Jevšek Anton, Godešič 70, Skofja Loka 5197
 Ugodno prodaj FIAT 1300 in zimske GUME z obroči za VW. Zg. Bitnje 168 (pri gasilskem domu v jami) 5198
 Poceni prodaj karambolirano SKODO (1966). Motor v redu. Ogljed v soboto in nedeljo. Dr. Pajntar, Cesta JLA 6, Kranj 5199
 AMI-6, karamboliran, letnik 1962, prodaj za 2000 din. Telefon 85-070 Skofja Loka 5200
 Prodaj FIAT 750, letnik 1967. Marn Anton, Reteče 35, Skofja Loka 5201
 Ugodno prodaj FIAT 750, delno tudi na ček. Ogljed pri gostilni Krištof v Predosljah pri Kranju 5231

STANOVANJA

Iščem SOBO. Pomagam vsa dela, tudi kmečka. Ponudbe poslati pod »november« 5202
 Zakonca iščeta SOBO s kuhinjo ali večjo sobo v Kranju ali okolici. Kamenšek Franc, Planina 2, Kranj 5203

Nova nagradna rubrika v PAVLIHI:

SESTAVLJAMO OBČEGA SLOVENCA

ki ne prinaša samo smeha, ampak tudi 50 brivnikov BRAUN-ISKRA sixtant. V vsaki številki PAVLIHE en del občega Slovenca in vsa potrebna navodila.

brije norce

sixtant pa pametne slovence

Oddam opremljeno SOBO v centru Kranja, s tekočo mrzlo in toplo vodo. Ponudbe poslati pod »30.000« 5204
 Zakonca iščeta SOBO s kuhinjo. Kern Stane, Begunjska 3, Kranj 5205
 Moški išče neopremljeno SOBO na Jesenicah ali v Ljubljani. Ponudbe poslati na oglasni oddelk pod »Takoja«
 Prodaj polovico HISE z vrtom v Kranju. Vseljiva takoj. Informacije na telefon 22-923 Kranj ali na naslov v oglasnem oddelku 5207

V Kranju zamenjam STANO-VANJE (72 m²) za enakega ali manjšega s centralno kurjavo. Naslov v oglasnem oddelku 5208
 Iščem SOBO v okolici Bleda ali Radovljice, po možnosti s souporabo kopalnice. Naslov v oglasnem oddelku
 V središču Kranja oddam opremljeno SOBO s centralnim ogrevanjem za predplačilo. Ponudbe poslati pod »Središče« 5210

ZAPOSLITVE

Takoj zaposlimo RAZNA-SALCA-KO za teren Stražišče. Delo v opoldanskih urah. Zglasite v ljubljanskem Dnevniku, Kranj, Titov trg 18 5211
 UPOKOJENKO za varstvo dveh otrok iščem. Nudim

hrano in stanovanje. Kitak, Brod, ulica Ivanke Kožuh 18, Ljubljana — Sentvid 5212

ISCEMO GLASBO za silvestrovanje, možna je tudi honorarna zaposlitev. Vabi kolektiv restavracije PARK Kranj.

Studentka — germanistka INSTRUIRA angleščino in francoščino za vse šole. Naslov v oglasnem oddelku 5213

DEKLE z dokončano gimnazijo išče zaposlitev za eno leto. Ponudbe poslati pod »Kranj« 5214

Iščem starejšo ŽENSKO za varstvo dveh otrok. Šimenc, Kranj, Valjavčeva 4/1 5215

POSESTI

Prodaj enostanovanjsko HISO v bližini Kranja (nedograjena, vseljiva). Naslov v oglasnem oddelku 5216

Prodaj opremljeno, enosobno, takoj vseljivo STANO-VANJE z garažo, na lepem kraju v Kranju. Cena 100.000 din. Ponudbe poslati pod »Samo resni interesent« 5217

Kupim gradbeno PARCELO ali starejšo HISO na širšem območju Radovljice, Lesc, Bleda. Plačam takoj v gotovini. Ponudbe pod »gradnja« 5218

Prodaj PARCELO (1300 m²) v Cirčah. Naslov v oglasnem oddelku 5219

IZGUBLJENO

19. novembra sem našel OVCO. Naslov v oglasnem oddelku 5220

OSTALO

PLESNI TECAJI za začetnike v delavskem domu v Kranju vsak torek, četrtek in nedeljo 5221

STRUGARSKA DELA opravljam solidno, poceni. Naslov v oglasnem oddelku 5222

PRIREDITVE

GOSTISCE pri JANCETU iz Srednje vasi priredi v soboto ZABAVO s plesom. Igra trio ORFEJ.

Iščem tudi GLASBO za Silvestrovo in za naprej 5223

Gostinsko podjetje Zelenica Tržič prireja vsako soboto v restavraciji Pošta ples.

Začeti se bo 14. novembra ob 19. uri. Po 22. uri bar.

Tujske sobe! VABLJENI!

Zahvala

Ob boleči izgubi predobrega, ljubega očeta, starega očeta

Franca Langusa

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, kolektivom in znancem za poklonjene vence in cvetje, za izrečeno sožalje in vsem, ki so ga tako številno spremili v njegov poslednji dom. Posebna zahvala gospodu župniku iz Srednje vasi ter direktorju Zavarovalnice Sava tov. Hrovatinu za poslovilne besede, enaka zahvala pevskega zboru iz Češnjice.

Zalujoči sinovi in hčere: Franc, Marica in Anica z družinami ter Milka, Janez in Lojze

Češnjica, Polje, Zirovnica, Koper, 12. novembra 1970

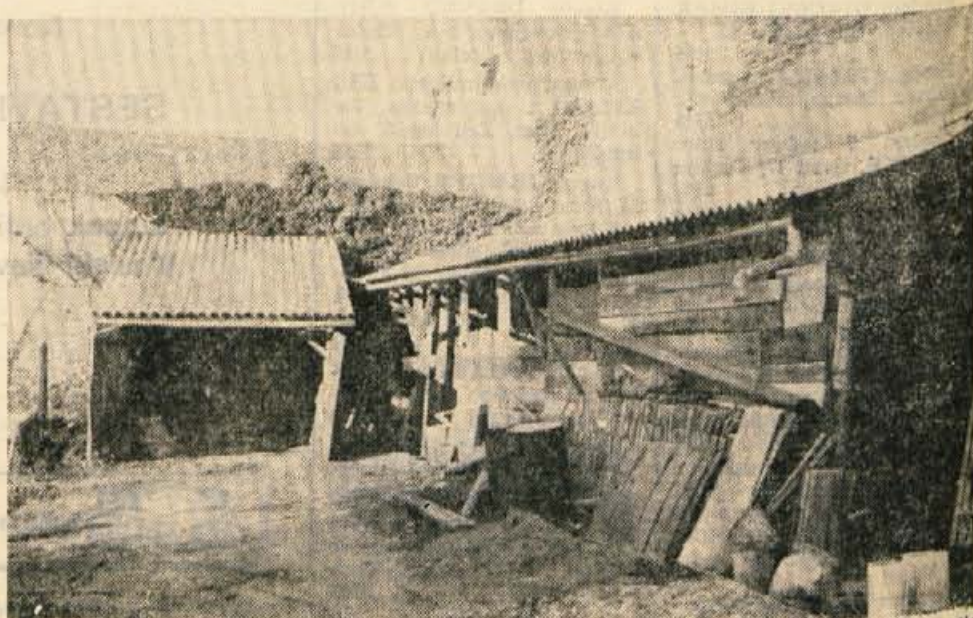

Kolera nas je obšla

Iz dežel, kjer je še pred kratkim bila kolera, že prihajajo zatrdila, da novih primerov obolenj ni več. Poprašali smo na zavod za zdravstveno varstvo v Kranju, ki izvaja preventivne ukrepe, kakšno je sedaj stanje. Direktorica zavoda je povedala, da se sedaj že lahko govori o zmanjšani nevarnosti za vdor te bolezni tudi k nam. Na mejnih prehodih obmejni organi sicer še vedno preverjajo potrdila o cepljenju potnikov, ki prihajajo iz dežel, kjer je bila kolera. Na ljubljanskem letališču pa

kontrolirajo potnike sodelavci zavoda.

Pred dvema dnevoma so tudi uklinili stalno pripravljeno v karanteni na Smarjetni gorl. Vse do srede tedna je bil hotel namreč pripravljen katerokoli uro sprejeti ljudi, ki so nekaj dni morali prestati izolirani. — Komisija za boj proti karantenskim boleznim sedaj zbira in ureja račune za večtedensko preventivno delovanje pristojnih organizacij. Vsota se ni znana, vendar pa bo federacija, ki je plačnik, dobila dokaj visok račun. L. M.

Ta podrtija v Kamniku pa je v družbeni lastnini in zato ni pred sodnikom. — Foto: J. Vidler

nesreče

VLAK TRČIL V AVTOMOBIL

Na železniškem prehodu v Virmašah se je v sredo, 18. novembra, popoldne pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Pavel Prevodnik iz Škofje Loke je vozil od Virmaš proti tovarni Termika. Na železniškem prehodu v Virmašah se ni preprčal, če je prehod prost, in je zapeljal čez tire prav tedaj, ko je iz Kranja privozil tovorni vlak. Vlak je vozil vlakovodja Franc Pivec iz Ljubljane. Lokomotiva je trčila v zadnji bočni del avtomobila ter ga odbila na travnik. V nesreči ni bil nihče ranjen, škode na avtomobilu pa je za 15.000 din.

s sodišča

OBSOJEN ZARADI TATVIN

Okrožno sodišče v Kranju je obsodilo Janka Lombarja, starega 26 let, iz Ljubljane zaradi tatvin na eno leto in šest mesecev strogega zopora. Lombar, po poklicu strojni ključavničar, je avgusta lani prišel iz zapora po daljši zaporni kazni. Ni se redno zaposlil, zato tudi ni imel denarja. V oktobru lani je zato vlomil v Mednem v parkiran avtomobil angleškega državljanca in si prilastil fotoaparata in magnetofon. V februarju letos pa je pred stanovanjskim blokom v Ljubljani snel spečemu vinjenemu H. D. z roke uro, iz denarnice pa 1200 din. Nato ga je pospremlil še v njegovo stanovanje ter si tam prilastil radijski transistor.

V soboto, 21. novembra, je minilo leto dni, odkar je zastalo utrujeno in onemoglo srce

Franca Malovrha

ki je slutil slovo in šel od nas v tih dom. Ljubezen do tebe, dragi mož, ne bo nikoli ugasnila. Hvala vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti in mu darovali vence in cvetje.

Zalujoča žena in sinovi ter drugo sorodstvo

Kranj, 21. novembra 1970

Barake, kurniki pred sodnikom

Pred kratkim se je pred občinskim sodnikom za prekrške zagovarjalo šest občanov mesta Kamnika, ker kljub odloku občinske skupščine niso iz mestnega okoliša odstranili lesene barake ali garaže in kurnike. Na podlagi odloka o komunalni ureditvi in zunanjem videzu naselij v občini Kamnik, ki ga je občinska skupščina sprejela 1967. leta, je gradbeni inšpektor pregledal, kako se ta občinski odlok spoštuje. Razumljivo, sledila je prijava oseb, ki se ne ozirajo na podo mesto in občinski odlok.

Dva občana, ki sta se pred sodnikom za prekrške zagovarjala zaradi lesenih kurnikov v mestu, sta se opravičevala, da ne moreta prek noči pojesti vseh kokoši. Barake pa so v glavnem rabile le kot začasne garaže. Do tu je vse v redu, toda oglejmo si, kaj je glede tega prekrška povedala Ivanka Zore, kamniška frizerka:

»Lani sem postavila leseno garažo. Mimo garaže ne vodi nobena pot. Kam naj dam avto preko zime? Postavljam pa vprašanje, če smo občani po zakonu res enakopravni? Samo dvajset metrov od moje lesene barake sta dva lesena provizorija, eden je last trgovskega podjetja Kočna,

drugi pa Planike? Estetski videz kazijo prav te barake. Zakaj občinski inšpektor tudi družbeni sektor ni prijavil sodniku za prekrške?»

Izjava Ivanke Zore je točna. Delovne in druge organizacije niso bile prijavljene zaradi barak v mestu.

Pa še to: Po sklepu občinske skupščine bi iz mesta morali odstraniti vse lesene provizorije že do konca letošnjega marca. Zakaj inšpektor ni že spomladni kontroliral, kako se spoštujejo občinski odloki, ki so bili določeni in mrzlih jesenskih dneh ljudje lahko res v tečajnem položaju.

J. Vidler

Kje so lastniki? V gostilni pijejo kokto. — Foto: F. Perdan

Smučarski delavci o novi sezoni

Janez Jenko:

Največ zanimanja v dolini

Pred nekaj dnevi smo pisali o delu referata za skoke pri smučarskem društvu Jesenice, danes pa smo namenili nekaj prostora njihovem referatu za teke, ki ga vodi Janez Jenko. Jenko, ki se je poprej aktivno ukvarjal z atletiko, orodno telovadbo, odbojko in s smučarskimi teki, je mesto referenta prevzel v letu 1965, poleg tega pa je še tehnični vodja pri atletskem klubu Jesenice.

● Kdaj so tekači pričeli s treningi?
»Kvalitetnejši tekmovalci trenirajo brez odmora, ostali pa so začeli v maju. Treninge na Hrušici vodita Franc Oblak in Anton Preželj, v Mojstrani Franjo Potočnik, v Zirovnici pa sem jih prevzel sam.«

● Kje je največ zanimanja za teke?
»Največ v dolini, delno v Zirovnici, najmanj na Jesenicah. Razlog, da na Jesenicah za teke ni zanimanja, je predvsem v tem, da se vsi bolj pridružujejo alpskim disciplinam in hokeju, kjer imamo največ tradicije pa tudi uspehov.«

● Imate dovolj trenerjev?
»Trenerjev ni dosti. Državni reprezentanti Kerštajn in Milnar pri članih in Rožič pri mladincih, ki so iz Rateč, so sploh brez trenerja, ker v Ratečah enostavno ni nikogar, ki bi se bolj zanimal za delo na tem področju. Tisti trenerji, ki jih imamo, so večinoma bili nekoč sami tekmovalci, zato imajo dosti izkušenj, premalo pa teoretičnega znanja, kar pa sicer velja skoraj za vse trenerje za smučarske teke v Sloveniji.«

● Kaj pa mladi?
»Imamo probleme s pridobivanjem mladih. Največji problem je v tem, da je treba za ta šport veliko samoodrekanja in zato se le tisti, ki jim že po karakterju ustreza, odločijo zanj. Za redne treninge, garanje in tekmovanja pa le malo dobijo, oziroma nič. Teki tudi niso atraktiven šport, niti niso veliko popularni med ljudmi, nimamo pa tudi večjih mednarodnih uspehov, ki bi privlačili mlade. Največ bi jih lahko pridobili iz doline, kjer pa učitelji nimajo nobenega posluha za ta šport, da bi ga pripravili v šoli.«

● Kakšni uspehi bodo letos?
»Po pripravah in treningih sodim, da bodo spet med najboljšimi v državi, uspehi pa bodo podobni kot lani. Največ pričakujemo od Kerštajna pri članih in Tajnikarja pri st. mladincih (Rožič je pri vojakih).«

● Kakšni problemi vas še tarejo?
»Nekateri tekmovalci delajo v Zelezarni na tri izmene, kar otežuje trening, nekateri so tudi zelo oddaljeni od delovnega mesta, zato imajo zelo malo prostega časa. Imamo tudi premalo denarja, da bi lahko boljše opremili tekmovalce, za boljše priprave pred sezono in za naraščaj. Velike težave so z opremo, ki je pri nas skoraj ne izdelujejo, iz uvoza pa jo je težko dobiti.«

● Kaj bi bilo treba storiti za večji napredek smučarskih tekov?

»To panogo bi bilo treba popularizirati po šolah, zagotoviti trenerje po vseh lokalnih klubih z zadostno strokovnostjo ter jih honorirati, tekmovalcem pa bi bilo treba zagotoviti dobro opremo.«

Ljubelj - šesti

Kot smo že poročali, je naslov republiškega prvaka v borbenih igrah osvojila kegljaška ekipa Triglava. Zelo dobro pa so se izkazali tudi

kegljači iz Tržiča, ki so z rezultatom 856 podrtih kegljev zasedli zelo dobro šesto mesto.

J. J.

Prvenstvo Triglava v kegljanju

Potušek in Popovičeva

123 kegljačev je nastopilo na letošnjem klubskem prvenstvu Triglava. V konkurenci starejših članov je zmagal Potušek, med članicami je bila prva Popovičeva, medtem ko so člani odigrali prvi del prvenstva. V vodstvu je Kordež.

Vrstni red: starejši člani — 1. Potušek 828, 2. Rozman 826, 3. Segula 810, 4. Sekne 807, 5. Markun 802 itd., članice — 1. Popovič 831, 2. Čadež 826, člani — 1. Kordež 1933, 2. Cesen 1918, 3. Turk 1869, 4. Starc 1832, 5. Prion 1807, 6. Vehovec in Skrab po 1764, 8. Kavčič 1751, 9. Norčič 1739, 10. Jereb 1733 itd.

P. Didić

Namizni tenis

Sava - sindikalni prvak Kranja

Samo tri ekipe so sodelovale na letošnjem sindikalnem prvenstvu Kranja v namiznem tenisu. To je nedvomno zelo klavrna udeležba. Prvo mesto je osvojila ekipa Sava, druga je bila Iskra, tretja pa socialna služba. V posamični konkurenci je nastopilo 16 igralcev iz petih kranjskih delovnih kolektivov. Vrstni red: 1. Novak (Sava), 2. Trček (Iskra), 3. Karenjak (Sava).

A. Novak

Triglav je reprezentanca Gorenjske

V Trbovljah bo danes revija pokrajinskih reprezentanc v kegljanju. Ekipo Gorenjske bodo sestavljali le kegljači Triglava, ker sta Jeseničana Slibar in Hafner odpovedala sodelovanje v reprezentanci. Ekipo Gorenjske bodo sestavljali: Jože Turk, Anton Cesen, Rihard Prion, Lojze Kordež, Miro Ambrožič, Rajko Starc, Milan Vehovec, Milan Jereb.

P. Didić

Gorenjska nogometna liga Jesenice: jesenski prvak

Minulo nedeljo je bilo v gorenjski nogometni ligi odigrano zadnje kolo. Doseženi so bili pričakovani rezultati: Naklo : Jesenice 0:3, Kropa : Predoslje 4:4, Senčur : Trboje 0:0, Podbrezje : Preddvor 3:3, Kranj : Lesce 1:0. Naslov jesenskega prvaka so osvojili nogometaši Jesenic.

Lestvica:	Jesenice	10	8	1	1	51:10	17
	Senčur	10	7	1	2	50:13	15
	Kranj	10	6	2	2	31:17	14
	Lesce	10	6	0	4	39:15	12
	Alples	10	6	0	4	44:25	12
	Trboje	10	4	4	2	28:14	12
	Naklo	10	6	0	4	22:21	12
	Predoslje	10	3	1	6	28:44	7
	Kropa	10	0	4	6	20:43	4
	Preddvor	10	1	1	8	15:51	3
	Podbrezje	10	0	2	8	10:85	2

P. Novak

Izbiramo najboljšega gorenjskega športnika in ekipo

Danes objavljamo zadnje glasovalni listek za izbor najboljšega gorenjskega športnika in ekipo v letu 1970. Prosimo vas, da pri izbiri deseterice najboljših izberete res najboljše, ki so v letošnjem letu dosegli najboljše uspehe na domačih in tujih tekmovanjih. V zadnjih dveh številkah smo navedli vrsto kandidatov, ki pridejo v poštev za deseterico, vendar pri izboru lahko upoštevate tudi ostale, če mislite, da sodijo med deset najboljših na Gorenjskem.

V ekipni konkurenci pridejo v poštev za peterico najboljših le kolektivne igre. Kot smo že omenili, pridejo v poštev hokejisti Jesenic in Kranjske gore, vaterpolisti Triglava, košarkarice Jesenic, odbojkarji Jesenic, veslači Bleda in drugi.

Zadnji dan za oddajo glasovalnih listkov je ponedeljek, 23. novembra.

GLASOVALNI LISTEK

Najboljši gorenjski športnik

Ime in priimek _____ panoga _____

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
5. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Najboljša gorenjska ekipa

K.ub _____ panoga _____

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Listek izpolnil:

Ime in priimek _____ naslov _____

1 vprašanje 3 odgovori

Ker se bliža zima in z njo neugodne vremenske razmere, smo zaprosili tri kranjske prometne strokovnjake, da bi nam odgovorili na naslednje vprašanje: Kako naj ravnajo vozniki motornih vozil v Jesenskih, zimskih in spomladanskih prometnih razmerah?

● Alojz Bizjak, operativni dežurni postaje prometne milice v Kranju: »Voznikom svetujem, da vožnjo prilagodijo stanju ceste. Pozimi se lahko promet odvija samo v primeru, če so vozila opremljena z zimskimi gumami in so tehnično brezhibna. Mislim, da so na Gorenjskem posebno nevarni naslednji odseki: Jelenov in gaštevski klanec v Kranju, cesta proti Ljubelju in Jezerskem, cesta na Podkorenko sedlo in klanec v Podvinu (skakalnica). Primer. V nedeljo popoldne je cesta na tem klancu poledenela. Zato so imeli vozniki, ki so prihajali z radovljiške strani, že manjše težave. Opozorili smo tovariša Kučiča na obratu Cestnega podjetja iz Kranja v Radovljici, ki je obljubil, da bodo klanec posuli. Vendar tega niso storili. Zato so morali miličniki pomagati voznikom do vrha. Lahko povem tudi to, da bomo vsa vozila, ki niso tehnično brezhibna, izločili iz prometa.«

● Marjan Mažgon, referent za vzgojo in varnost v cestnem prometu in tajnik občinske komisije za varnost v prometu pri skupščini občine Kranj: »Večletna statistika kaže, da je jeseni, pozimi in spomladi kljub zmanjšani gostoti prometa več nesreč. Vzroki za to so naslednji: nagle vremenske spremembe (deževje, me-

gla, poledica), poslabšano stanje cest (listje na cesti, kamenje, plazovi, udori) in počasna psihofiziološka prilagodljivost voznika, ker se le-ta počasi prilagaja novim razmeram. Zato voznikom priporočam: strogo upoštevanje prometne signalizacije, posebno znak »spolzka cesta« na mostovih, nadvozih, na cestah skozi senčne predele, na kockanem vozišču itd., upoštevanje opozoril cestne službe in inšpekcije ter prometne milice, upoštevanje varnostne razdalje, da tudi podnevi v megli uporabljajo zasenčene luči, da se izogibajo prehitevanju in da vedo za načelo, da se nikoli tako ne mudi, da bi voznik šel prostovoljno v smrt in pri tem spravil v nesrečo tudi druge udeležence v prometu. Voznikom tudi svetujem, naj se ravnajo po etičnih in moralnih načelih udeležencev v prometu in da naj bodo strplni in tovariški na cesti, posebno do otrok, invalidov in starejših oseb. Vozila naj bodo tehnično

opremljena. Vsem udeležencem v prometu pa svetujem, naj sodelujejo v prometnih akcijah in naj spremljajo in upoštevajo opozorila v tisku, radlu in televiziji. Velja naj geslo: Življenje ima prednost!»

● Rado Mohorič, komandir prometne milice v Kranju: »Vozniki naj predvsem upoštevajo, da se vremenske prilike v tem obdobju hitro spreminjajo. Vozila morajo biti zato obvezno opremljena z zimskimi gumami ali verigami ali pa z letnimi gumami, ki imajo še zelo dober profil. Pomembno je tudi, da ima vozilo dobre brisalce zaradi boljše preglednosti v dežju, snegu ali megli. Še

posebej naj vozniki pazijo, da bodo svetlobna telesa na njihovem avtomobilu delovala brezhibno (smerni kazalci in zavorne luči). V megli, dežju ali snegu (ko je vidljivost zmanjšana) priporočamo vožnjo z zasenčenimi lučmi. Ne toliko zaradi voznika samega, kot zaradi nasproti vozečih vozil. Prav je tudi, da ima vozilo dobre klimatske naprave, kajti vožnja z zarosenimi ali zamrznjenimi stekli je zelo nevarna.

Kadar vozite po zasneženih, zaledenelih cestih ali po snežni kaši previdno ravnajte s sklopko, z dodajanjem in odvzemanjem plina in z zavorami. Predvsem se izogibajte vseh sunkovitih reakcij med vožnjo. Tako je na primer: bolj priporočljivo zaviranje z motorjem kot z zavorami. Ali pa: ob novo zapadlem snegu je pri speljavanju z mesta velikokrat bolj učinkovita druga prestava.

Nadalje voznikom osebnih vozil priporočam, da se v slabem vremenu ne odpravljajo na daljša potovanja. Če pa so že na poti, naj vedno dajo prednost vozilom za čiščenje cestišč. To opozorilo velja še posebno za tovornjake, prikolčarje in vlačilce. Za konec naj povem še to, da bomo v prihodnje ob posebnih prilikah obvezno izločili iz prometa tudi osebna vozila, ki niso grajena oziroma prilagojena vožnji na zasneženi cesti (npr.: avtomobili znamke Opel in vsi fiat razen fička). Vse voznike motornih vozil pa prosim, da na vožnji upoštevajo navodila miličnikov, da vozijo počasi in upoštevajo pravilo: Vozil počasi, če hočeš priti pravočasno!»

J. K. — A. Z.

Le redki so Jeseničani, ki ne poznajo dobroдушnega moža, katerega kaj težko srečamo brez bele čepice ali baretke. To ni nihče drug kot Polde Ulaga, ki je 25 let svojega življenja posvetil zborovskemu petju in kulturnemu življenju na Jesenicah. Poznajo ga tudi bralci Glasa, saj je že vrsto let naš zvesti dopisnik.

Veliko pevcev je že pelo pod taktirko Polde Ulaga. Vodil je jeseniški moški in mladinski zbor »Mladi kovinar«, mešani zbor, komorni zbor, sedaj pa vodi železarski pevski zbor Jeklar, mladinski zbor Železarskega izobraževalnega centra in zbor na osnovni šoli Tone Čufar. Polde nikdar ne miruje. Prostega časa nima, saj je razen tega še predsednik sindikalne organizacije na šoli, kjer poučuje nemščino, član občinskega sindikalnega plenuma, propagandist pri Avto-Moto društvu itd. Za svoje nesebično delo ni nikdar zahteval plačila. Družba, kateri je žrtvoval toliko časa, se mu je oddolžila s kopicami priznanj, saj je nosilec srebrnega odlikovanja Zveze Svobod Slovenije, prejel je Čufarjevo nagrado in plaketo, prejel je odlikovanje ob 100. obletnici Železarne, ima častni znak AMZS itd. Čeprav je njegov delovni dan natrpan, še vedno predava na delavski univerzi.

Vendar našemu Poldetu ni vseeno, kaj je s kulturnim življenjem na Jesenicah, ki po njegovem mnenju stagnira predvsem zaradi pomanjkanja idealizma, pomanjkanja sposobnih organizatorjev in strokovnih vodij. Nekdaj, pravi, je bila jeseniška kultura bolj pestra. -ik

Kinematografi na Gorenjskem zadnje dni vneto vrtijo film Popolni zakon. Poleg lepaka, ki pred dvorano označja ljudem, da bodo videli nekaj posebnega, niso pozabili izobesiti napisa 'Mladini izpod šestnajst let neprimerne'. In ljudje trumoma juršajo na blagajniška okenca. Med njimi je veliko žensk in moških zrelih let. Dvomimo, da bi se ti naučili česa novega. Najstletnikom pa, kot že rečeno, ni dovoljeno v dvorano. Nekateri najbrž sodijo, da je primerneje, če mladina

svojo radovednost poteši z revijami, polnimi golih boder in opisov seksualnih afer ter s poslušanjem zabeljenih oštarijskih vicov.

**TUDI
TO SE
ZGODI**